

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

60'ıncı Birleşim
25 Şubat 2020 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- İstanbul Milletvekili Cemal Çetin'in, Avrupa ülkelerinde artan ırkçılık, ayrımcılık, yabancı düşmanlığı ile 19 Şubat 2020 tarihinde Almanya'nın Hanau şehrinde Türk iş yerlerine yapılan saldırılara ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, yüksek hızlı tren ile Sakarya-İstanbul bölgesel trenlerine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, halkın sağlık alanında yaşadığı mağduriyete nasıl çözüm bulunacağını ve çöken sağlık sisteminin coronavirüsten bizi nasıl koruyacağını Sağlık Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, mübarek üç ayların ve Regaip Gecesi'nin Türk ve İslam âlemine hayırlar getirmesini Yüce Allah'tan niyaz ettiğine ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen (2/2633) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesiyle derneklere yeni üyelerin ve üyeliği sona erenlerin kimlik bilgilerini mülki idare amirlerine bildirme zorunluluğu getirilmesinin insan hak ve özgürlükleri başta olmak üzere Anayasa'ya aykırı olduğuna ilişkin açıklaması
- 4.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, mübarek üç ayların ülkeye ve İslam âlemine hayırlar getirmesini Yüce Allah'tan niyaz ettiğine ve 26 Şubat Hocalı katliamının 28'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 5.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tarım Kredi Kooperatiflerinin çiftçi borçlarını yapılandırmak yerine icra işlemi başlattığına, çiftçiye destek olunması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 6.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, başta Adana, Hatay ve Mersin olmak üzere güney illerinde oldukça sık görülen orak hücre anemisi ve Akdeniz anemisi hastalıkları için kullanılan ilaçlara erişimin önünün açılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 7.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, dış politikada bir bilinmezlik içine giren, içeride yanlış ekonomik politikalar izleyen iktidarın Türkiye'ye maliyetinin giderek ağırlaştığına ilişkin açıklaması
- 8.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, mübarek üç ayların ve Regaip Gecesi'nin Türk ve İslam âlemine hayırlar getirmesini Yüce Allah'tan niyaz ettiğine ilişkin açıklaması
- 9.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale ilinin sahip olduğu doğal güzellikleri, zengin tarihi ve kültürel birikimiyle turizmden daha fazla pay alan kent hüviyetine kavuşması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 11.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili Gazi Ortaokulu için niçin yıkım kararı alındığını ve yıkım kararı alınmasında okulun niteliğinin ve adının etkisinin olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 12.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ilinde yaşanan deprem nedeniyle esnaf ve vatandaşların ödeyemediği su bedellerinin gecikme faizinin silinip anapara üzerinden yeniden yapılandırılmasını Hazine ve Maliye Bakanından talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ülkenin geleceği için ilk ve ortaöğretimde başarının önemli olduğuna, başarıyı artırmak için de altyapı sorunlarının çözülüp okul ihtiyacının karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması

14.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, emeklilere ödenen bayram ikramiyeleriyle ilgili basında yer alan haberlere ilişkin açıklaması

15.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce ili Yığılca ilçesine Düzceli şehitlerin adının yaşatıldığı kapalı spor salonu yapılmasını Gençlik ve Spor Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması

16.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türk milletinin mübarek üç aylarını tebrik ettiğine, Hakk'ın rahmetine kavuşan 21'inci Dönem MHP Çankırı Milletvekili İrfan Keleş'e Allah'tan rahmet dilediğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İdlip'de yaşananlar için kullandığı "savaş" sözcüğüne yönelik bu savaşta kimin kiminle savaştığını ve bu savaşın kimin savaşı olduğunu, İdlip'de Mehmetçik'i korumak için niçin Rusya'dan alınan S-400'lerin kullanılmadığını ve havadan destek verilmezse Mehmetçik'in orada nasıl savaştığını

öğrenmek istediklerine, Hükûmeti coronavirus tehlikesine karşı hızlı ve kapsamlı tedbirler almaya davet ettiklerine, Ozan Ceyhun'un Türkiye'nin Viyana Büyükelçisi olarak atanması kararını kabul etmediklerine, Kocaeli ili Çayırova ilçesinin çocuk doktoru ihtiyacının giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'nin Viyana Büyükelçisi olarak atanan Ozan Ceyhun'un Mustafa Erol'un şehit edilmesiyle ilgili yargılanmadığına ilişkin açıklaması

18.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, HDP milletvekillerinden oluşan bir heyetin hasar gören Başkale ilçesi köylerini ziyaret ettiğine ve depremzedelerin yardım beklediğine, Kars, Patnos, Diyadin, Siirt, Batman, Silvan, Iğdır, Norşin ve Ergani Belediyelerinden gelen yardım kamyonlarının engellendiğine ancak dayanışmanın engellenmesini asla kabul etmeyeceklerine, Anayasa Mahkemesinin Ankara'daki Gezi eylemlerinde polisin saldırısı nedeniyle yapılan başvuru konusunda verdiği hak ihlali kararına ve açıklanan Gezi Parkı davasının gerekçeli kararına, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın Eş Genel Başkan seçildiği HDP 4'üncü Olağan Kongresi'nde dayanışma gösteren siyasi partiler ile sivil toplum kuruluşlarına teşekkür ettiklerine ilişkin açıklaması

19.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, dönemin Başbakanı Binali Yıldırım'ın "Ülkede sendikal hak ve özgürlükler konusunda işçiler korkmasın, sendikalara üye olsun." ifadelerine rağmen DİSK'e bağlı BİRLEŞİK METAL-İŞ Sendikasına üye oldukları için İzmir Kale Grubu Pratt&Whitney Fabrikasından 94 işçinin işten çıkarıldığına ilişkin açıklaması

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, başarılı bir yasama haftası dilediğine, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine ve CHP milletvekillerinden oluşan bir heyetin deprem bölgesine gittiğine, devletin şefkatli elini zarar gören Başkale ilçesi ve köylerine uzatarak acil ihtiyaçların karşılanması gerektiğine, kongrelerinin ve seçilen Eş Genel Başkanlarının Halkların Demokratik Partisine hayırlı olmasını dilediklerine, Cumhuriyet Halk Partisi olarak sansürün her türlüşüne karşı olduklarına ve mücadele ettiklerine, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Cumhur İttifakı, karşımızdaki malum Millet İttifakı adı altında aslında terör örgütleriyle el ele, omuz omuza olanlara karşı bir ittifaktır." ifadesini kınadıklarına ve reddettiklerine, beraat kararı verilen Osman Kavala'nın tekrar gözaltına alınmasına ve Ozan Ceyhun'un Türkiye'nin Viyana Büyükelçisi olarak atanması kararına ilişkin açıklaması

21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Hakk'ın rahmetine kavuşan 21'inci Dönem MHP Çankırı Milletvekili İrfan Keleş'e ve İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, deprem kuşağı üzerinde yer almamız nedeniyle alınması gereken tedbirler konusunda titiz bir çalışmanın yapılması gerektiğine ve millet olarak bu sıkıntılı günlerin el birliğiyle atlatılacağına ilişkin açıklaması

22.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, aziz milletin ve İslam âleminin mübarek üç aylarını tebrik ettiğine, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, devletin ilk andan itibaren olaya müdahale ettiğine ve süreci takip ettiklerine, Hakk'ın rahmetine kavuşan 21'inci Dönem MHP Çankırı Milletvekili İrfan Keleş'e Allah'tan rahmet dilediklerine, Genel Kurulda görüşmelerine başlanacak olan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin vatandaşları koruyucu, ihracatı artırıcı önemli düzenlemeleri içerdiğine ve verimli bir çalışma temenni ettiğine ilişkin açıklaması

23.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, vefat eden 21'inci Dönem MHP Çankırı Milletvekili İrfan Keleş'e Allah'tan rahmet dilediğine, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

25.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine, yargı kararlarının kendi sisteminde yürümesinin doğru olduğuna ilişkin açıklaması

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

28.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur Devlet Hastanesi acil servisinde görevli hekim ile nöbetçi ambulans ekibinin bir vatandaş tarafından darbedilmesi olayını kınadığına, Yeşilova ilçesi çocuk doktoru ihtiyacının karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması

29.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

34.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, vefatı nedeniyle Muzaffer İlhan Erdost'a Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, vefatı nedeniyle Muzaffer İlhan Erdost'a Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

38.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

39.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili Bor ilçesi Kaynarca köyünün afet nedeniyle boşaltılması sonucu afet evlerine yerleştirilen köylülerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

40.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 24 Şubat Hoca Ahmet Yesevi'nin vefatının 854'üncü ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 3/10/2019 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, çocuk yaşta veya erken yaşta evliliğin nedenlerinin tespiti ve bu sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/1825) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, 25/2/2018 tarihinde Van Milletvekili Murat Sarısaç ve arkadaşları tarafından, Van'ın Başkale ilçesinde can ve mal kaybına neden olan depremde kaynaklı sorunların ve yaşanan eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/231) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu üyelerine "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Önergeler

1.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, (2/1607) esas numaralı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önerisi (4/64)

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonla Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

2.- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

3.- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin ilinde 6-7 Ocak 2020 tarihinde gerçekleşen yoğun yağışın ortaya çıkardığı mağduriyetin giderilmesine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/23907)

2.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, şeker sektöründe üreticilerin kota uygulamasından kaynaklı mağduriyetlerinin giderilmesine ve uygulamanın üretici lehine değiştirilmesi önerisine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/23908)

3.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Türkiye'de 2019 yılında ekilen ve ithal edilen hububat miktarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/23909)

4.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, Eber Gölü'ndeki kuraklığın giderilmesine ve gölün dip çamurunun çıkarılması projesine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/23910)

5.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Karabük Safranbolu İçme Suyu İsale Hattı ve Arıtma Tesisi'nin son durumuna ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/24103)

6.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'da bulunan bir bal paketleme tesisinin tahliyesine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/24151)

7.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Sabiha Gökçen Havalimanı'na yeni uçuş hattı başvurularının kabul edilmemesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/24155)

8.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de sağlık turizminin geliştirilmesine, İzmir Aliağa'da bulunan Kyme Antik Kenti için bir koruma ve kazı planı olup olmadığına, ilişkin soruları ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/24337), (7/24338)

9.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, 2002-2020 yılları arasındaki borçlu çiftçi sayısına ve çiftçilerin kredi borçlarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/24355)

10.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Türkiye genelinde bulunan Bakanlığa ait binaların depreme karşı güçlendirilmesi çalışmalarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/24356)

11.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, 2002-2020 yılları arasında elektrik borcu olan çiftçiler ile borçlarının yapılandırılmasına ve çiftçilerin vergi yükünün azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/24360)

12.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, çocuğunun velayetini almaya çalışan bir vatandaşın sorunlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24391)

13.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Kanal İstanbul Projesi'ne ve bir holdingle ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24503)

14.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, kamuya işe alımlarda liyakat sisteminin uygulanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24504)

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Elâzığ'da yaşanan depreme ait çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24505)

16.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Türkiye Gençlik Vakfına tahsis edilen taşınmazlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24507)

17.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, akaryakıt dağıtım lisansına sahip bir şirkete uygulanan teşvik ve muafiyetlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24510)

18.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Çeşme ve Urla ilçelerindeki bazı parsellerle ilgili alınan acele kamulaştırma kararına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24511)

19.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır ilindeki Kadın Danışmanlık Merkezine erkek müdür atanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24512)

20.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Elâzığ'da yaşanan deprem sonrasında Halkların Demokratik Partisi Belediyelerinin gönderdiği yardımların şehre alınmadığı ve AFAD dışında yardım kabul edilmeyeceği iddialarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24513)

21.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, deprem ile ilgili yapılan çalışmalara ve toplanma alanlarının durumuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24514)

22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İzmir'in Alaçatı ve Zeytineli mahallelerindeki arazilerin bir bölümünün kamulaştırılmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24516)

23.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, İzmir'in Çeşme ve Urla ilçelerindeki bazı taşınmazların turizm yatırımlarına tahsisi amacıyla alınan acele kamulaştırma kararına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24517)

24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Siirt Hassa Hatun Kız Öğrenci Yurdu binasının 24 Ocak 2020'de gerçekleşen deprem sebebiyle hasar aldığı ve öğrencilerin yurttan kalmaya zorlandıkları iddialarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24518)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, pestisit uygulaması yapanlarla ilgili sağlık taramalarına, Yapılan denetimlerde pestisitli ürünlerin saptanmasına,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24519), (7/24520)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir doktorun güvenlik soruşturması nedeniyle göreve başlatılmadığı ve iş yeri hekimliği sertifikasının verilmemesi iddialarına,

İş yeri hekimliği sınavında başarılı olan bir kişinin güvenlik soruşturması nedeniyle sertifikasını alamamasına,

Bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmemesi iddiasına,

Bir kişiye güvenlik soruşturması gerekçesiyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmemesi iddiasına,

İş yeri hekimliği sınavında başarılı olan bir kişinin güvenlik soruşturması nedeniyle sertifikasını alamamasına,

Bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmemesi iddiasına,

Bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmemesi iddiasına,

Bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmemesi iddiasına,

Bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmemesi iddiasına,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24521), (7/24523), (7/24527), (7/24529), (7/24531),

(7/24533), (7/24538), (7/24546), (7/24548), (7/24549)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir uzman doktorun güvenlik soruşturması nedeniyle göreve başlatılmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24522)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İçişleri Bakanlığınca yapılan PAEM, POMEM ve bekçilik sınavlarına giren bir kişinin güvenlik soruşturması nedeniyle sınavları kazanamadığı iddiasına ilişkin,

OHAL Komisyonunca göreve iadesi yapılan Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin işe başlatılmadığı iddiasına,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24524), (7/24532)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kıdem ve ihbar tazminatını almak için dava açan bir kişinin davasının uzun süredir sonuçlanmamasına,

Sakıncalı kişiler listesinde olduğunu iddia eden bir kişinin aracını satmasına Türkiye Noterler Birliği tarafından izin verilmemesi iddiasına,

Adıyaman E Tipi Kapalı Cezaevindeki bir tutuklunun ağır hasta olduğu ve zor koşullarda bulunduğu iddialarına,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24525), (7/24526), (7/24528)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşi cezaevinde bulunan bir vatandaşın evini satmaya çalışırken bazı sorunlar yaşadığı iddialarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24530)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın KHK ile ihraç edilen bir kişiye sigorta ödemesi yapmadığı iddiasına,

Bir bankanın KHK ile ihraç edilen kişilerin işlemlerini yapmadığı iddiasına,

Bir sigorta şirketinin bir vatandaşa ödeme yapmadığı iddiasına,

Bir bankanın KHK ile ihraç edilen kişilere hesap açmadığı iddiasına,

Bir sigorta şirketinin KHK ile ihraç edilen kişilere ödeme yapmadığı iddiasına,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24534), (7/24542), (7/24543), (7/24544), (7/24547)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, maaşı ve mal varlığı üzerindeki tedbir kararları kaldırılan bir kişinin bankayla yaşadığı soruna ve maaşını alamadığı iddialarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24536)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin güvenlik soruşturması nedeniyle işe başlatılmadığı iddiasına,

Parasız yatılı ve bursluluk sınavıyla burs kazanan öğrencilerin burslarının geç yatırıldığına dair iddialara,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24537), (7/24539)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hasankeyf'te yaşayan vatandaşların yeni yerleşkedeki hak sahipliğiyle ilgili çeşitli iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24540)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Burdur'da bulunan kırsalalarda yeterli hijyen koşullarının sağlanmadığı ve ayrımcılık yapıldığı iddialarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24541)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 3 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir tutuklunun banka hesaplarına bloke konulduğu ve bankanın eşine parasını vermediği iddialarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24545)

37.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Türkiye'de ve Aydın'da toplanan deprem vergisi tutarına ve bazı verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24629)

38.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2020 yılları arasında banka kredileri nedeniyle icralık olan vatandaşlara,

2017-2020 yılları arasında cep telefonu faturası nedeniyle icralık olan vatandaşlara,

2017-2020 yılları arasında doğal gazı kesilen ve icralık olan vatandaşlara,

Elâzığ depremi sonrasında sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında soruşturma açılan kişilere,
2017-2020 yılları arasında haczedilen traktör, tarla ve arazi sayısına,
2017-2020 yılları arasında suyu kesilen ve icralık olan vatandaşlara,
2017-2020 yılları arasında elektriği kesilen ve icralık olan vatandaşlara,
Parlamentar sisteme geçiş konusunda Anayasa değişikliği yapıp yapılmayacağına ve seçimlerle ilgili çeşitli iddialara,
2017-2020 yılları arasında yediemin depolarına teslim edilen araç sayısına,
İlişkin soruları ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24630), (7/24631), (7/24632), (7/24633), (7/24634), (7/24637), (7/24638), (7/24639), (7/24640)

39.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2020 yılları arasında GSS prim borcu nedeniyle sağlık hizmetlerinden yararlanamayan vatandaşlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24635)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 29 Ocak 2020 tarihi itibarıyla kayyumlar tarafından işten çıkarılan vatandaşlara ve bu kişilerin işe iade davalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24636)

41.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Yıldız Teknik Üniversitesi bünyesinde görev yapan bir akademisyenin sosyal medya üzerinden yaptığı bir paylaşımına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24641)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Elâzığ'da meydana gelen depremde hasar gören çiftliklere ve ölen hayvan sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24642)

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, olası bir koronavirüs salgınına karşı alınacak önlemlere ve havaalanına girişte kullanılan termal kameralara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24643)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç olmuş bir kişinin kamu bankasında bulunan hesabına şerh konulmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24645)

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir tutuklunun eğitim hakkının kısıtlandığına dair iddialarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24739)

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın KHK ile ihraç edilmiş kişilerin hesaplarını ve kredi kartlarını iptal ettiği iddiasına,

Bir bankanın KHK ile ihraç edilmiş kişilere kredi kartı vermediği iddiasına,

Bir bankanın KHK ile ihraç edilen kişilerin işlemlerini yapmadığı iddiasına,

Bir bankanın KHK ile ihraç edilen bir kişinin kredi kartını iptal ettiği ve işlemlerini yapmadığı iddiasına,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24740), (7/24743), (7/24745), (7/24747)

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 19.01.2020 tarihinde engellenen bir yürüyüşe ve yürüyüşle ilgili gözaltı işlemlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24742)

48.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, ÖSO mensuplarına ödeme yapıldığı ve Türk vatandaşlığı verildiğine dair iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24744)

49.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, İzmir ili Çeşme ve Urla ilçelerinde hakkında acele kamulaştırma kararı verilen bazı araziler üzerinde yapılacağı iddia edilen bir projeye ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24748)

50.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim dalına yapılan bir atamaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24749)

51.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, bir şirket tarafından Kızılay'a yapılan şartlı bağışa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24750)

52.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, binaların depreme karşı güçlendirilmesi çalışmalarına ve Özel İletişim Vergisi ile bağışların akıbetine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24751)

53.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, bir şirket tarafından Kızılay'a yapılan şartlı bağışa,

Türk Kızılay'ına ve Türk Kızılay Genel Başkanına yönelik çeşitli iddialara.

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24753), (7/24754)

54.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, bir şirket tarafından Kızılay'a yapılan şartlı bağışa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24756)

55.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Cumhurbaşkan'ının affı ile serbest kalan bir mahkûma ve sağlık sebebiyle infazın ertelenmesi uygulamalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24757)

56.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Sayıştay raporunda Gaziantep Büyükşehir Belediyesine dair yer alan tespitlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24758)

57.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2004-2019 yılları arasında toplanan deprem vergisi ve bu süreçte kentsel dönüşüme ayrılan bütçe miktarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24814)

58.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, sağlık sorunu nedeniyle Cumhurbaşkanınca hakkında af kararı verilen bir kişiye ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24815)

59.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Çeşme ilçesinde Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ilan edilen alanlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24816)

60.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Türk Kızılay'ına ve Türk Kızılay Genel Başkanına yönelik çeşitli iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24817)

61.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizde sosyal yardım alan kişilere,

2000 yılından önce ve sonra emekli olan kişilerin maaşında oluşan farklara,

İŞKUR'dan iş bulan ve 2019 yılında işsizlik fonundan yararlanan üniversite mezunlarına,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24818), (7/24819), (7/24827)

62.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, koyun-keçi çiçeği hastalığına ait çeşitli verilere,

2018 yılındaki ithal hayvan ölümü ve şartlı kesimine,

2019 yılı TMO'nun yaptığı ithalat ve ihracata,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24820), (7/24823), (7/24829)

63.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamu iktisadi teşebbüslerinin alacağını tahsil edemediği ülkeler ve alacakların bedellerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24821)

64.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamu kurum ve kuruluşlarındaki danışman sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24822)

65.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamu kurum ve kuruluşlarının kiralık bina sayılarına ve toplam kira tutarına,

Kamu kurum ve kuruluşlarının zilyetliğinde bulunan motorlu araç sayılarına.

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24824), (7/24825)

66.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, atıl durumda bulunan hazine taşınmazlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24826)

67.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018-2019 yılı KİT'lerin enerji kullanım tutarının karşılaştırılması ve kış saati uygulamasının kaldırılmasının enerji tasarrufuna etkisine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24828)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir şirket tarafından Kızılay'a yapılan şartlı bağışa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24832)

69.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, MASAK tarafından yasa dışı bahis ve kumar oynatılan yapılara aracılık ettiği tespit edilen yapılara yönelik başlatılan incelemeye ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24833)

70.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Sayıştay raporunda yer alan DHMİ ile ilgili tespitlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/24834)

25 Şubat 2020 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60'ıncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 19 Şubat 2020 tarihinde Almanya'da Türklere yönelik gerçekleştirilen ırkçı saldırılar hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Cemal Çetin'e aittir.

Buyurun Sayın Çetin. (MHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İstanbul Milletvekili Cemal Çetin'in, Avrupa ülkelerinde artan ırkçılık, ayrımcılık, yabancı düşmanlığı ile 19 Şubat 2020 tarihinde Almanya'nın Hanau şehrinde Türk iş yerlerine yapılan saldırılara ilişkin gündem dışı konuşması

CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Avrupa ülkelerinde artan ırkçılık, ayrımcılık, yabancı düşmanlığı ve Almanya'nın Hanau şehrinde Türk iş yerlerine yapılan hain, ırkçı terör saldırısı hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Avrupa'da ırkçılık, ayrımcılık, yabancı düşmanlığı ve İslam karşıtlığının son yıllarda hızla yükselmesine üzülerek şahit oluyoruz. Yabancı düşmanlığı yalnız sokaklarda değil, aynı zamanda alışveriş merkezlerinde, iş yerlerinde, toplu taşıma araçlarında, okullarda, devlet dairelerinde, velhasıl hayatın her kesiminde karşı karşıya kalınan hastalıklı bir durumdur. Yabancı düşmanlığı ve ırkçılık daha çok Avrupa'da yaşayan Türkleri hedef almaktadır. Özellikle Avrupa'da medyanın yabancı düşmanlığı ve İslam karşıtlığı konularında her gün yaptığı kışkırtıcı yayınlar ve siyasi partilerin, politikacıların kullandıkları ayrımcı dil, geliştirdikleri antidemokratik politikalar, zaten var olan yabancı düşmanlığını körüklemektedir. Kendilerini merkez olarak tanımlayan siyasi partiler ve sözde sol partiler dâhil, ayrımcı, ırkçı, İslam karşıtı söylemlerini artırmışlardır. Bu söylemler, ırkçıların güçlenmesine ve ırkçı terör saldırılarının sıradanlaşmasına sebep olmaktadır. ırkçılar ve Türkiye düşmanı PKK gibi terör örgütleri tarafından Türk derneklerine, Türk iş yerlerine, Türkiye'nin resmî kurumlarına ve sokaktaki vatandaşlarımıza yapılan alçak saldırılar hukuken açıklığa kavuşturulmak yerine, saldırganlara meşru gerekçe oluşturacak yönde Avrupa medyasında yayınlar yapılmaktadır. Saldırıya uğrayan kişi ve kuruluşlarla ilgili "Türkiye'nin uzantıları, Türkiye'ye yakın ırkçı, faşist" gibi yakıştırmalar yapılmakta ve saldırganlar cesaretlendirilmektedir. Sözde, düşünce özgürlüğü, demokrasi ve insan haklarını savunan Avrupa ülkelerinde, birakin düşünce özgürlüğünü, sembollere bile tahammül edilemiyor, yasaklar getiriliyor; aynı zamanda, PKK, FETÖ gibi terör örgütlerine sahip çıkılıyor, onlara alan açılarak Türkiye ve Türk düşmanlığı körükleniyor. Bir yandan PKK, FETÖ ve ırkçı terör örgütlerinin hain saldırılarına maruz kalmaları, diğer taraftan "uyum" adı altında Avrupa ülkelerinin ortaya koyduğu antidemokratik, baskıcı politikalar Avrupa Türklüğüne büyük bir acı ve huzursuzluk vermektedir.

Möln ve Solingen'de insanlarımız diri diri yakılmış ve ırkçı NSU saldırıları sonucunda, çoğu küçük esnaf olan, 8'i Türk 10 kişi hayatını kaybetmiştir. NSU davasının sonuçları Almanya'nın demokrasisi ve hukuku açısından büyük bir skandal ve ayıptır. Bu saldırıların içimizdeki yangını sönmeyen, en son korkunç örneğini de maalesef, Almanya'nın Hanau kentinde yaşadık. Almanya'da Frankfurt yakınlarındaki Hanau kentinde 19 Şubat Çarşamba akşamı 2 Türk iş yerine silahlı saldırı düzenlenmiş, her iki hain saldırıda 5'i Türk kökenli olmak üzere 9 kişi hayatını kaybetmiş, çok sayıda kişi de yaralanmıştır. Yapılan silahlı saldırıların zanlısının ırkçı nefretle hareket ettiği, yabancıları hedef alan terör eylemini gerçekleştirdiği Federal Başsavcılık tarafından açıklanmıştır.

Öncelikle, bu hain terör saldırısını nefretle kınıyorum ve Alman makamlarının saldırının her yönüyle aydınlatılması için her türlü çabayı göstermesini bekliyoruz. Federal Almanya Cumhurbaşkanı Sayın Steinmeier'in "ırkçı nefretin tehdidi altında olan insanların yanındayım." ve Başbakan Sayın Merkel'in "Vatandaşlarımızı köken ve dinlerine göre ayırt etmiyoruz." açıklamalarıyla Hanau'daki terör saldırısını kınamalarını ileriye dönük alınacak tedbirlerin işareti olarak görmek istiyoruz.

Bu hain terör saldırısı, ırkçılık, ayrımcılık ve yabancı düşmanlığının ne denli korkunç boyutlara ulaştığının bir göstergesidir. Eğer bu, örgütlü bir ırkçı saldırı ise bunların nasıl bir nefretle donatıldığı ortaya çıkıyor; bireysel bir saldırı ise yabancı düşmanlığının büyük bir hızla tabana yayıldığını gösteriyor. Her iki durumda da ırkçılığın hızla yükseldiğini ve korkunç sonuçlara sebep olduğunu görüyoruz. Ayrıca, bu hain saldırının âdeta bağıra bağıra geldiğine de dikkat çekmek istiyorum. Her ortamda, her zaman gerekli uyarıların yetkililere daha önceden yapılmasına rağmen yeterli tedbirlerin alınmadığını görüyoruz. Bu sebeple, alınması gereken tedbirleri tekrar buradan hatırlatmak istiyoruz.

Terörün bir insanlık suçu olduğu bilinciyle, her türlü teröre karşı ayırım yapmadan etkin mücadele edilmelidir. ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve ayrımcılığı ortadan kaldıracak acil tedbirler alınmalıdır. Avrupa medyası, yabancı ve İslam karşıtı yayınlarından vazgeçmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha söz veriyorum.

Buyurun.

CEMAL ÇETİN (Devamla) – Siyasi partiler ve politikacılar, yabancıları hedef gösteren kışkırtıcı açıklamalardan kaçınmalı; toplumu ayrıştırmadan, tamamını kucaklayacak birleştirici bir dil kullanmalıdır.

Bu ve buna benzer saldırıların Almanya'nın uluslararası alanda imajını zedelediği açıktır. Bu sebeple, bu hain saldırı

her yönüyle aydınlatılmalı, suçlulara gerekli cezalar verilmelidir. Böylelikle, hem teröristlerin cesareti kırılacak hem de bundan sonra yapılması muhtemel saldırılar için caydırıcı bir sebep olacaktır.

Bu alçakça saldırıları bir kez daha nefretle lanetliyorum, her iki saldırıda hayatını kaybedenlere Yüce Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabır ve başsağlığı, yaralıları acil şifalar diliyorum; acılarını yürekten paylaşıyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, hızlı tren ve Sakarya-İstanbul bölgesel trenleri hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'a aittir.

Buyurun Sayın Akar. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, yüksek hızlı tren ile Sakarya-İstanbul bölgesel trenlerine ilişkin gündem dışı konuşması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz kentimden ve yaşadığım bölgeden konuşmak istiyorum.

Ben, Büyükderbent'te doğan, Büyükderbent'te eğitimini sürdüren ve hâlen Büyükderbent'te yaşayan bir kardeşiniz. Büyükderbent, Kartepe eteklerinde, Kafkas göçmenleri tarafından 1870'li yıllarda kurulmuş bir belde; nahiye olmuş, daha sonra belediye olmuş ve belediyeden sonra da Büyükşehir Belediyesi Yasası'yla beraber mahalleye dönüştürülmüş bir beldemiz. Bu beldede bir trenimiz vardı bizim. Önce "kara tren" dediğimiz, kömürle çalışan trenlerimiz vardı öğrencilik yıllarında çok kullandığım. Sonra, talebe trenleri geldi ve elektrikli tren geldiğinde, o kırk beş dakikalık yol on beş dakikaya düştüğünde devrim oldu diye düşünmüştük.

Ama 1870'li yıllardan bugüne, yüz otuz senelik bir tren istasyonundan bahsediyorum. Türkiye'de ilk yapılan, devlet eliyle yapılan, Devlet Demiryollarının üzerinde bir tren istasyonumuz vardı. Bu tren istasyonumuzda Haydarpaşa'dan kalkıp Adapazarı'na giden bölgesel trenleri, yine Haydarpaşa'dan kalkıp Ankara'ya gelen veya Doğu Anadolu'ya, Güneydoğu Anadolu'ya giden trenler durur, insanlar o trenleri kullanırlardı. Ben de öğrencilik yıllarımda çok kullandım hatta yazları topladığımız meyveleri Pendik ve Bostancı pazarında satmak için bu trenleri kullanıyorduk, bu trenlerle gidip geliyorduk.

2012 yılında yüksek hızlı tren nedeniyle bu tren seferleri kaldırıldı, sadece buradan kaldırılmadı. Bölgesel trenler yani Adapazarı-Haydarpaşa arasındaki trenler günde 12 sefer gidiş, 12 sefer de geliş olmak üzere 24 seferdi, 30 tane de istasyonda duruyordu. Bu trenler günlük yaklaşık 30 bin kişiyi taşıyordu. Bu trenlerde yolculuk edenlerin çoğu öğrenci, memur ve işçi. Hatta, benim beldemden Tuzla'ya bile giden insanlar vardı trenleri kullanarak. İki yıl sonrasında, bu bölgesel trenlerin korunacağı söylendi. Biraz da benim Devlet Demiryollarında denetmen olmam gerekçesiyle 2015 yılında, karşılıklı 5 sefer olmak üzere bu bölgesel trenleri koydurabildik. Şu anda çalışıyor bölgesel trenler yalnız bizim istasyonumuzda durmuyor. 2015'te tekrar çalışmaya başlayan istasyonumuz bir yıl sonra, iki yıl sonra... Mayıs 2019'da Derbent ve Köseköy İstasyonları kapatıldı ve gerekçesi de sinyalizasyondur. Gerçekten sinyalizasyon yoktu, yapılması gerekiyordu ama hâlen trenlerimiz çalışıyor.

Şimdi, Kartepe'nin eteğindeki Derbent beldesinden, gerçekten, İstanbul'un nefes almış olduğu, hafta sonu büyük turizm hareketinin olduğu, kış turizmi hareketinin de olduğu bir beldeden bahsediyorum. Sadece trenle gelen vatandaşlarımız, orada yaşayan vatandaşlarımız, seyahat eden vatandaşlarımız değil, dışarıdan da çok sayıda vatandaşımız buraya geliyor ve bu tren seferlerimiz henüz başlamadı. Bir muhtarımız var, adı Erdal Baş; inanın, diyor ki: "Eğer bu tren seferleri başlamazsa ben kendimi hızlı trenin önüne atacağım." Tabii, böyle bir şeye fırsat vermeyeceğiz ama bir an evvel de yetkililere sesleniyorum: Trenlerimizi geri verin diyorum.

Kartepe'den bahsetmişken Kartepe, kayak yapılan, yaz turizmi de var ama daha önemlisi, kış turizmi olan bir dağımız; İstanbul'a çok yakın, kırk beş dakikada özel vasıtalarıyla, turlarla gelebiliyor insanlar, yine, eğer açılırsa treni de kullanarak gelecekler. Hafta sonları büyük bir izdiham yaşanıyor Kartepe'de. Kartepe, bir kişiye verilmiş ve bir tekel hâline dönüştürülmüş. Yanlış hatırlamıyorsam 3.400 hektarlık bir alanda, tekel mahiyetinde, kırk dokuz yıllığına verilmiş bir tesis dışında tesis yapılmasına imkân verilmiyor, izin verilmiyor. Bunun derhâl halledilmesi gerekiyor Kartepe'nin yeterince değerlendirilmesi için.

Yine, Kartepe'ye çıkan 3 tane ana yolumuz var: Biri Maşukiye'den -Sapanca yakınlarında, yine Kartepe'nin bir beldesi- diğeri Derbent'ten, bir diğeri de Suadiye'den. Bu 3 yoldan da Kartepe'ye çıkılabiliyor. Maşukiye dışındaki yollarda, maalesef, elektrikli bulunmuyor. Yollardaki işletmeler, 21'inci yüzyılda, gece karanlıkta hizmet etmeye çalışıyorlar, doğal gaz olmasına rağmen hâlen tüp gaz kullanıyorlar; bir an evvel de elektrikli getirilmesi gerekiyor. Tabii, TEDAŞ'la kontak kuruyoruz, "Yapamayız, yatırım maliyeti yüksek." diyorlar fizibilite yaptıklarında, yeterli kazancı sağlayamayacaklarını düşündükleri için. AKP'li belediye orada bu elektrik hizmetini yapabilmek veya getirebilmek için, vatandaşa hizmet etmek için çaba sarf ediyor ama o da batağın içinde, gerçekten bir yatırım yapamıyor; böyle bir sıkıntı var.

Yine, yol üzerinde tesisler olması gerekiyor, özellikle Suadiye ve Derbent yolları üzerinde. Orman Bakanlığıyla görüştük, daha önce burada ifade etmiştim, AKP'ye yakın birkaç arkadaşa orada tesis yapabilmek için yer tahsis edildi. Orman işletmesi 10 tanesini belirlesin, ihaleye çıksın, hatta orada oturma şartı da koşsun ihalelerde ve bu tesisleri böyle talep üzerine değil, kendileri hazırlayarak versinler dedik, bunu da gerçekleştiremedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Haydar Bey, bir dakika veriyoruz.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Bitiriyorum, teşekkür ediyorum.

Kartepelinin, Derbentlinin en büyük hayali teleferikti. Yine, bir seçim öncesi teleferiğin temeli atıldı, firma bıraktı gitti. Sadece, temel yok şu anda, bir şehir hastanesinde yaptığınız gibi -ulusal basına çıkmıştı- Kartepe'deki teleferik faciası da aynı, 5 metre karelik bir temel atıldı ve öyle kaldı. Çok büyük bir yatırım değil, 75-80 milyon civarında bir yatırım ama belediye bunu kendi imkânlarıyla yapma şansına sahip değil. Biraz evvel dediğim gibi, Kartepe Belediyesi AKP'li bir belediye ama mali anlamda, Türkiye'nin şu anda elinizde bulunan en büyük şehirlerinden bir tanesi olan Kocaeli Büyükşehir Belediyesi bunu yapabilir ama o da orali olmuyor. Turizm Bakanlığından ricamız, burada teleferiğin bir an önce hayata geçirilmesi. Birçok ilde dağ olmamasına rağmen, kar olmamasına rağmen teleferik yapılmıştır, yapılmaya devam ediyor ama maalesef, Kocaeli ve Kartepe hak ettiği değeri sizin iktidarınızdan alamıyor.

Bir an evvel bu problemlerin giderilmesini rica ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Salih Cora'ya aittir.

Buyurun Sayın Cora. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Trabzon'umuzun düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yılı münasebetiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizin siz kıymetli üyelerini, milletimizi ve hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Trabzon, Anadolu'nun eski yerleşim yerlerinden biridir; her dönemde jeopolitik ve jeostratejik konumu itibarıyla ilgi odağı olmuş kadim bir şehirdir, geçmişi milattan önceki dönemlere dayanmaktadır. Trabzon, İstanbul dışında, bu coğrafyada iki imparatorluk kültürünün yeniden inşa edildiği tek şehirdir; bu özelliği nedeniyle kültürün, sanatın, ticaretin ve eğitimin her daim beşiği olma özelliğiyle dikkat çeken bir şehir olmuştur. Trabzon'u tarihte ayrıcalıklı kılan bir diğer özelliği ise gerek Roma gerekse Osmanlı hâkimiyetlerinde buraya vali olarak tayin edilenlerin genellikle hanedan ailesinden olmasıdır. Fatih'in fethettiği, Yavuz'un şehzadelik yaptığı, Kanuni'nin doğduğu, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün defalarca ziyaret ettiği, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın en fazla yatırımı yaptığı Trabzon, her dönem etkin bir şehir olmuştur. Kanuni Sultan Süleyman'ın kılıcının üzerinde bulunan hamsi motifi, cihan sultanın bu şehre olan muhabbetinin en önemli göstergelerinden birisidir.

Değerli milletvekilleri, büyük paylaşımların savaşımlarının ilki olarak tanımlayabileceğimiz Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti yedi düvele karşı savaşılmıştır. Bu süreçte düşman tarafından işgal edilen şehirlerimizden biri de maalesef Trabzon'dur. Şehir o dönemde, Trabzon'da yaşayan bazı ayrılıkçı gayrimüslimlerin sevinç naraları arasında, 18 Nisan 1916 tarihinde Ruslar tarafından işgal edilmiştir. Bu süreç yaklaşık iki yıl sürmüş, 24 Şubat 1918 tarihine kadar da milis güçlerimiz tarafından Ruslara karşı büyük bir mücadele ortaya konulmuştur. Bu coğrafyanın insanları o tarihlerde çok ağır bedeller ödemiş, birçok ihaneti görmüş ama esarete asla boyun eğmemiştir. Bu topraklar için mücadele eden şehitlerimiz bizim için, bizim haysiyetimizi ve itibarımızı korumuşlardır, biz onları ne yere ne göğe sığdırabiliriz. O günler, milletimizin yaşlılarıyla genciyle, kadınıyla erkeğiyle topyekûn bir mücadele ettiği günlerdi. Tüm yokluklar içerisinde barutun kanla, kanın canla, canın vatanla, namus ve bayrak uğruna destanlaştığı günlerdi. O gün, ülkemizin bağımsızlığı ve bütünlüğü uğruna canlarını hiçe sayarak ölüme koşan, esaret altında yaşamaktansa "Vatan sağ olsun." deyip şehit olmayı en yüce merteye sayan bu aziz milletin evlatlarının verdiği kurtuluş mücadelesi, her türlü takdirin üzerindedir.

Değerli milletvekilleri, yine o tarihlerde, savaşamayacak durumda olan yaklaşık 350 bin Trabzonlu muhacirliğe mecbur bırakılmış, türlü eziyetlerin, sıkıntıların, acıların ve yokluğun en büyüğünü yaşamış, açlık ve sefaletle mücadele etmek zorunda bırakılmıştır. Tabii ki bunları unutmak mümkün değildir. Birçoğu göç ettiği topraklardan geri dönememiştir, geri dönenler de yağmalanan, yakılıp yıkılan bir yurtla karşılaşmıştır. Sadece evleri değil, tarihleri de yıkılmış, hatıraları yerle yeksan olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bunca yaşanan sıkıntıların, çekilen cefaların ardından her yanı şehit kanıyla sulanmış bu toprakları her türlü dâhilî ve hâricî bedhahlara karşı müdafaa etmek, ülkemizi muasır medeniyetlerin üzerine çıkarmak, birbirini sevmek, aynı ülkede aynı ilkelerle, aynı ölümlü birliğine sahip bir millet olmak temel arzumuzdur.

Bu vatan üzerinde geçmişte olduğu gibi bugün de aynı hesapların, aynı oyunların içerisinde olanları biliyoruz. Biz her zamankinden daha bilinçli, daha uyanık, daha kuvvetli bir şekilde milletimizin hizmetkârı olmaya ve bu oyunları bozmaya devam edeceğiz. Davamız büyük ve güçlü Türkiye davasıdır. Bir oldukça, iri oldukça, diri oldukça, kardeş oldukça, hep birlikte güçlü Türkiye oldukça hiç kimse bizi devremeyecektir. Birliğimizi ve bütünlüğümüzü bozmaya kimsenin gücü yetmeyecektir.

Kıymetli milletvekilleri, bu anlamlı günü kutlarken bir bilinci daha vurgulamak istiyorum. Kurtuluş günlerini hatırlarken amacımız, başka milletlere hasmane bir duygu beslemek, kin ve nefret tavrıyla hareket etmek değildir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Devamla) – Bir dakika alabilir miyim?

BAŞKAN – Evet, bir dakikada toparlayın Sayın Milletvekili.

SALİH CORA (Devamla) – ...ortak hafızaya dayalı bir tarih bilincini oluşturmaktır; atalarımızın bu vatan için canları pahasına verdiği mücadeleyi, ödediği bedelleri hatırlamak, ecdadımızın aziz hatırasını yâd etmektir.

Bu vesileyle milletimizin, memleketimizin ulusal kurtuluş mücadelesinde eşi görülmemiş bir azim, inanç ve kararlılıkla hareket eden ve bu güzel toprakları bize ebedî vatan kılan başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve onun silah arkadaşları olmak üzere, yine bu uğurda canını feda eden nice isimsiz kahramanı rahmetle, minnetle yâd ediyoruz.

Bir kez daha Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümünü kutluyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Bu sözlerin ardından Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Aydın...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, halkın sağlık alanında yaşadığı mağduriyete nasıl çözüm bulunacağını ve çöken sağlık sisteminin koronavirüsten bizi nasıl koruyacağını Sağlık Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kürsüden birçok kez "Sağlık sistemi çöküyor." diye uyarılarda bulunduk ancak iktidar, bu feryada, daha doğrusu halkın feryadına kulak asmadı. Şimdi, bunun sonuçlarını Bursa'da yakından görüyoruz. Bursa'da kamu hastanelerinin yoğun bakım servislerinde ya da acil servislerinde yer yok, acil hastalar çevre illere sevk ediliyor, hatta Gemlik'ten Çorum'a sevk edilen hasta bile söz konusu. Üniversite Hastanesinde yer bulmayı bırakın, normal muayene için bile günlerce beklemek zorundasınız. Şehir hastanelerine yeni anlayışla müşteri kazandırmak için diğer kamu hastanelerinin kapatılmaması gerektiğini birçok kez dile getirdik ancak dinletemedik. Sonuç, büyük bir mağduriyet oldu. Bursa örneği, sağlık sisteminin çöküşünün en büyük göstergesi.

Şimdi, Sayın Bakana soruyorum: Halkın bu mağduriyetine nasıl çözüm bulacaksınız? Çöken bu sağlık sistemi bizi koronavirüsten nasıl koruyacak?

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, mübarek üç ayların ve Regaip Gecesi'nin Türk ve İslam âlemine hayırlar getirmesini Yüce Allah'tan niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İran'da meydana gelen, Van'ın Başkale ilçesinde etkisini gösteren depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralıları da acil şifalar diliyorum.

Müslümanlar olarak gelişini her yıl heyecanla beklediğimiz üç ayların başlangıcı olan recep ayının ilk gecesini bu akşam idrak edeceğiz. Perşembeyi cumaya bağlayan gece ise inşallah, Regaip Gecesi'ne erişeceğiz. Rabb'imizin kulları için açtığı sonsuz lütf kapılarının ilki recep ayıdır. Recep ayından sonra ruhen ve bedenen ramazana hazırlandığımız şaban ayı gelir. Üç ayların evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu ise cehennemden kurtuluş olan ramazanı şerifdir.

Bu vesileyle mübarek üç ayların ve Regaip Gecesi'nin milletimize ve İslam âlemine hayırlar getirmesini Yüce Rabb'imden niyaz ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın İlgezdi...

3.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen (2/2633) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesiyle derneklere yeni üyelerin ve üyeliği sona erenlerin kimlik bilgilerini mülki idare amirlerine bildirme zorunluluğu getirilmesinin insan hak ve özgürlükleri başta olmak üzere Anayasa'ya aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan "ileri demokrasi" diyerek iktidara gelenler Türkiye'yi açık hava hapishanesine çevirdiler. Türkiye'yi demokrasiden uzaklaştıranlar şimdi de cumhuriyet tarihinin en büyük fişleme operasyonunu hazırlıyorlar. İnsan hak ve özgürlükleriyle bağdaşmayan fişleme, iktidar partisinin ideolojik araçlarından biri olmuştur. Ne yazık ki bugün insana dair her ayrıntı kayıt altına alınmaktadır.

Şimdi de "katılımcı demokrasi" adı altında, dernek üyelerinin baskı altına alınmasına şahit oluyoruz. İktidar, derneklere üye yurttaşların kimlik bilgilerine el koymak istiyor. Düzenleme, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor. Bu çaba, derneklere üye 12 milyon yurttaşımızın yani Türkiye'nin yüzde 15'inin fişlenmesi demektir. Amaç, yandaş olmayan dernekleri baskı altına almak ve toplumu sindirmektir. Anlaşılan o ki Türkiye'de, iktidar partisi mensupları dışında herkes potansiyel olarak suçlu görülüyor. İnsan hak ve özgürlükleri başta olmak üzere Anayasa'ya açıkça aykırı olan bu düzenlemenin derhâl geri çekilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Ödünç...

4.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, mübarek üç ayların ülkeye ve İslam âlemine hayırlar getirmesini Yüce Allah'tan niyaz ettiğine ve 26 Şubat Hocalı katliamının 28'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ATILLA ÖDÜNÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mübarek üç ayların bizlere, ülkemize ve Âlemiislam'a hayırlar, bereketler getirmesini Allahüteala'dan niyaz ediyorum.

Bu hafta, bir mezalimin yaşandığı olayın 28'inci yıl dönümüdür. Ermenistan birlikleri tarafından düzenlenen saldırıda Hocalı'da 613 Azerbaycan vatandaşı, çocuk, kadın, yaşlı ayrımı gözetmeksizin zalimce, acımasızca katledilmiştir. Bu, insanlık tarihinin en büyük kara lekelerinden biridir. Aziz milletimiz Hocalı'daki bu insanlık dışı katliamın acısını her zaman kalbinde hissetmiştir, Azerbaycanlı kardeşlerimizin yanlarında olarak onların acılarını paylaşmışızdır. Vicdanlarımızda en ağır cezaya mahkûm ettiğimiz bu katliama uluslararası toplumun da gereken duyarlılığı göstermesini bekliyoruz. Türkiye olarak, her zaman olduğu gibi önümüzdeki dönem de bu haklı davada Azerbaycanlı kardeşlerimizin yanında olmaya devam edeceğiz. Türkiye her zaman can gardaşının yanındadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun.

5.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tarım Kredi Kooperatiflerinin çiftçi borçlarını yapılandırmak yerine icra işlemi başlattığına, çiftçiye destek olunması gerektiğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çiftçilerin tarımsal kredi borçları 117 milyar, takipteki borçları ise 5,2 milyar, gayrinakdî kredi miktarı ise 8,1 milyar lira civarındadır. Çiftçinin kısa vadeli borç yükü ise 39,5 milyardır. Sayın Albayrak çiftçilerimize müjde vermişti. Çiftçi borçlarının yapılandırılması ya da ertelenmesi konusunda ilgili iki konsept ortaya çıktı: Çiftçilerin kullandıkları sübvanseli kredilerin yapılandırılması; diğeri, doğal afete maruz kalan çiftçilerin kredilerinin bir kısmının ertelenmesidir. Ziraat Bankası borç yapılandırması yapmıyor, yeniden kredi vererek yenileme yapıyor; faizi 12'ye 9 olarak uyguluyor. Doğal afette ise karşılaşılan oranın yüzde 10'u kadar fazlasına erteleme yapılıyor ama Tarım Krediyeye geldiğimizde ise Tarım Kredi Kooperatifleri borç yapılandırması değil, tamamen faizle beraber icra işlemini başlatmıştır. Bakan Albayrak "Yapılandırma yapacağız, erteleme yapacağız." dedi. Fakat Tarım Kredideki çiftçilere şu anda icra takibi uygulanmakta yani yapılandırmanın da fos olduğu ortaya çıktı. Her şey, gerçekler gün yüzüne çıktığı gibi bunun da gün yüzüne çıkarak bir an evvel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - ... çiftçiye destek olunması gerekir.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

6.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, başta Adana, Hatay ve Mersin olmak üzere güney illerinde oldukça sık görülen orak hücre anemisi ve Akdeniz anemisi hastalıkları için kullanılan ilaçlara erişimin önünün açılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ülkemizde, başta Adana, Hatay ve Mersin olmak üzere güney illerimizde oldukça sık görülen orak hücre anemisi ve Akdeniz anemisi hastalıkları genetik geçiş özelliği olan ve kanda oksijen taşımakla görevli hemoglobinin anormal yapıda üretildiği hastalıklardır. Günümüzde bu hastalıkların kesin bir çözümü maalesef yoktur ve hastaların tek şansı bu demiri bağlayan ilaçlardır. Bu ilaçlarla, demirin organlarda birikip hasar yapması önlenabilmektedir. Hâlihazırda, Türkiye'de, bilinen 4 bin talasemi ve 1.200 civarında orak hücre anemisi hastası vardır ancak ilaçların temininde sorun yaşanmaktadır. SGK'nın 12/9/2019 tarihinde uygulamaya geçen SUT'la bu ilaçları geri ödemesi zorlaşmış ve hatta sekteye uğramıştır. Hastaların Desferal, Ferriprox ve Exjade ilaçlarına kolay ulaşımının önü açılmalı, bu hastalık nedeniyle daha fazla insanın ölümüne seyirci kalınmamalıdır.

Vatandaşlarımız adına, yüce Meclis aracılığıyla Sağlık Bakanlığının konuya duyarlılık göstermesini bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

7.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, dış politikada bir bilinmezlik içine giren, içeride yanlış ekonomik politikalar izleyen iktidarın Türkiye'ye maliyetinin giderek ağırlaştığına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dış politikada bir bilinmezlin içine giren, içeride yanlış ekonomik politikalar izleyen iktidarın Türkiye'ye maliyeti giderek ağırlaşıyor. Dolar 6.100'ün üzerine çıktı, altın ise rekor kırmaya devam ediyor. Bir yıl içinde 118 milyar dolar dış borç ödemesi gerçekleşecek olan Türkiye Cumhuriyeti'nde, içeride dolarda 1 kuruşluk artış bile 1 milyar 180 milyon TL yeni yük demek. Suriye ve Libya'da cephede askerlerimiz şehit düşerken içeride de ekonomik fatura giderek artıyor. Bir çözüm yolu bulamayan iktidar, şimdi de gözünü emeklilerin maaşlarına dikti. Emeklilere her iki bayramda ödenen biner lira ikramiye kaldırılacağı, maaşlardan ayda 100 TL kesinti yapılacağı, ilaç katılım paylarının artırılacağı konuşuluyor. Devlete en küçük borcu olanlara icra gönderiyorsunuz, asgari ücretliye günlük 10 TL zam yapıyorsunuz. Şimdi de gözünüzü emekliye mi diktiniz? Yaratmışınız krizlerin faturasını hep emekçiler mi ödeyecek diyor, krizleri kim yaratıyorsa faturayı da onların ödemesini diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

8.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, mübarek üç ayların ve Regaip Gecesi'nin Türk ve İslam âlemine hayırlar getirmesini Yüce Allah'tan niyaz ettiğine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Geçen hafta İran'ın Hoy şehri yakınlarında meydana gelen ve Van Başkale başta olmak üzere birçok ilimizi de etkileyen 5,9 büyüklüğündeki deprem sonrası hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Manevi iklimiyle ruhumuzu kuşatan, gönüllerimizi ferahlatan mübarek üç aylara kavuştuk. Rahmet, bereket ve mağfiret mevsimi üç ayların ülkemize, milletimize ve İslam âlemine hayır ve bereket getirmesini diliyorum. Üç aylar, birbiri ardından açılan rahmet ve mağfiret kapıları olan, Regaip Kandili'yle başlayan, Miraç ve Berat'la devam eden, bin aydan daha hayırlı Kadir Gecesi'yle zirveye ulaşan, Ramazan Bayramı'yla da maddi ve manevi alanda bayrama dönüşen manevi yükseliş ve bağışlanma aylarıdır. Rabb'imden bu mübarek ayları hakkıyla değerlendirmeyi nasip etmesi temennisiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

9.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale ilinin sahip olduğu doğal güzellikleri, zengin tarihi ve kültürel birikimiyle turizmden daha fazla pay alan kent hüviyetine kavuşması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Coğrafyamızın kültür mirasına sahip çıkmamız gerekmektedir. Bu toprakların sahipleri olarak bizler gerekli özeni gösterirsek Çanakkale, sahip olduğu doğal güzelliklerin yanında zengin tarihi, kültürel birikimiyle turizmden daha fazla pay alan bir kent hüviyetine kavuşabilir.

Karabiga'da bulunan Priapos Antik Kenti, milattan önce 7'nci yüzyılda Milet koloni kenti olarak kurulmuştur. Milattan önce 334 yılında Büyük İskender'in Pers İmparatorluğu'na karşı ilk zaferi Granikos Savaşı'na ev sahipliği yapmıştır. Priapos Antik Kenti, ismini bağların, bahçelerin ve doğurganlığın koruyucu Bereket Tanrısı Priapos'tan almaktadır. Çanakkale'de şu anda 5 antik kentte bilimsel kazı çalışmaları devam etmektedir. Karabiga Priapos Antik Kenti'nde Kültür ve Turizm Bakanlığınca bilimsel kazı çalışmaları başlatılmalıdır. Aksi hâlde, Karabiga'daki bu antik kent yok olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Emeklilere on yıl gecikmeli de olsa üç yıl önce başlayan banka promosyonu uygulamasında Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türkiye Bankalar Birliği arasında yapılan sözleşme bu ay doluyor. 13 milyon emekli yılda ortalama 360 lira promosyon ücreti alıyor. Emeklilerin yıl boyunca aldığı toplam promosyon ücreti gün olarak hesaplandığında 1 lirayı bile bulmuyor. Bugün 1 liraya 1 simit almak mümkün görünmüyor. Büyük şehirlerdeki marketlerde 1 TL'ye 1 şişe su bile alınamıyor. Ekonomik kriz dikkate alınıp promosyon buna göre güncellenmelidir. Emeklilerin rahat bir nefes almasını sağlayacak promosyon ücreti almalarına uygun bir sözleşme gereklidir.

Emekli, ne yazık ki yoksulluk sınırı altında yaşamaktadır. 2000 yılından sonra emekli olanlar için intibak düzenlemesi sağlanmalıdır. Emeklilere aile yardımı ve gıda yardımı verilmeli ve artırılmalıdır. Emeklinin ekmeği küçültülmemelidir, emeklinin ekmeğiyle oynanmamalıdır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

11.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili Gazi Ortaokulu için niçin yıkım kararı alındığını ve yıkım kararı alınmasında okulun niteliğinin ve adının etkisinin olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

UGUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Artvin'in önemli eğitim kurumlarından bir tanesi olan Artvin Gazi İlköğretim Okulu -şimdiki Gazi Ortaokulu- hakkında Bakanlıktan gelen bir talimatla deprem gerekçe gösterilerek yıkım kararı verilmiştir. Bu konuda ivedi bir işlem yapılması talep edilmiş ve bu kişi vakti orada okuyan bütün öğrencilerin okulu boşaltması, başka okullara nakli ve binanın yıkılmasıyla alakalı talimat verilmiştir. Şunu ifade edeyim ki Artvin dördüncü derecede deprem bölgesindedir. Okulun adının "Gazi" Mustafa Kemal'in adı olması ve okulun niteliğinin değiştirilmesiyle alakalı Artvin'de derin kaygılar vardır. Bu konuda Millî Eğitim Bakanlığının gerekli açıklamaları yapmasını istiyoruz. Bu konuda Artvin'de yoğun bir infial vardır. Yıkım kararının bu şekilde aceleyle getirilmesindeki amaç nedir? Acaba okulun niteliği, adı Hükûmeti rahatsız mı etmiştir?

Teşekkür ediyorum, bu konuda yetkililerden haber bekliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

12.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ilinde yaşanan deprem nedeniyle esnaf ve vatandaşların ödeyemediği su bedellerinin gecikme faizinin silinip anapara üzerinden yeniden yapılandırılmasını Hazine ve Maliye Bakanından talep ettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Hazine ve Maliye Bakanlığımıza: Malatya Büyükşehir Belediyesi MASKİ (Su ve Kanalizasyon İdaresi) Genel Müdürlüğünün ilimiz sınırları içerisinde 19 Şubat 2020 tarihi itibarıyla su borcu olan abone sayısı 140.300'dür. Bu abonelerin faiz hariç anapara borcu 91 milyon 780 bin TL'dir, gecikme faizleri ise 40 milyon 294 bin TL'dir. MASKİ'nin toplam alacağı, faizler dâhil, 132 milyon 82 bin TL civarındadır. Büyükşehir Yasası gereği Belediye Meclisi faiz silme yetkisine sahip olmadığından, geciken bu kamu alacağını tahsil etmekte zorluk çekmektedir. Bölgemizde yaşanan deprem sonrasında bu konuda ilgili bakanlıklarımızdan esnaflarımız ve vatandaşlarımız faizlerinin silinip anapara üzerinden yeniden yapılandırılmasını talep etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ülkenin geleceği için ilk ve ortaöğretimde başarının önemli olduğuna, başarıyı artırmak için de altyapı sorunlarının çözülüp okul ihtiyacının karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, ilk ve ortaöğretimde başarı, ülkemizin geleceği açısından önemlidir. Başarıyı artırmak için altyapı sorunlarını çözmeliyiz, okul ihtiyaçlarımız giderilmelidir.

Şehrim Kahramanmaraş'ta da ciddi okul açığı vardır. Yeni okul yapılması hızlandırılmalı, gerekirse binalar kiralanmalıdır. İkili eğitimden kurtulmak gerekir. Sınıflardaki öğrenci sayısı 30'u geçmemelidir.

Öğretmenlerin de motivasyonunu artırmalıyız. Sözleşmeli, ücretli öğretmenlik uygulamalarını sonlandırmalıyız. Öğretmen açığı giderilmelidir.

Millî Eğitim Bakanlığının, okulda başarıyı artırmak için, sınıf geçme uygulamasını tekrar başlatacak olmasını yerinde buluyor ve destekliyoruz. Bu, eğitime disiplin getirecektir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ünver...

14.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, emeklilere ödenen bayram ikramiyeleriyle ilgili basında yer alan haberlere ilişkin açıklaması

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Son günlerde, Hazine ve Maliye Bakanlığının emekli aylıklarına göz diktiğine dair haberler basında yer almaktadır. Büyük çoğunluğu asgari ücretin altında aldığı maaşla geçinemeyen emeklilerimize karşı bu tutum büyük bir vicdansızlıktır. Bizler, çeşitli vesilelerle, emekli aylıklarında artış yapılmasını ve en düşük emekli aylığının asgari

ücret seviyesine yükseltilmesini talep ederken tükenen AKP iktidarının emeklilerimize karşı sergilediği bu tutumu kabul etmek mümkün değildir.

Buradan, kerameti kendinden menkul damat beye sesleniyorum: Bak, burası çok önemli; devlete karşı tüm sorumluluğunu yerine getirmiş emeklinin cebinden elini çek, zulmetmeyi bırak. Emekliden kesinti yapmak bir yana, aylıklarının en az asgari ücret seviyesine, iki yıldır aynı kalan ikramiyelerinin de -CHP'nin taahhüdünde olduğu gibi- yılda 2 defa bir maaş seviyesine çıkarılması gerekiyor; yapabiliyorsan bunu yap, yapamıyorsan da bırak git.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

15.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce ili Yığılca ilçesine Düzceli şehitlerin adının yaşatıldığı kapalı spor salonu yapılmasını Gençlik ve Spor Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması

ÜMIT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İlimiz Düzce'ye bağlı Yığılca ilçemiz 1954 yılında ilçe statüsü kazanmış, 3.200'ü merkezde olmak üzere köyleriyle beraber toplam 19 bin nüfusa sahip bir ilçemizdir. Yığılca ilçemizde ilköğretim ve ortaöğretim çağında toplam 2.042 kişi öğrenim görmektedir. Buna rağmen Yığılca ilçemizde bir kapalı spor salonu yoktur. Gençlik ve Spor Bakanlığı yetkilileri, yaptığımız görüşmede, Yığılca ilçemizin nüfus büyüklüğünün kapalı spor salonu yapımı için yetersiz olduğunu ifade ettiler.

Yığılca son dört yıl içinde 3 şehit vermiş bir ilçemizdir. Buradan Gençlik ve Spor Bakanlığı yetkililerine seslenmek istiyorum: Şehit verirken nüfus büyüklüğünü göz önünde bulundurmadığınız Yığılca'nın, spor salonu yapılırken mi nüfus büyüklüğü sorun oluyor?

Yetkililerden, spor salonu yapılmasını ve şehitlerimizin adının bu salonda yaşatılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Türkkan.

16.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türk milletinin mübarek üç aylarını tebrik ettiğine, Hakk'ın rahmetine kavuşan 21'inci Dönem MHP Çankırı Milletvekili İrfan Keleş'e Allah'tan rahmet dilediğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İdlib'de yaşananlar için kullandığı "savaş" sözcüğüne yönelik bu savaşta kimin kiminle savaştığını ve bu savaşın kimin savaşı olduğunu, İdlib'de Mehmetçik'i korumak için niçin Rusya'dan alınan S-400'lerin kullanılmadığını ve havadan destek verilmezse Mehmetçik'in orada nasıl savaştığını öğrenmek istediklerine, Hükûmeti coronavirus tehlikesine karşı hızlı ve kapsamlı tedbirler almaya davet ettiklerine, Ozan Ceyhan'ın Türkiye'nin Viyana Büyükelçisi olarak atanması kararını kabul etmediklerine, Kocaeli ili Çayırova ilçesinin çocuk doktoru ihtiyacının giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün mübarek üç ayların başlangıcını idrak ediyoruz. İlahî esintilerin kalpleri okşadığı, bir anın bir asra bedel olduğu bu aylarda dualarda birleşmek dileğiyle bütün milletimizin üç aylarını tebrik ediyorum, mübarek olsun.

Mecliste 21'inci Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Çankırı Milletvekili olarak görev yapan İrfan Keleş ağabey hastalığına karşı uzun süredir verdiği mücadelede yenik düştü, Hakk'ın rahmetine kavuştu. Bugün Meclisteki törende onu ahiret yolculuğuna uğurladık. Muhterem İrfan Keleş ağabeye rahmet; ailesine, yakınlarına, Milliyetçi Hareket Partisine başsağlığı diliyorum.

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, cuma günü yaptığı açıklamada İdlib'de yaşananlar için "savaş" dedi. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Mehmetçik için izin verdiği yurt dışı görev tezkeresinin hiçbir yerinde Türkiye'nin savaşa girdiği yazmıyor. Anayasa'ya göre savaş kararı yetkisine sahip olan Meclisin bile haberinin olmadığı bir savaş olduğunu anlıyoruz bu açıklamadan. Madem Sayın Cumhurbaşkanı "savaş" dedi, o zaman şu soruyu sormamız gerekiyor: "Bu savaş kime karşı arkadaşlar?" İktidara bakarsak askerimiz İdlib'de Esad rejimine karşı savaşıyor. Kim bu Esad rejimi? Birleşmiş Milletlerin Suriye'de resmen tanıdığı bir yönetim. Hadi AK PARTİ Hükûmeti Esad yönetimini tanımıyor, peki, İdlib'de Mehmetçik'in içinde bulunduğu tanklara havadan saldırı yapıp şehit vermemize neden olan Rus uçaklarını nereye koyuyorsunuz bu savaşta? Bir yere koymadığınız gibi Moskova'ya, bizzat hava saldırısını yapan Rusya'ya heyet gönderdiniz. Bir daha soruyoruz: Bu savaşta kim kiminle savaşıyor? Bu savaş kimin savaşı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Rus ve Suriye uçakları İdlib'de Mehmetçik'i sürekli bombalıyor. Rusya'dan S-400'ler aldık, neden Mehmetçik'i bölgede bunlarla korumuyoruz? Mehmetçik'imizi korumak için kullanmayacaksak o kadar para verip neden aldınız bu S-400'leri? Havadan destek verilmezse Mehmetçik orada nasıl savaştık? Hava unsurlarımız Mehmetçik'i neden korumuyor? Bunun nedeni Rusya'nın Suriye hava sahasını kapatması mıdır? Bu sorulara Hükûmetin gerekli cevabı vermesi gerekiyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; coronavirus tehlikesi sınırimıza kadar dayandı diyorduk ancak bugün endişemiz biraz daha arttı çünkü Tahran'dan İstanbul'a gelmek üzere havalanan Türk Hava Yollarına ait yolcu uçağı coronavirus şüphesiyle Ankara'ya acil iniş yaptı. 132 yolcunun bulunduğu uçakta yapılan taramada birçok yolcunun vücut ısısının kritik seviyenin üstünde olduğu bilgisine ulaşıldı. Esenboğa Havalimanı'nda olağanüstü hâl ilan edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İran'daki salgından sonra Türkiye ile İran arasındaki kara hudut kapıları kapatıldı, Gürbulak Sınır Kapısı'na coronavirus tedbirleri kapsamında termal kamera kuruldu.

Durum bu kadar ciddiyken ve günlerdir devam ederken Hükûmetin tüm bunları yapmak için oldukça geç kaldığı kanaatindeyiz. Parçalanmış ve savaş hâlindeki Irak devleti bile hızlı bir karar alarak daha ilk günden İran'la sınır girişlerini kapatmışken biz ancak Van'da ciddi coronavirus şüphesiyle hastaneye gelen vatandaşlarımızın sayısı artınca tedbirler almaya başladık.

Coronavirüsle ilgili alınacak tedbirler için verdiğimiz araştırma önergesi iktidar tarafından geçtiğimiz haftalarda reddedilmişti. Siyasi bir konu olmamasına ve tamamen vatandaşlarımızın sağlığını düşünerek böyle bir araştırma önergesi vermeme rağmen, önergemizin neden reddedildiğini açıkçası anlamakta hâlâ güçlük çekiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Virüs on beş gün içinde tespit edilirken havaalanlarına ya da hudutlara sadece termal kamera yerleştirmekle tedbir almanın ne kadar yeterli olduğu düşündürücüdür. Hükûmetimizi bu konuya daha ciddi eğilmeye, daha hızlı ve daha kapsamlı tedbirler almaya davet ediyoruz.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın geçtiğimiz günlerde gerçekleştirdiği bazı atama kararları Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Ülkücü şehidimiz Mustafa Erol'un katili ve Türk milletine Avrupa'da "soykırımcı" iftirası atan tasarıyı hazırlayarak imzalayan, ihanet eden zat, Türk devletinin temsil makamlarından birine, Viyana Büyükelçiliğine atandı.

Devletimizi ve milletimizi soykırımcı kabul eden bir şahıs, gerçekleştirdiği terör eyleminden sonra kaçak olarak gittiği bir ülkeye Türkiye Cumhuriyeti adına büyükelçi olarak atanmıştır. Takdir yüce milletindir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu karar, şüphesiz ki bir gaflettir. Kesinlikle uygun bulmuyor ve kabul etmiyoruz. Biz, başkaları gibi böyle bir skandal karara sessiz kalmayacağız. “Görme, duyma, geç.” diyerek gözümüzü ve kulağımızı kapatamayız.

Seçim bölgem Kocaeli Çayırova'daki bir sıkıntıdan bahsederek sözlerime son vermek istiyorum. Çayırova'nın nüfusu 134 bin ve Çayırova'da çocuk doktoru yok. Çayırovalı vatandaşlarımız çocuklarını hastalandığında ya İstanbul'daki hastanelere ya da diğer ilçelere götürmek zorunda kalıyorlar. Bir yıl önce, ben, Gebze ve Darıca'yla beraber Çayırova'daki bu sıkıntıyı dile getirmiştik ve soru önergesi vermiştik ancak hâlâ cevap alamadım ve hâlâ ne yazık ki bu sıkıntı devam ediyor. İstanbul'un hemen yakınındaki bir ilçede hâlâ çocuk doktoru olmaması maalesef, düşündürücüdür. Şu anda devlet hastanesi bulunmayan Çayırova'da Gebze Fatih Devlet Hastanesine bağlı semt polikliniği hizmet veriyor. Sağlık Bakanlığının buraya, bir an önce çocuk doktoru ataması yapmasını bekliyoruz.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'nin Viyana Büyükelçisi olarak atanan Ozan Ceyhun'un Mustafa Erol'un şehit edilmesiyle ilgili yargılanmadığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Grup Başkan Vekili olarak konuşmamı yapmadan evvel, ülkücü şehidimiz Mustafa Erol'a ilişkin İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilinin sözleri hakkında... Bunu da bir sataşma olarak kabul ediyorum çünkü 21 Şubat Cuma gününden bu yana, Milliyetçi Hareket Partisine yönelik bir tezvirat, karalama, kumpas ve kara propaganda yürütülmektedir. O bakımdan gerek yüce Genel Kurulun gerekse kamuoyunun somut ve doğru bilgiyle aydınlatılmasında fayda vardır ve bu bilgiyi Genel Kurula arz etmek istiyorum.

Efendim, Avusturya Büyükelçisi olarak atanan Ozan Ceyhun, kesinlikle ve hiçbir zaman, ülkücü şehidimiz Mustafa Erol'un 1977 yılının 1 Mart günü İstanbul Çapa'da bulunan Adana Yurduna saldırıda şehit edilmesiyle ilgili yargılanmamıştır, bu dava dosyasında ve iddianamede sanık olarak veya hiçbir şekilde adı geçmemiştir. Ayrıca, adı geçen kişi, üç buçuk yıl sonra başka bir yerde, başka bir olay nedeniyle yargılanmıştır, kendi safahatı vardır ve iki farklı örgüt söz konusudur. İki yer farklı, tarihler farklı, bu saldırıyı gerçekleştiren örgütler farklıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Ülkücü Şehitler Anıtı'mız Kızılcahamam'da. Bütün şehitlerimiz adına dikilen ağaçlarla isimlerini yaşattığımız, her 27 Mayıs'ta ve Milliyetçi Hareket Partisinin bütün toplantılarında andığımız ve aileleriyle de gereken ilgiyi, alakayı ve bağı güçlü bir şekilde devam ettirdiğimiz bir hakikattir. Dolayısıyla bu tür isnat ve iftalar Milliyetçi Hareket Partisini ve Cumhuriyet'i yıpratmaya yönelik, ahlaksız tertiplerdir! Biz, bu ahlaksız tertiplere asla boyun eğmeyeceğiz. Şehitlerimiz ve şehitlerimize sahip çıkma konusunda kimseden öğreneneğimiz herhangi bir husus yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Say.” desek 5 şehidimizin adını sayamayacak olanların ve bunların katillerini tereddütsüz bilemeyecek olanların fitne ateşini tutuşturmaları namertliktir, sahtekârlıktır!

Ayrıca, bu atamayı maske yaparak Cumhuriyet'i'ne husumet kusanlar, bilip bilmeden, partimizin resmî görüşü teşekkül etmeden bu kampanyaya dâhil olmuşlardır. Milliyetçi Hareket Partisine sosyal medyadan istikamet verilemez. Siyasi irademizi, davamızın ilke ve istikbalini, çöplüğe dönen beşinci sınıf dedikodu mekânı olan sosyal medya belirleyemez.

Gerçekler benim anlattığım gibidir, dava dosyalarına ilişkin numaraları da verebilirim ve bu konuda gerekli bilgileri de veririz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Şimdi, Dev-Yol davası Sıkıyönetim 2 no.lu Askerî Mahkemesinin 1988/10 esas, 1996/246 sayılı Kararı'nın 161'inci sayfasında 2b.01 eylem olarak nitelendirilmiştir ve bu hadise de 31 Mart 1980 yılında meydana gelmiştir. Oysa bizim şehidimizin hadisesiyle ilgili 1977 yılına ait bir iddianame ve dava dosyası vardır. Bunu da bu şekilde ifade ederek tutanaklara geçirmek istiyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oluç.

18.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, HDP milletvekillerinden oluşan bir heyetin hasar gören Başkale ilçesi köylerini ziyaret ettiğine ve depremzedelerin yardım beklediğine, Kars, Patnos, Diyarbakır, Siirt, Batman, Silvan, Iğdır, Norşin ve Ergani Belediyelerinden gelen yardım kamyonlarının engellendiğine ancak dayanışmanın engellenmesini asla kabul etmeyeceklerine, Anayasa Mahkemesinin Ankara'daki Gezi eylemlerinde polisin saldırısı nedeniyle yapılan başvuru konusunda verdiği hak ihlali kararına ve açıklanan Gezi Parkı davasının gerekçeli kararına, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın Eş Genel Başkan seçildiği HDP 4'üncü Olağan Kongresi'nde dayanışma gösteren siyasi partiler ile sivil toplum kuruluşlarına teşekkür ettiklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, önce son yaşanan depremle ilgili birkaç şeyi söylemek istiyorum. Türkiye-Iran sınır bölgesinde 5,9 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi geçtiğimiz günlerde. Deprem, Van'ın birçok ilçesinde şiddetli bir şekilde hissedildi ve Van'ın Başkale ilçesinde 9 insanımız hayatını kaybetti, 64 insanımız yaralandı. İçişleri Bakanlığının açıklamasına göre, 250 konut ve 300 ahır yıkıldı, 700 konut da hasar gördü. Depremde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyoruz; yaralıları da acil şifa dileklerinizi iletiyoruz.

Başkale'nin bazı köyleri yerle bir olmuş durumda, görüntüler gerçekten içler acısı. Milletvekillerinden oluşan bir heyetimiz orada köyleri geziyor. Kerpiçten, taştan yapılmış evler yerle bir olmuş vaziyette ve ağır kış koşullarında yaşamlarını sürdürmeye çalışan depremzedeler yardım bekliyor. Bizim, heyetimizden aldığımız haberlere göre henüz çadır bile ulaşmayan köyler, mahalleler var. Bu durumda dayanışma çok önemli ve biz, deprem olduğu andan itibaren, özellikle belediyelerimizi ve il, ilçe örgütlerimizi bu konuda dayanışma faaliyetine davet ettik ve önemli bir dayanışma çalışması da oldu ama Elâzığ depreminde başımıza gelen aynı şey bir kez daha yaşandı. Bakın sayıyorum: Kars Belediyesinden, Patnos, Diyarbakır, Siirt, Batman, Silvan, Iğdır, Norşin ve Ergani Belediyelerinden gelen yardım kamyonları yine engellendi. Yani dayanışma çok önemli, yurttaşların

ihtiyaçlarını karşılamak çok önemli ama bizim yardım kamyonlarımız bir kez daha engellenmiş vaziyette. Bunu yapmış olanları ve yapmakta olanları gerçekten en ağır biçimde kınıyoruz ve bu durumu protesto ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu tutumun, bu yardım kamyonlarının engellenmesinin insanlık dışı bir tutum olduğunu düşünüyoruz. Mesele AFAD'la ilgili değil. Tekrar söylüyoruz: Bizim asla, ne Elâzığ depreminde ne şimdi, AFAD'ın yardım dağıtmasına ve gelen yardımların AFAD üzerinden koordine edilmesine ilişkin bir itirazımız yok, olmadı da ama bizim yardım kamyonlarımızın özellikle engellenmesi ikinci defa başımıza geliyor. Tabii ki halkımız, kamuoyu takdir edecektir bu durumu ve bunun, dayanışmayı engelleyecek bu adımın asla kabul edilmeyeceğini bir kez daha söyleyeyim. Biz arkadaşlarımıza direktif verdik; gerekirse tek tek -vekillerimiz dâhil olmak üzere- yardım kutularını, kolilerini kucağınıza alın ve halka götürün dedik. Bundan asla vazgeçmeyeceğiz, bunu bir kez daha vurgulamış olayım, yetkililer de duysun istiyorum.

Efendim, ikinci değinmek istediğim konu, malum, Gezi meselesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi, Ankara'daki Gezi eylemlerinde polisin saldırısı nedeniyle yapılan başvuru konusunda eziyet yasağı ile toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ihlal edildiğine karar verdi; son derece önemli bir karar. 2 Haziran 2013 tarihinde yapılan Ankara'daki Gezi eylemine polis saldırmış ve başvuru kişi, atılan gaz bombalarıyla ve kolluk kuvvetlerinin tekme, yumruk ve cop darbeleriyle yaralanmıştı. Anayasa Mahkemesi bunun kararını verdi ve dedi ki: "Anayasa'nın 34'üncü maddesinde güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ihlal edilmiştir." Kayıtlara geçsin diye ve duymayanlar duysun diye söylüyorum.

Ama "Gezi" deyince duramıyoruz tabii. Gezi davasının gerekçeli kararı da açıklandı biliyorsunuz ve o Gezi davası iddianamesindeki -biz her zaman bunun bomboş bir iddianame olduğunu söylemiştik- bu gerekçeli kararda da açıklandı ki deliller kanuna aykırı toplanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Yani iddianamede belirtilen değerlendirme şu: "Tespitlerin büyük bölümü 'tape' kayıtlarına dayandırılmıştır ve bu telefon dinleme, teknik araçla izleme kararları hukuka aykırı alınmıştır." diyor gerekçeli kararda. 53 tane dinleme kararı bulunuyor dosyada ve bunların tamamı hukuka aykırı olarak elde edilmiş "tape"ler olarak tespit edilmiş vaziyette.

Bu usulün kimin usulü olduğunu biliyoruz biz tabii. Sizin, iktidarın daha sonra "FETÖ savcıları" dediği savcıların işleridir bunlar, onların uygulamalarıdır ve ne yazık ki iktidar da sahiplenmektedir. Mızrak çuvala sığmıyor. Çok açık bunu bir kez daha söyleyeyim.

İzin verirsiniz, son bir noktaya... Bir teşekkür etmek istiyorum. Meclisteki arkadaşlarımızın da sık sık vurguladığı gibi, bu geçtiğimiz hafta sonu, pazar günü 4'üncü büyük olağan kongremiz vardı, Ankara'da gerçekleştirdik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bütün engellemelere, zorluklara rağmen gerçekten Türkiye'nin dört bir yanından büyük fedakârlıkla kongremize akın akın gelen on binlerce insan oldu. Hepsine çok teşekkür ediyoruz, halklarımıza çok teşekkür ediyoruz. Gerçekten çok büyük coşku, heyecan ve umut yarattı ve Türkiye'nin 3'üncü büyük partisi olan HDP'nin, onca saldırıya, gözaltı ve tutuklamalara rağmen, hukuksuzluklara rağmen gerçekleştirdiği bu kongre gücümüze güç kattı. Demokratik siyaset konusundaki kararlılığımız bir kez daha, çok açık bir şekilde vurgulandı ve bugüne kadar Meclis Başkan Vekili olarak görev yapmış olan Sayın Mithat Sancar Eş Genel Başkanımız seçildi.

Herkese çok teşekkür ediyoruz; bize destek sunmuş olan, dayanışma göstermiş olan siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşları da dâhil olmak üzere hepsine müteşekkirimiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Özgür Bey, Sayın Beko "İzmir'de bir gelişme var." diyerek buraya geldi; isterseniz bir dakika bir söz verelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii ki efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beko.

19.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, dönemin Başbakanı Binali Yıldırım'ın "Ülkede sendikal hak ve özgürlükler konusunda işçiler korkmasın, sendikalara üye olsun." ifadelerine rağmen DİSK'e bağlı BİRLEŞİK METAL-İŞ Sendikasına üye oldukları için İzmir Kale Grubu Pratt&Whitney Fabrikasından 94 işçinin işten çıkarıldığına ilişkin açıklaması

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlerin de hatırlayacağı üzere, 2017 yılında İstanbul'da yapılan ILO 10'uncu Avrupa Bölge Toplantısı'nda konuşan dönemin Başbakanı Binali Yıldırım "Ülkede sendikal hak ve özgürlükler konusunda işçiler korkmasın, sendikalara üye olsun." demişti ancak bugün geline nokta, sendika üyesi olan işçiler maalesef işten atılıyor. En son, İzmir Gazıemir Ege Serbest Bölgesi'nde Kale Grubu Pratt&Whitney Fabrikasından 94 işçi, DİSK'e bağlı BİRLEŞİK METAL-İŞ Sendikasına üye oldukları için işten çıkarılmıştır. Hâlen İzmir Milletvekili olan Binali Yıldırım'ın, atılan işçileri ziyaret etmesini öneriyorum. "İşçiler sendikalı olmasın, asgari ücretten fazlasını almasın." diye işçilere baskı uygulanmaktadır. Çıkarılan işçiler liyakatli, deneyimli ve birikimli işçilerdir. Burada mutlaka iş barışı sağlanmalı, bu karardan vazgeçilmeli, işçiler işlerine dönmeli. Kışın ortasında işçiyi işten atmak sosyal bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, başarılı bir yasama haftası dilediğine, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine ve CHP milletvekillerinden oluşan bir heyetin deprem bölgesine gittiğine, devletin şefkatli elini zarar gören Başkale ilçesi ve köylerine uzatarak acil ihtiyaçların karşılanması gerektiğine, kongrelerinin ve seçilen Eş Genel Başkanlarının Halkların Demokratik Partisine hayırlı olmasını dilediklerine, Cumhuriyet Halk Partisi olarak sansürün her türlüşüne karşı olduklarına ve mücadele ettiklerine, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Cumhur İttifakı, karşımızdaki malum Millet İttifakı adı altında aslında terör örgütleriyle el ele, omuz omuza olanlara karşı bir ittifaktır." ifadesini kinadıklarına ve reddettiklerine, beraat kararı verilen Osman Kavala'nın tekrar gözaltına alınmasına ve Ozan Ceyhun'un Türkiye'nin Viyana Büyükelçisi olarak atanması kararına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tüm Meclise ve şahsınızda Başkanlık Divanına başarılı bir yasama haftası geçirmeyi diliyorum.

Öncelikle, İran'da gerçekleşen ve Van'ın Başkale ilçesinde 4'ü çocuk 9 kişinin hayatını kaybettiği deprem faciasında

hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar diliyoruz.

Bu konuda, Genel Başkan Yardımcımız Sayın Veli Ağbaba, Ankara Milletvekillerimiz Sayın Tekin Bingöl ve Nihat Yeşil'den oluşan heyetimiz bölgeye gittiler; dün bölgede hem başsağlığı, geçmiş olsun ziyaretlerinde bulundular hem de gerekli incelemeleri yaptılar. 4 köyün tamamındaki evlerin ya çökmüş ya çökmek üzere olduğunu, hayvan zayırlarının çok üst düzeyde olduğunu, acil şekilde hayvan barınma çadırlarına ihtiyaç duyulduğunu, aksi takdirde binlerce hayvanın daha telef olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu; ayrıca kurulan çadırların anlık sorunu çözdüğünü ama çetin iklim koşullarında orada ısıtılmalı konteynerlere mutlaka ihtiyaç bulunduğunu rapor ettiler. Bu konuda Cumhuriyet Halk Partili belediyelerle ilgili gerekli koordinasyonu yapıyorlar. Bu konuda devletin de şefkatli elini hızlı bir şekilde oraya uzatması ve yapılanların yanında bu tip acil ihtiyaçların hızla karşılanması gerektiğini ifade ediyor, bir kez daha duyduğumuz derin üzüntüyü kayda geçirmek istiyorum.

Hafta sonu olağan kongresini yapan Halkların Demokratik Partisinin yeniden seçilen Eş Genel Başkanı Pervin Buldan'a ve Meclis Başkan Vekilliği görevini yapan ve şimdi Eş Genel Başkan seçilen Mithat Sancar'a tebriklerimizi iletiyor, kongrelerinin Halkların Demokratik Partisine hayırlı olmasını ve Eş Genel Başkanlara da başarılı bir dönem geçirmelerini diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi olarak sansürün her türlüşüne karşıyız, her türlüşüyle mücadele ediyoruz. Dünyada görülmemiş bir sansür biçimiyle karşı karşıyayız ki partisinin basın-yayın biriminin ve partisine yakın, partisini destekleyen televizyonların, gazetelerin Cumhurbaşkanının kullandığı bazı ifadeleri sansürlendiğine hep birlikte şahit olduk. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığının resmî internet sitesi de Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanını ikidir sansürlüyor. 22 Şubat günü Menemen-Aliağa-Çandarlı Otoyolu'nun açılış töreni sırasında "Libya'da birkaç şehit verdik ama 100'e yakın lejyoneri de etkisiz hâle getirdik." dedi Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bu sözlerde iki sorun var. Birincisi, biz artık misliyle cevap vermek değil, şehit vermemek istiyoruz ve bu konuda birilerinin aldığı kararların ne kadar sağlıksız ne kadar aceleci ne kadar yanlış bir tutumda olduğunu... Libya'dan gelen şehit haberleri içimizi dağlıyor. Şehitlere "birkaç" ifadesinin kullanılması kabul edilemezdir. Anlaşıyor ki Adalet ve Kalkınma Partisi de Cumhurbaşkanlığı bürokrasisi de bunu böyle görmüş olacak ki sansürlendiler bu ifadeleri, "birkaç" kelimesini çıkardılar. Basın sorar; basın halkın konuştuğunu, merak ettiğini, muhalefetin dile getirdiğini sorar. Bir özel televizyon kanalı dönüp de bunu Cumhurbaşkanına hatırlattığında o kanala "Ciddi bir gazete olun önce." diyerek bu sorunun kendi kimyasını nasıl bozduğunu itiraf etmiştir Sayın Recep Tayyip Erdoğan. Bu sözlerin kullanılması için de "Yalan haber üretmeyi bırakın." demiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Video ortada, kayıtlar ortada. Bu ifadeler duyulmasın isteniyorsa konuşulmaması lazım; konuşuyorsanız bunun siyasi bir bedeli varsa bunu ödersiniz. Basın bunu sorduğunda azarlamak, küçük düşürmek ve kötü sözler söyleyerek bir daha böyle bir soru sorulmasının önüne geçmek de basın özgürlüğü açısından, elde bulundurulmuş kamu gücünün nasıl kötüye kullanıldığını gösteren ibretlik bir tutumdur.

Yine, Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, hafta sonu Kınık'ta "Cumhur İttifakı, karşıımızdaki malum Millet İttifakı adı altında aslında terör örgütleriyle el ele, omuz omuza olanlara karşı bir ittifaktır." diyerek 31 Mart'ta ve 23 Haziran'da seçmenin cezalandırdığı zehirli dile geri dönmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu dili kınıyoruz; bu dilin kullanılmasını reddediyoruz. Bu dil, hiç kimseden utandırılmayacaksa o şehirde Millet İttifakı'na oy vermiş 1,5 milyon kişiden utandırılması gereken ayıplı bir dildir. Millet İttifakı'nın hangi ittifak olduğu ortadadır. O ittifaka oy verenleri "Terör örgütleriyle el ele, omuz omuza olanlara oy verdiler." diye itham etmek, o şehirdeki 1,5 milyon kişiye, bu ülkedeki milyonlarca kişiye ve Millet İttifakı'na oy vermişlerin eşi, dostu, akrabası, seveni, öğrencisi, kardeşi 83 milyon kişiye de hakarettir. Ayıptır, yazıktır! Bunu reddediyoruz. Seçmen de bunu reddetti, seçmen bunu cezalandırdı, 13 bin olan farkı 806 bin yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Özgür Bey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bu dile, aradaki seçmenin tercihindeki değişiklikte aslında bir demokrasi tokadı olarak, bunu kullananlara en etkili cevap 23 Haziran'da verildi. Bu dili kullanmaya devam ettikçe seçmen de cezalandıracak, biz de bu zehirli, kışkırtıcı dile teslim olmayacağız. Bunu ifade edeyim.

Son olarak da Osman Kavala kararı. Oturduk -yürütme, yasama, yargı- yasamanın üyeleri olarak birbirimizin gözünün içine bakıyoruz. Bu ülkede hâkim teminatı var mı? Anayasa'mız diyor mu ki: "Hâkimler kararlarından sorumlu tutulamaz, onlara kimse talimat veremez." Osman Kavala'yı dinlediler, şahitleri dinlediler, iddianameyi dinlediler, son sözleri sordular, beraat ettirdiler, beraat; sekiz yüz kırk gündür tutuklu, mahkeme Türk milleti adına karar veriyor, diyor ki: "Beraat verdim."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Cumhurbaşkanı dönüyor diyor ki: "Onu dün beraat ettirmeye çalıştılar." Ne çalışması yahu? Senin yetkin yürütme, onun kadar eş ve denk bir yetki var -bizde- yasama, bir de mahkemelerin eş ve denk bir yetkisi var -ki anayasal güvence altında- yargı. Sen "Beraat ettirmeye çalıştılar." deyip de sonra bir talimatla, tutuklu olmadığı davadan, hapisneden serbest bırakılması gerekirken kişiye gözaltı kararı verdirtiyorsan şimdi hangi hâkim özgür karar verecek? Hiç utanmıyor muyuz, hiç sıkılmıyor muyuz? Bu ülkeye nasıl "demokratik ülke" bu yargıya nasıl "bağımsız yargı" diyeceğiz? Bana, Genel Başkanım, arkadaşlarıma açtığı dava var. O davadaki hâkim, Recep Tayyip Erdoğan ile Kemal Kılıçdaroğlu arasında vicdanına göre nasıl karar verecek? Yarın Hâkimler ve Savcılar Kurulunun kendi hakkında soruşturma başlatmayacağını teminatı ne Sayın Başkan?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu ülkedeki muhaliflerin bağımsız yargılanmasının teminatı ne? Recep Tayyip Erdoğan'ın karşısında siyaset yapanların, onunla aynı fikirde olmayanların bağımsız yargılanacağını teminatı ne? Biraz insaf, biraz vicdan!

Son sözüm, son dile getireceğim husus: Bir büyükelçi ataması var. Biraz önce bambaşka bir boyutta yapılan tartışma

konuşuldu. Milliyetçi Hareket Partisi diyor ki: "Hayır, bu suçlu, o suçlu değil." Onların açıklamalarını dinledik. Peki, büyükelçi böyle mi atanır? Bakın, büyükelçi atıyorlar, büyükelçi. Bu ülkeden bir başka ülkeye sığınma talebinde bulunmuş, bu talebi karşılanmış, o ülkenin vatandaşı olmuş. Ya, hepimiz biliyoruz ki dünyadaki bütün istihbarat örgütleri kendi ülkesine gelen siyasi sığınmacıları alır, sorgular ve irtibatı kesmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Keser." diyen varsa, "Bir siyasi sığınmacıyı Alman istihbarat örgütü sorgulamadı ve helalleştir, ayırdılar." diyebilen varsa bu atamayı savunsun. Amerikan vatandaşı olan bir büyükelçinin Amerikan vatandaşı olmak için zorunlu şart yeminini içine sindiren var mı? O büyükelçi, vali gibi, Cumhurbaşkanı gibi aracında ay yıldızlı al bayrak taşıyor, devleti temsil ediyor. Utanılacak bir iş değil mi bu atamalar? Rüşvet suçlamasından aklanmamış, aklanmamış, burada hem de partinizin Başbakanına azil sürecini başlatmak pahasına Yüce Divandan kurtarılmış adamın büyükelçi olması. Ondan başkası yok mu? Liyakatli yok mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Milliyetçi Hareket Partisi gibi düşünen, İYİ PARTİ gibi düşünen, HDP gibi düşünen, CHP gibi düşünen; namuslu, vicdanlı, Adalet ve Kalkınma Partisi gibi düşünen ama bu devletin liyakatine sahip kimse yok mu da bula bula bunları atıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Kime meydan okuyorsunuz söyleyeyim mi? Milliyetçi Hareket Partisi işin o tarafından rahatsız, açıklamalar orada, o konuya hiçbir şey demeyeceğim.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Neyi diyeceksin, iftira atıyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz esas şuna bakın ya: Yapacakları bu büyükelçi atamaları liyakate uygun mu? Bu adamlar devleti temsil etmeye yaklaşıyor mu? Siz buna bakın, buna bakın. Onun katili, bunun katili değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarının katilidir bu atama.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Hakk'ın rahmetine kavuşan 21'inci Dönem MHP Çankırı Milletvekili İrfan Keleş'e ve İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, deprem kuşağı üzerinde yer almamız nedeniyle alınması gereken tedbirler konusunda titiz bir çalışmanın yapılması gerektiğine ve millet olarak bu sıkıntılı günlerin el birliğiyle atlatılacağına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biraz önce açık, net bir şekilde ifade ettik, ondan sonra bunu bir siyasi polemik konusu yapmaya devam edebilir CHP; yürüsün, gitsin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ediyor muyum? Etmedim, bir şey yapmadım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Kılıçdaroğlu da bugünkü grup toplantısında aynı yanlış ifadeleri kullandı. Bir kere, Sayın Kılıçdaroğlu'na veya size bu konudaki ifadelerini bir düzeltme borcu düşer, hakikat budur, dolayısıyla önemli olan da budur. Milliyetçi Hareket Partisinden...

Türkiye Cumhuriyeti devleti bir takdir kullanmıştır fakat bu, Sayın Özgür Özel'in bahsettiği eleştiriler üzerinden değil de 1977'deki iddiadan dolayı gündeme gelmiştir yoksa bunun gündeme geleceğini falan da zannetmiyorum. Dolayısıyla, bu polemigi burada bırakıyorum, devam edilirse de biz de devam ederiz elbette.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Grup Başkan Vekillerinin o mutad konuşmasına devam etmek istiyorum.

21'inci Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Çankırı Milletvekilimiz, eğitimci, ülkücü ağabeyimiz İrfan Keleş Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur. Bu sabah da Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan törenle kendisini ebediyete uğurladık. Öncelikle, merhum İrfan Keleş ağabeyimize Allah'tan rahmet; ailesine, yakınlarına ve Milliyetçi Hareket Partisi camiamıza da başsağlığı diliyorum.

23 Şubat 2020 tarihinde merkez üssü İran'ın Hoy kenti olan 5,9 büyüklüğünde deprem meydana geldi. Bu deprem ve artçı etkileri Van'ın Başkale ve Saray ilçelerini de etkiledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Deprem nedeniyle 9 vatandaşımız hayatını kaybetti ve 39 vatandaşımız da yaralandı. Deprem sonucunda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Depremin ardından Jandarma, AFAD ve UMKE ekipleri arama kurtarma faaliyetlerini titizlikle yürütmüşlerdir. Diğer yandan, aynı gün içinde Manisa'da da 4,8 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiştir. Hem Manisa'da hem Van'da depremlerin artçı etkileri devam etmektedir.

Son zamanlarda meydana gelen depremler münasebetiyle ülkemizin jeolojik gerçekliğiyle bir kez daha karşı karşıyayız. Ülkemiz, dünyanın en önemli deprem kuşaklarından Alp-Himalaya Deprem Kuşağı'nda yer almaktadır. Depremle yaşamaya her an hazır olmak zorundayız. Bu gerçeği kabul etmekten, buna uygun gelecek planlaması yapmaktan başka seçeneğimiz yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Aksi hâlde, olası depremlerde can ve mal kaybı yaşanması kaçınılmazdır. Deprem karşısında alınması gereken her türlü tedbir için titiz bir şekilde çalışılmalı, bilirkişiler tarafından dikkat çekilen hususlara riayet edilmelidir.

Millet olarak bu sıkıntılı günleri el birliğiyle atlatacağımıza yürekten inanıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Turan...

22.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, aziz milletin ve İslam âleminin mübarek üç aylarını tebrik ettiğine, İran'da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, devletin ilk andan itibaren olaya müdahale ettiğine ve süreci takip ettiklerine, Hakk'ın rahmetine kavuşan 21'inci Dönem MHP Çankırı Milletvekili İrfan Keleş'e Allah'tan rahmet dilediklerine, Genel Kurulda görüşmelerine başlanacak olan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin vatandaşları koruyucu, ihracatı artırıcı önemli düzenlemeleri içerdiğine ve verimli bir çalışma temenni ettiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, İslam âleminin heyecanla beklediği mübarek üç ayların başlangıç günü. Üç aylar, manevi huzur ve sükûnun kalplere indiği, bir anın bir asra bedel olduğu, ilahi rahmetin taşıdığı özel zamanlardır. Aziz milletimizin ve İslam âleminin mübarek üç aylarını tebrik ediyorum, hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 23 Şubatta İran'da meydana gelen depremde Van ilimiz de büyük oranda etkilendi; ne yazık ki 9 vatandaşımız hayatını kaybetti, 37 vatandaşımız da yaralandı. Devletimiz ilk andan itibaren büyük bir refleksle müdahale etti, bakanlarımız hâlen bölgedeler. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Süreci takip ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 21'inci Dönem MHP Milletvekilimiz İrfan Keleş, biliyorsunuz, rahmetli oldular; kendilerine Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı diliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, 28 maddeden oluşan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz. Teklif, ürün sorumluluğu tazminatı getirilmesi, tağşiş yapılan ürünlerin ihracatı ile e-ticarete uygunsuz ve güvenilir olmayan ürünlerin satışına müeyyide uygulanması, izlenebilirlik ve geri çağırmanın zorunlu hâle getirilmesi gibi vatandaşlarımızı koruyucu, ihracatımızı artıracak önemli düzenlemeler içermekte.

Genel Kurul görüşmelerimizin polemikten uzak, gerilimden uzak, verimli bir şekilde devam etmesini temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cevap hakkı bağlamında şunu söylemek isterim: Az önce Kıymetli Grup Başkan Vekilinin atanan bir büyükelçiyle ilgili yaptığı ithamlarını külliye reddediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bakınız, Türkiye bir hukuk devleti. Ülkücü şehidimiz Mustafa Erol'un katili deniyor, kişi bunu reddediyor, mahkeme bunu belgesiyle reddediyor ama buna rağmen ısrarla bir kara propagandayla beraber "katil" ifadesi kullanılıyor. Ne yapması lazım?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Mahkeme de yok Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Mahkeme de yok. Kişi reddetmiş ama bir insanın farklı hesaplarla -ki sığ hesaplarla- ısrarla "Bu adam katildir." demesinin altında yatan hesabı, sebebi bugün herkes ifade etti, açıkladı. Ayrıca "Ermeni soykırımı teklifinde imzası var." deniyor. Teklife bakıyoruz, imzası yok. Aksine o dönemdeki çalışmalara bakıyoruz, sivil toplumla beraber o ülkede bu tasarının aleyhine konuşmalar yapmış, televizyonlara çıkmış, mitingler yapmış bir insan. Aleyhine olduğu teklifin sahibiymiş gibi yine bir kara propaganda var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu tarz samimiyetten uzak, belgesiz, bilgisiz yaklaşımları şık bulmuyoruz.

Ayrıca, Türkiye -eleştirsenez de eleştirmesenez de- bir hukuk devleti. Bakınız, herhangi bir suç işleyen kişinin büyükelçi atanması imkânı olmaz. Teknik olarak olmaz. Kaldı ki Cumhurbaşkanımızın bu konuda ne kadar hassas olduğunu yakinen bilenlerdeniz. Yapılan tamamen bir kara propagandadır, Cumhuriyet'te huzursuzluk oluşması talebinden başka bir şey değildir. Cumhuriyet, bu ülkenin âdeti birleştirici bir gücü olarak yoluna devam edecektir. Küçük, sinsî yaklaşımlara cevap vermeyi bile zül addediyoruz Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir diğer mesele, yine cevap bağlamında söylemek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İsrarla Osman Kavala davasından yola çıkarak çok farklı ithamlar dile getirilmekte. Bakınız, bir mahkeme beraat kararı verdiğinde alkışlayıp da bir başka mahkeme farklı karar verdiğinde yuhalamak, bir defa samimiyetten uzak bir yaklaşım. Eğer talimatla tutuklama varsa talimatla beraat de mi var diyeceğiz? Bu doğru bir yaklaşım olmaz. Bırakın, mahkemeler işini yapsın Sayın Başkan.

Osman Kavala'dan size bir kahraman çıkmaz. Osman Kavala'dan çıksa çıksa Soros'un piyonluğu çıkar Sayın Başkan. Mahkemenin ne dediğinin, ne demediğinin tartışması başka bir konu ama Gezi olayları daha dün gibi önümüzde. Gezi olaylarında gaz maskelerinin hangi vakıf, hangi dernek adıyla yurt dışından gelen paralarla alındığını tüm dünya biliyor, siz bilmiyorsanız "yazık" demek isterim.

Gezi'nin finansörü kimse bunun hesabını verecek. Kaldı ki teknik bir mesele var. Beraat kararı Gezi'nin beraati değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Beraat kararı, birkaç şahısla ilgili delillerin yetersizliği veya yasal olmayan yollardan delil elde edilmesinden kaynaklı bir meseledir. Gezi'nin beraati değil, Gezi'deki bir bölümün, birkaç şahsın meselesidir.

Onun dışında, Sayın Başkan, Kıymetli Grup Başkan Vekilinin çok uzatarak ifade ettiği "zehirli dil" vesair tarzı Genel Başkanımızla ilgili söylemlerini külliye reddediyorum. Bu siyasi polemikler olur. Eğer zehirli dil ne demek diye bakmış olsak, bugünkü grup toplantısına baktığımızda çok daha ötesini görürüz.

Hakikatlerin öyle veya böyle bir üslupla dile getirilmesinden rahatsız olmamak gerekir. Kimin kiminle ittifak yaptığının, kimin gizli ittifak yapıp bugün gizli ittifaktan rahatsız olmaya başladıklarının tüm kamuoyu tarafından bilinmesinin mahcubiyetinden yola çıkarak "zehirli dil" denmesini doğru bulmuyoruz. Sayın Başkana da bu ifadenin yakışmadığını ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

23.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, vefat eden 21'inci Dönem MHP Çankırı Milletvekili İrfan Keleş'e Allah'tan rahmet dilediğine, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öncelikle -biraz önce eksik bıraktım- 21'inci Dönem Milletvekilimiz Sayın İrfan Keleş'in kendisine Allah'tan rahmet, ailesine ve Milliyetçi Hareket Partisine başsağlığı diliyorum.

Osman Kavala bu söylediği gibiye, partinizin kuruluş sürecindeki irtibatınızı ve devamındaki iyi ilişki sürecinizi size hatırlatırım. Osman Kavala'nın adil yargılanmasına, Osman Kavala hakkında ortaya atılan delillerin tartışıldığı mahkemenin verdiği beraat kararına baktığınızda... Hani zaman zaman "Efendim, bir araştırma komisyonu kuralım." diyoruz, "Mahkemenin görüştüğü..." deniyor. Anayasa onu yasaklamıyor ama şunu yasaklıyor: "Mahkemelerin verdikleri kararları, karar yetkisini tartışamazsınız." Osman Kavala'dan çıksa çıksa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mesela Susurluk Komisyonu kurarsınız, Rabia Naz Komisyonu kurarsınız ama Osman Kavala'nın savcısının istediği ya da hâkiminin verdiği kararlar ilgili burada yasama faaliyeti yapamazsınız. Şimdi yapılan o iştir ama net bir şey var ortada: Sizin söyledikleriniz iddianamede vardı, çatır çatır çürüdü. Savcı, iddianame çürütülürken -ben oradaydım- kürsünün altına kaçırıyordu neredeyse, 1,80'lik adam gitti gitti 1,40'a indi; akıl almaz, utanç verici bir hâldeydi. Sonradan anlaşıldı ki iddianamenin sorumluluğu, orada, savcılık makamında oturan kişinin değil, zaten 1 tanesi firarı, 1 tanesi hapiste 2 tane FETÖ'cününmüş. Beyefendinin tek suçu -iradesiyle ya da iradesi dışında- FETÖ'cülerin hazırladıklarını kes-kopyala-yapıştır yapmakmış, o da altına imza atmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN –Toparlayalım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, iddia makamının iddiasından utandığı iddiaları Mecliste gerçekmiş gibi dile getirmek... Hani bana bir şeyler yakışmıyorsa Bülent Turan'a da bunlar hiç yakışmıyor o zaman, çünkü kendisinin bunun üstüne bir de hukuk diploması var.

Zehirli dil meselesine gelince... Zehirli dil, Cumhuriyet Halk Partisinin asla boyun eğmeyeceği, bir santim eğilmeyeceği, bir adım geri gitmeyeceği, bir kelime dahi susmayacağı kadar -karşısındakini istediği kadar şeytanlaştırsın- karşısında yüz yıllık bir gelenekle, cumhuriyetin kurucu değerlerine sadakatle, cumhuriyetle aynı kurucuya sahip olmanın verdiği gururla, arkasında üyelerinin müyelerinin değil, cumhuriyet değerlerine sahip, Atatürk'le husumeti olmayan Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün vatandaşlarından aldığı güçle dimdik durur, bir diktatöre teslim olmayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Onun dili bizi durduramaz, ürkütemez, susturamaz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç'a da söz vereyim, sonra size söz vereyim.

Sayın Oluç, buyurun.

24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce bu Kavala davasıyla ilgili bir şey söylemek istiyorum. Bakın, gerekçeli kararda heyet demiş ki: "Kavala'nın, Gezi olaylarına katılan şahısları finanse ettiği, eylemde kullanılacak malzemelerin temini için hesap numarası açtığı; masa, ses sistemi, yiyecek yardımıyla bulunduğu; bu hususun 'tape' kayıtlarında tespit edildiği iddia edilmiş ise de, hukuka aykırı delil olarak kabul ettiğimiz 'tape' görüşmelerinde geçen eylemlere ilişkin hiçbir somut tespit ve belirlemenin de yapılmadığı ve açılmış herhangi bir hesabın da tespit edilemediği, bu nesnelerin şiddet eylemlerinde kullanıldığını gösteren bilgi ve belgenin de bulunmadığı anlaşılmıştır." Durum bu kadar açık. Gerekçeli karar böyle.

Yani hani Sayın Bülent Turan, sizi tanımasam Osman Kavala iş insanı diye servet düşmanlığı yaptığınızı da düşüneneceğim. Böyle bir şey olabilir mi? Takılmış Osman Kavala meselesine.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gündemimiz önemli Sayın Başkan, polemiklerden kaçıyoruz biz, işimizi yapmak istiyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Tabii, evet, biz de aynen sizin gibi diyoruz ki: "Bırakın mahkemeler işini yapsın." Siz bırakmıyorsunuz, Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı Tayyip Erdoğan bırakmıyor mahkemelerin işini yapmasını. Yani "Manevrayla beraat ettirmeye çalıştılar." ne demek? Doğrudan doğruya müdahale demek. "Gereken talimatları yargıya veriyoruz." ne demek? Doğrudan doğruya talimat demek. Selahattin Demirtaş için "Bırakmıyoruz." ne demek? Doğrudan doğruya talimat demek. Yine Selahattin Demirtaş için "Hamlesini yaparız, işi bitiririz." ne demek? Doğrudan doğruya müdahale demek. Sizin Genel Başkanınız mahkemelere müdahale ediyor efendim. Biz bunu eleştiriyoruz. Siz diyorsunuz "Bırakın mahkemeler işini yapsın." Biz de "Bırakın mahkemeler işini yapsın." diyoruz. Demek ki siz de Genel Başkanınızı eleştirmek zorundasınız.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet.

Sayın Turan, buyurun.

25.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine, yargı kararlarının kendi sisteminde yürütmesinin doğru olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, gündemimiz yoğun olduğu için aynı konulara girmeyi doğru bulmuyorum fakat ben bir prensip olarak yargı kararlarının kendi içerisinde, sisteminde yürütmesinin doğru olduğu kanaatindeyim.

İddia makamındaki kişilerin böyle aşağılanmasını doğru bulmuyorum. Yok "Masanın altına girmiş..." Bunlar şık ifadeler değil. Yargı beraat verince alkışlayacaksınız, yargı tutuklama kararı verince de yuhalayacaksınız. Bunları şık bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Bırakalım yargı kendi seyrinde devam etsin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, gündeme geçelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geçiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Cevap bile vermedim çok vakit geçmesin diye.

BAŞKAN – Buyurun Özgür Bey.

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ben de şunu söyleyeyim: Öyle, yargı mensubunu aşağıladığımız falan yok. Keşke o salonda olsaydınız.

Ortaya çıktı ki FETÖ'cüler yazmış o kısımları. Savunamadılar, çöktü, rezil oldu; hâkimler de okudu, dediler ki -"tape" deniyor ya- "Tape'ler hukuka aykırı delil ama yine de baktık, o 'tape'lerde de bu yok." Bir FETÖ'cül akıl saçmamış, eline yüzüne bulaştırmış. Belki de o arkadaşın yerinde FETÖ'cü bir savcı olsaydı, sonra onu bir şekilde bağlardı. Ergenekon'da, Balyoz'da çok mükemmel kumpaslar vardı, onlara sahip çıktınız ama mahkemede bu iş, iddianame mahkûm oldu; Osman

Kavala değil, iddianame mahkûm oldu.

Bizim savcıcı, hâkimi aşağılamak gibi bir şeyimiz olmaz. Bunu yapanların da hep karşısında durduk. Bir hâkime, savcıya yapılacak en büyük aşağılama, ona, ettiği yemine, düğmesiz cübbesine rağmen talimat vermektir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubu'nun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 3/10/2019 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, çocuk yaşta veya erken yaşta evliliğin nedenlerinin tespiti ve bu sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/1825) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/2/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/2/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekilinin, çocuk yaşta veya erken yaşta evliliğin nedenlerinin tespiti ve bu sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 3/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına vermiş olduğu araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/2/2020 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk'a söz veriyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Çankırı eski Milletvekili Sayın İrfan Keleş'i rahmetle, minnetle anıyorum; Allah mekânını cennet eylesin inşallah.

Değerli milletvekilleri, Ömer Seyfettin'in Pembe İncili Kaftan hikâyesini hepimiz bilirsiniz. Orada, bir Türk elçisinin İran'a gitmesini ve milletimizi temsil etmesini; hakarete uğradığında, aşağılandığında nasıl bir davranış sergilediğini hepimiz hatırlıyoruz, mutlaka okumuşsunuzdur. Gerçekten, bizim büyükelçilerimizi atarken Türk milletinin hassasiyetlerine uygun, değerlerine uygun, geçmişiyile de temsil ettiği görevi layık insanları atamamız lazım. Katildir, değildir; yargılanmıştır ülkücü Mustafa Erol'un katli vesilesiyle, yurt dışına kaçmıştır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yargılanmadı diyoruz, yargılanmadı o davada! Deminden beri izah ediyoruz. Saptırma!

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Yurt dışına kaçmıştır Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yargılanmadı o davadan! Mahkemede de iddianamede de adı geçmiyor, o davadan da yargılanmadı dedik! Saptırma!

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Ülkücülerin inancı budur, budur Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ülkücülerin değil, saptırma!

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Budur, beni dinleyin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen mi temsil ediyorsun ülkücülerini?

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Bilgisizsiniz bilgisiz o konuda. Bakın, Mustafa Erol 1977 yılında katledildi! Bu vatandaşın yargılandığı 1980'de başka yerdeki bir olay.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Dolayısıyla, burada gerçekten daha uygun insanlar bu millet içerisinde bulunabilir.

FETİ YILDIZ (İstanbul) - Bile bile böyle...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yalan söylüyorsunuz! Yalan söylüyorsunuz! İftira atıyorsunuz!

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Fethi Bey, siz cenazeyi omuzlayan arkadaşlarımızdan birisiniz, kanaatlerinize saygı duyarım.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Evet, teşekkür ederim.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Problem yok, problem yok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kanaat değil, bilgi veriyor. Bilgiye göre konuşun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kanaat değil, kesin bilgiyle konuşuyoruz, sen yalan ve iftira atmaya çalışıyorsun!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bilerek yapıyorlar.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Ben yargılamadım, ben yargılamadım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yargılamayı bilmiyorsun, bilgiye göre konuş, dosyaya göre konuş. Provokasyon yapma!

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Şimdi, bu adam bizim değerlerimize uygun bir adam değil yani işin öbür tarafını atalım hadi size saygımızdan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – O ayrı bir bahis.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İsmail Bey, süre bitiyor. Önerge ne oldu?

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Müdahale olunca, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Dinleyelim.

Buyurun Sayın Hatip, Meclise hitap edin.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Dolayısıyla bu milletin içerisinde bu görevleri yapmaya layık binlerce insan çıkar. Yani burada asıl kınamamız gereken, belki de AKP'nin bu kadar insan içerisinde, değerli, millî hassasiyeti olan insanlar içerisinde Ozan Ceyhan'ı tercih etmesi travmasıdır. Doğru olmayan budur, bu yönüyle de bu olayı kınadığımızı ifade etmek istiyorum İYİ PARTİ Grubu adına.

Konumuza gelecek olursak, bir şarkı sözü var "Ünzile" diye, Aysel Gürel'in şarkı sözü:

"Varmadan sekizine,
Ergin oldu Ünzile,
Hem çocuk hem de kadın,
On ikisinde ana,
Bir gül gibi al ve narin,
Bir su gibi saydam ve sakın,
Susar kadın Ünzile."

Değerli milletvekilleri, şimdi, bu çocuk evlilikleri, aslında, milletimizin kültürüyle de doğrudan bağdaşan bir durum değildir. Bizim inançlarımızda, sağlıklı aile yapısı oluşturmak lazım. Sağlıklı aile yapısının oluşmasının temeli, rüştünü ispat etmiş yani kendi başına karar verebilen, anne-baba olarak görev yapabilme sorumluluğunu üstlenebilen insanların aile yapısı oluşturmasıdır. Geçmişte -ben 60 yaşına geldim- küçük yaşta evlilikler falan olurdu, işte aile yapımızdan kaynaklanan şeyler olurdu. Ama tabii, burada ben Gökalp'ın bir üçlemesini hatırlıyorum: "Türk milletindenim, İslam ümmetindenim, garp medeniyetindenim." Gökalp burada garp medeniyetini temel alıyor ama Türk olduğunu, Müslüman olduğunu kabul ediyor. Dolayısıyla, burada, gelişmiş dünyayla beraber bizim bu meseleyi değerlendirmemiz asıldır, buna bakmamız lazım.

Aile sağlığı yani neslin sağlığı için sağlam bir aile yapısı oluşturmamız gerektiği herkesin kabulüdür. Ancak, Türkiye'de ortalaması yüzde 3,8'e çıkan... O kayıt dışı olanlar eklendiğinde oran nedir bilmiyoruz. Oranın, kayıt dışılar eklendiğinde daha da yükseleceğini düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Bir dakika daha söz istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Dolayısıyla, bu çocuk evlilikleri konusuna, gerçekten, millet olarak dikkat çekmemiz lazım. Biliyorsunuz, geçenlerde Elâzığ depremi vesilesiyle -İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesindendi zannedirim- bir hoca, işte, çocuk evliliklerin engellenmesinden bahisle, bu depreme sebep olduğunu filan yazdı, başka şeyler de söyledi ama bir yönü de buydu.

Şimdi, profesör titri olanların dahi ne adına bunları yaptığını, ne adına toplumu yanlış yönlendirdiğini bilmiyoruz ama bizim gelişmiş dünya ölçeğinde bir bakış açımızın olması lazım. Elbette kendi kültürümüz de önemli ama kendi kültürümüzü de değerlendirdiğimizde akli esas alan bir inanç sisteminden geldiğimizi biliyoruz.

Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konuyu, kanayan bu yarayı incelemesi, araştırması doğru bir yaklaşım olacaktır diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç'a söz veriyorum.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, çocuk yaşta evlilik ömür boyu tecavüzdür ve çocukların hangi yaşta evlendirilebileceğine, daha doğrusu evlilik yaşının kaç olacağına dair yasalar, uluslararası hukuk bir tanımlama yapmıştır. Bu tanımlamaya uymamak, bu tanımlamanın üzerini es geçmek ve bu çerçevede sürekli beyanatta bulunmak ayrıca da suçtur ve bu tecavüzcü kültüre bilerek ya da bilmeyerek ortak olmaktır.

Çocuk yaşta evlilik toplumun her daim kanayan yarısı olmaya devam ediyor ve acısı gerçekten çok derindir. Düşünün ki 11, 12, 13 yaşında bir kız çocuğunuz var ve yetişkin bir insanla evlendiriliyor, siz neler hissedersiniz? İşte, o duyguyla bu Meclis, bu konuyla ilgili bir çalışma yapmak zorundadır. Biz o çocuklarla ve o ebeveynlerle mutlaka ve mutlaka bir empati kurmak, değişimi ve dönüşümü zorlayan bir çizgiyi izlemek zorundayız.

Bakın, Millî Eğitim Bakanlığının verilerine göre erken evlilik ve nişanlılık nedeniyle eğitime devam etmeyenlerin yüzde 97,4'ü kız çocukları. Erken yaşta evlilik içine sürüklenen çocukların çoğunun evlilik hayatı boyunca sistematik olarak tecavüze ve sistematik olarak şiddete maruz kaldığı ortadadır. Bunun travmatik sonuçları olarak intihar eğiliminin bu yaş grubunda ve bu evlilikler sonucunda gerçekleştiğine dair veriler ortadadır. 15 ve 19 yaş arası genç kızlarda birinci sırada ölüm nedeni hamilelik ve doğumun yol açtığı sorunlardır. Bunlar Millî Eğitim Bakanlığının verileridir. Çocuk evlilikleri, çocukları ailelerinden, arkadaşlarından, geleceklerinden umutlarından koparmaktadır. Çocuk yaşta evlilik, önü açık olan çocukların okuma konusunda, sosyal yaşama katılım konusunda, kamusal hayata katılım konusunda yine hayallerinin ve haklarının ellerinden alınması anlamı taşır.

Burada şunu ifade etmemiz gerekir ki Diyanet İşleri Başkanlığından tutun da müftülere kadar 7 yaşındaki kız çocuklarının evlenebileceğine dair açıklamalar yapması hiç de kabullenilebilecek bir şey değildir. Bugün AKP'nin yaratmak istediği yeni toplumsal modelin, yeni toplumsal yapının kodlarını kadın bedeni, kız çocuklarının bedeni ve gelecekleri üzerinden kurgulaması ve buna dönük çalışmalar yapılması asla kabul edilebilir değildir. Bu konuda kamu spotları, gerçekten, kaş yapalım derken göz çıkaran niteliktedir, bunları asla kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha söz veriyorum; buyurun, toparlayın.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – İHD İstanbul şubesinin Çocuk Hakları Komisyonunun verilerine göre - 2018 raporunda- on altı yılda 18 yaşın altında 440 bin çocuk doğum yapmış. Yine aynı raporda cinsel suçların yüzde 46'sı çocuklara karşı işlenmiş. Çocuğun cinsel istismarında Türkiye'nin dünyada 3'üncü sırada olduğunu biliyor musunuz? Bu resmi rakamlar ortadayken bu Meclisin bu konuya duyarsız kalma ihtimali gerçekten yoktur.

Sadece köyünün son çiti içinde değil dünyanın sonsuzluğu içinde özgürlüğün yeşerebileceğine inanan ve böyle bir yaşamı inşa eden bir adım atmak durumundayız. Dolayısıyla, bu Meclis bu konuda gerekli duyarlılığı göstermelidir.

Teşekkür ederim. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bartın Milletvekili Sayın Aysu Bankoğlu'na söz veriyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, çocuk gelinler, erken yaşta evlilikler, zorla yapılan evlilikler hem kadına yönelik şiddetin hem de çocuk istismarı meselesinin acı bir yansıması aslında. Kadınların, yine, kız çocuklarının toplumda eşit olarak görülme istenmemesi, buna niyet edilmemesi bu gibi evliliklerle aslında daha da pekiştiriliyor, öncelikle buna vurgu yapmak istiyorum.

Yapılan araştırmalara, çalışmalara baktığımızda Avrupa 1'inci olduğumuzu görüyorum. Erken yaşta evliliklerin Avrupa'da en çok görüldüğü ülke Türkiye değerli milletvekilleri. Kendi resmi verilerimize baktığımızda da ülkemizde son beş yıl

içinde kız çocuklarının yaptığı doğum sayısı 84 bin değerli arkadaşlar. Bu tablo, pek de iç açıcı değil, öyle değil mi?

Bu tabloya, bu rakamlara pek çok gerekçe ya da sizlerin tabiriyle pek çok bahane bulunabiliyor. "Eğitimsizlik" denebiliyor, "töre" denebiliyor, "aile içi şiddet" denebiliyor, "toplum baskısı" denebiliyor, "tacize uğrama" denebiliyor ama hiçbir gerekçe erken ve zorla yapılan evlilikleri meşru kılamaz ve bu niyet de kabul edilemez.

Bir düşünün, oy vermeye, araç kullanmaya, bakkaldan sigara almaya bile yetkisi olmayan bireylerin evlenmesi, çocuk sahibi olması, bir ev geçindirmesi mümkün müdür, söyleyin bana? Daha duygularının ve düşüncelerinin en karmaşık olduğu zamanlarda çocukları evlilik gibi bir sorumluluğun altına sokmak, bu çocuklara bu sorumluluğu yüklemek hangi zihniyetin ürünüdür? (CHP sıralarından alkışlar) Bu zihniyet sadece geri kalmış toplumlarda mevcuttur.

Ne yazık ki bir tehlikeye daha işaret etmem gerekiyor. Çok zamandır duyduğumuz "tecavüzcüsüyle evlendirme" diye geçen bir yasa teklifi konuşuluyor değerli arkadaşlar. 12 yaş ve üzerindeki çocuklara cinsel istismarı affetmeye çok hevesli bir hükümet var ne yazık ki karşımızda. El insaf diyorum! Pek çoğunuz evlat sahibisiniz. Kendinizi, hiç, 12 yaşındaki kızınızı evlendirmeyi düşünürken hayal ediyor musunuz? Ya da 15 yaşında tacize uğradığı için tecavüzcüsü bir adamla evlendirilmeye mecbur bırakılan bir çocuğunuzla kendinizi hayal edebiliyor musunuz? Fikri bile bence tansiyonlarınızı çıkarmaya yetiyor, hatta artıyor bile. Her gün kadın cinayetlerinin konuşulduğu bir ülkede daha iyi, daha insanca yaşamı konuşmamız gerekirken hâlimize bir bakın. Ben bu rakamlardan utanıyorum. Ama biz buradayız demek istiyorum ve çocuk gelinleri, erken yaşta ve zorla evlilikleri meşru göstermeye çalışan hiçbir hamleye izin vermeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Çocuk gelinleri, erken yaşta ve zorla evlilikleri meşru göstermeye çalışan hiçbir hamleye Cumhuriyet Halk Partisinin kadın milletvekilleri de erkek milletvekilleri de izin vermeyecektir. (CHP sıralarından alkışlar) Mücadeleyle kazanılan haklardan en ufak bir geri dönüş dahi düşünülemez. Çünkü bu cumhuriyeti dünyada çocukları el üstünde tutan, geleceğini gençlere emanet etmiş bir Ata'dan devraldık biz.

Şunu da aklınızdan çıkarmayın lütfen: Çocuk gelin demek az gelişmiş ülke demektir, az gelişmişlik demektir. Keşke dünyanın en büyük havalimanlarına, en büyük köprülerine, kanallarına sahip olmasaydık da çocuk yaştakileri evlendirmeseydik, tecavüzcülerini de affettirmeseydik diyorum. Bu önergeyi desteklediğimizi Cumhuriyet Halk Partisi adına belirtiyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Ne anlatıyorsun ya?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Nereden çıkarıyorsunuz? Nasıl ithamlar bunlar ya? Dayanaksız ithamlar, hiçbir dayanağı olmayan ithamlar.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Cemal Bekle'ye söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bekle. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL BEKLE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Aile kurumu, toplumun en önemli ve en hassas kurumudur. AK PARTİ olarak, iktidara geldiğimiz günden beri, aile mefhumunun sürdürülebileceği en huzurlu platformu oluşturmak için gerekli yasal düzenlemeler, sosyal farkındalık kazandırmak amacıyla yapılan faaliyetler, eğitimler gibi gereken her ne çalışma varsa bunu istikrarla, kararlılıkla yürütmeye gayret ediyoruz. Bugün söz konusu olan erken evlilikler, çocuk gelin ve tecavüzcüsüyle evlendirilme konularına toplumun tamamı gibi ilk günden beri AK PARTİ'nin de karşı olduğu tüm toplum fertleri tarafından bilinmektedir. Öncelikle şunun altını çizmek isterim: AK PARTİ, hukukun cevaz verdiği evlilik kurumunu destekleyen bir partidir, bunun dışında bizim kabul ettiğimiz bir evlilik anlayışı yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – "Ama"sız olacak, "ama"sız; "ama" demeyeceksiniz.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Ona da geleceğim.

Bu konuda 2002 yılında yaptığımız yasal düzenlemeleri sizler bizlerden çok daha iyi biliyorsunuz. 2002 yılında yürürlüğe giren Türk Medeni Kanunu'yla kadınlar için evlenme yaşı 15'ten 17'ye yükseltilerek kadınlar ve erkekler eşitlenmiştir. Yine, 2012 yılında zorunlu eğitimin on iki yıla çıkmasının da erken evliliğin önlenmesi konusunda olumlu bir etki sağladığını her birimiz bilmekteyiz. Aile Bakanlığının ve ilgili bakanlıkların bu konuda 2017'de, 2018'de, 2019'da sahada yaptığı çalışmaları bizzat ben bilmekteyim, beraber katıldığımız arkadaşlarımız da var. Hatta çok ilgimi çeken bir çalışma oldu, lütfen bu konuyu da araştırın: Failin çocuk olduğu durumlarda bizim ne yapacağımızı Türkiye şu an tartışıyor yani bu konuda ben birçok vakayla karşılaştım, hem bir sosyolog olarak hem bir Roman çocuğu olarak mahallelerimde en çok yaşadığım konu... Hatta şaşıracak da izlemekteyim; her hafta kendilerine "Tek suçumuz sevmek." diyen bir platform, erken yaşta evlilik mağdurları, kamuoyunun bildiği adlarıyla "Akran evliliği mağdurları" buraya, gruplara geldiğinde, sadece ben mi görüşüyorum diye bir algıya kapılmadım da değil şu an. CHP Grubunun görüşüğünü ve tüm grupların görüşüğünü, hatta hep beraber ortak bir metin hazırlamamızın zorunluluk olduğunu birçok grubun söylediğini de bilen biri olarak, arkadaşlar, konunun siyasallaştırılmadan, eski siyaset kurumu toplumun sorunlarını çözmek üzere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlama için bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

CEMAL BEKLE (Devamla) – Sayın Başkanım, çocuk yaşta evlilikler üzerine yaptığımız çalışmalar bize göstermiştir ki küçük yaşta yapılan evliliklerin oranında çok ciddi azalma vardır fakat mevcut çocuk yaşta evlendirilmiş, aile kurmuş, hatta çocuk sahibi olmuş bulunan ve evliliğini devam ettirenler açısından konu bir kere daha göz önüne alınmalıdır. Tek tek vakaları ben size anlatırım ama ben şunu çok iyi biliyorum...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Gene "ama" var!

CEMAL BEKLE (Devamla) – Grup Başkan Vekilleri de bu konuyu en az benim kadar iyi biliyor, diğer gruplar da bu konuyu en az benim kadar iyi biliyor. Toplumda bu konuda bir sıkıntı var, siyaset kurumu olarak bunu görmezden gelmek yerine, hep beraber bir araya gelip ortak bir mutabakat, ortak bir metin... Sanki bu konuda biz hiç rahatsız değiliz.

Arkadaşlar, siyaset kurumu bundan rahatsız ve bu konuya, bu Meclis, ortak bir iradeyle, ortak bir metinle çözüm bulmalıdır diye düşünüyorum. Bu ailelerin yaşadığı mağduriyetlere birçok vakada şahit olduk; sadece anne ve baba değil, çocukların yaşadığı mağduriyete, yaşanan acılara, yaşanan istismara hep beraber şahidiz.

Ben teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaadenizle...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Cemal Bekle'nin İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, pek kısa bir hatırlatmaya ihtiyaç var: Sayın hatibin “2002 yılında yaptık.” diye söylediği Medeni Kanun değişikliği 22 Kasım 2001 tarihinde Meclisten geçti. 57'nci Hükümet dönemindeydi. Üçlü koalisyon bu konudaki kanun tasarısını 1999 sonunda Meclise yolladı. 126 kadın örgütünün yoğun çabalarıyla kadınlara karşı ayrımcı söylemlerin de ortadan kaldırıldığı, bahsedildiği gibi olumlu değişimlerin de olduğu bir değişiklikti. Ancak, Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde değil, üçlü koalisyon döneminde oldu. Yürürlüğe giriş tarihi de 1 Ocak 2002'di. Bu hatırlatmayı kayda geçirmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 25/2/2018 tarihinde Van Milletvekili Murat Sarısaç ve arkadaşları tarafından, Van'ın Başkale ilçesinde can ve mal kaybına neden olan depremden kaynaklı sorunların ve yaşanan eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

25/2/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/2/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

25 Şubat 2020 tarihinde, Van Milletvekili Sayın Murat Sarısaç ve arkadaşları tarafından Van'ın Başkale ilçesinde ciddi bir can ve mal kaybına neden olan depremden kaynaklı sorunların ve yaşanan eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 5567 sıra numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/2/2020 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Van depreminde yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, araştırmalar Türkiye'nin ciddi bir deprem tehdidi altında olduğunu göstermektedir. 1900'lü yılların başından günümüze değin yaşanan depremlerden dolayı on binlerce insanın yaşamını yitirdiği ve yüz binlercesinin de yaralandığı kayıtlar altına alınmıştır çünkü bilimsel tespitler, Türkiye'de yurttaşların yüzde 90'dan fazlasının aktif bir deprem kuşağında yaşadığını ortaya koymaktadır. Özellikle 17 Ağustos 1999 tarihinde 17 binden fazla yurttaşın yaşamını yitirdiği Gölcük merkezli Marmara depremi bugün de hafızalarımızda yer almaktadır. Yine 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde yaşanan Van depremlerinde de 644 kişi yaşamını yitirmiş ve binlerce kişi yaralanmıştır. 24 Ocak 2020 tarihinde Elâzığ ve Malatya'da yaşanan 6,8 şiddetindeki depremde ortaya çıkan manzara da yine gözler önünde, yine can kayıpları meydana gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, 23 Şubat 2020'de merkezi İran'ın Hoy kenti olan deprem, Van'ın Başkale ile Saray ilçelerini ciddi bir şekilde etkisi altına almış ve burada da ne yazık ki can kaybına neden olmuştur. Buradaki çeşitli ihmalleri dile getirmek istiyoruz. Bu ihmaller, maalesef ülkeyi yöneten icra makamının depreme karşı herhangi bir politika geliştiremediğini de açık bir şekilde ortaya koymaktadır çünkü biraz araştırıldığında bilim adamlarının onlarca uyarısına rağmen bunların hiçbirinin dikkate alınmadığı da ortaya çıkmaktadır. Öyle ki yaşanabilecek deprem gibi bir doğal afete yönelik barınma koşulları ve can güvenliği noktasında projelerin geliştirilmediği, yaşanan deprem nedeniyle riskler göz önünde bulundurularak projelerin yapılmadığı sıklıkla ortaya çıkmaktadır. Özellikle deprem bölgelerinde yaşamın en kısa sürede normalleştirilmesi amacıyla yirmi yıldır alınan ek vergilerin, depreme karşı önlem geliştirmek veya zararları minimuma indirmek amacıyla kullanılmadığı kamuoyu tarafından bilinmektedir.

İran Hoy merkezli 5,9 şiddetindeki deprem, Van'ın özellikle Başkale ilçesinin Özpınar Mahallesi'nde ciddi bir yıkıma ve zarara neden olmuştur. AFAD'ın yaptığı açıklamaya göre 254 konut ve 297 ahır yıkılmış, 694 yapı ise ağır hasar görmüştür; 9 insanımız yaşamını yitirmiş, 60'ın üzerinde ise yaralanma söz konusudur.

Değerli arkadaşlar, yurttaşların, arama ve kurtarma konusunda ciddi eksikliklerin olduğu, gıda ve çadır ulaştırılması konusunda adımların atıldığı belirtilse de çadırların yeterli olmadığı, çadırlarda elektriğin olmadığı, konut ve ahır enkazına erken müdahale edilmediği şeklinde çok ciddi itirazları ve şikâyetleri bulunmaktadır.

Van Başkale'de ciddi tahribat yaratan ilk depremden kısa bir süre sonra, yine aynı günün akşamında 5,8 şiddetinde depremler meydana gelmiş ve bölge âdeta sallanan bir beşik durumundadır.

Değerli arkadaşlar, tabii ki bu tabii afet nedeniyle Van'da 2011'de yaşanan 2 depremden sonra da ne yazık ki mevcut iktidar konuya ciddiyetle yaklaşıp bölgeyi afet bölgesi ilan etmemiş, kalıcı ve adil çözümler geliştirmemiştir. Bu nedenle, aradan dokuz yıl geçmesine rağmen, esnafın depremden kaynaklı vergi sorunu, düşük bedelle arsasının alınıp üzerine TOKİ binalarının yapılması yurttaşların sorunlarına çözüm getirmemiş, depremden etkilenen şehir stadyumu ve benzeri yapılar yeniden yapılmamıştır ve bu, hâlâ olduğu gibi durmaktadır.

Bugün de Van'ın Başkale ilçesinde ciddi bir hasara, büyük bir zarara ve insan yaşamına mal olan depreme ciddiyetle yaklaşmak gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü deprem gerçeğini kavramaktan uzak, kalıcı tedbirleri içermeyen politik yaklaşımlar bir şovdan öteye gidememektedir. Elâzığ depreminde olduğu gibi Van Başkale depreminde de HDP belediyelerince götürülen yardımlar ne yazık ki engellenmektedir. Değerli arkadaşlar, halk sokakta ve soğukla yüz yüzedir fakat bu, iktidarın umurunda değildir. Belediyelerimiz tarafından götürülen yardımların ilgili kişilere, kazazedelere ulaştırılmasına hiçbir şekilde imkân verilmemekte ve engellenmektedir. Biz bu hususu kesinlikle ve kesinlikle kınıyoruz ve buna bir an önce son verilmesini istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlama için bir dakika daha süre veriyorum.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz bu depremlerle ortaya çıkan gerçeklerin araştırılması, özellikle yardımların geç ulaştırılması, çadırların geç ulaştırılması ve alınan vergilerin yerinde kullanılıp

kullanılmadığı hususlarının araştırılması; değerli arkadaşlar, özellikle arama ve kurtarma konusundaki eksiklerin tespit edilmesi... Bakın, size çok önemli iki örnek vereceğim; birisi Elâzığ depreminden. Miraç ve annesi Pınar Dişli yaralı olarak kurtarıldı ve hastanede yaşamını yitirdi.

Diğerini hatırlayacaksınız değerli arkadaşlar: Yunus, 2011 yılında Van depreminden yaralı olarak kurtuldu fakat Yunus da ne yazık ki hastanede yaşamını yitirdi. Bu, ne anlama geliyor? Bu, arama ve kurtarma olaylarında çok ciddi sıkıntıların olduğunu da ortaya koymaktadır.

Bütün bu hususların araştırılması ve Mecliste ele alınması için önergemize olumlu oy kullanmanızı öneriyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Mehmet Göker...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur Devlet Hastanesi acil servisinde görevli hekim ile nöbetçi ambulans ekibinin bir vatandaş tarafından darbedilmesi olayını kınadığına, Yeşilova ilçesi çocuk doktoru ihtiyacının karşılanması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkanım, dün akşam Burdur Devlet Hastanesinde acil serviste görevli hekim arkadaşımız ve nöbetçi ambulans ekibi bir vatandaş tarafından darbedilmiştir. Bu darp olayını şiddetle kınıyorum ve yöneticiler ile Bakanlık ile konuyla ilgili tedbir alma konusunda, gereğini yapma konusunda göreve davet ediyorum.

Ayrıca, Yeşilova ilçemizde eksik bulunan çocuk hastalıkları kadrosunun Bakanlıkça bir an önce açılarak hekim tahsisinin gerçekleştirilmesini talep ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 25/2/2018 tarihinde Van Milletvekili Murat Sarısaç ve arkadaşları tarafından, Van'ın Başkale ilçesinde can ve mal kaybına neden olan depremden kaynaklı sorunların ve yaşanan eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce bugün hayatını kaybeden, 21'inci Dönemde beraber görev yapma şerefine nail olduğumuz Çankırı Milletvekilimiz İrfan Keleş ağabeye Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, İran'ın Hoy kentinde meydana gelen 5,9'luk deprem Van'da yıkıma neden olmuş ve 4 köyde yüzlerce konut ve ahır yıkılmıştır. Depremin meydana getirmiş olduğu bu yıkım sırasında, maalesef aralarında 4 çocuğun da bulunduğu 9 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 50 vatandaşımız da yaralanmıştır. Buradan Van halkına geçmiş olsun dileklerimizi iletiyor ve depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Türkiye, daha önce Elâzığ ve Malatya depreminin yaralarını sarmadan ve acısını unutmadan, maalesef Van'ın Başkale ilçesinde yeni bir depremle karşı karşıya kalmıştır. Bu depremde daha önceki depremlerde olduğu gibi yine can ve mal kayıpları olmuş, daha önceki depremlerdeki gibi yetkililer deprem bölgesine gitmiş ve el birliğiyle yaraların sarılması için çalışmışlardır. AFAD tarafından yapılan açıklamaya göre depremde 254 konut ve 297 ahır yıkılmıştır. Bu bölgemizde 694 yapının da ağır hasarlı olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, bu bölgede önemli sayıda küçük ve büyükbaş hayvan da telef olmuştur.

Değerli milletvekilleri, artık, Türkiye'nin doğudan batıya her tarafının depremi yaşamadığı gün yok. Bakın, sadece ve sadece, Türkiye'den kilometrelerce uzaktaki bir merkezdeki 5,9 şiddetindeki bir depremin neticelerinden neleri kaybettiğimizi hep beraber görüyoruz. Artık, depremle ilgili tedbirlerin alınmasının zamanı gelmekte ve de geçmektedir. Maalesef, şu ana kadar gördüğümüz kadarıyla ciddi adımları atmaktan ne hikmetse imtina ediyoruz. Bakın, bugün, İstanbul depreminin gerçekleşeceğini bir düşünürsek -on yıl içerisinde herkes gerçekleşeceğini söylüyor- sadece şunu söyleyeyim: Bugün Türkiye'deki hava trafiğinin önemli bir kısmını biz İstanbul Havaalanı üzerinden yapıyoruz. Allah korusun, böyle bir deprem olduğu takdirde, İstanbul'daki havaalanı şu veya bu şekilde devre dışı kaldığı takdirde -ben merak ediyorum- Hükûmetin bir B planı var mıdır? Yani etrafındaki havaalanlarını en azından güçlü hâle getirmiş midir? Bu yolcu transferini, kargo transferini hangi şartlarda nasıl yapacağına dair bir simülasyonu var mı, yok mu, ben şahsen merak ediyorum.

Özellikle, bu konut barışında da aynı hatalara düştük. Kim müracaat etmişse biz bunların paralarını aldık, tamam dedik, olduğumuz yerde duruyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – “Müracaat edilen bu yapılar depreme dayanıklı mı, değil mi? Bunlar yeni bir faciaya yol açar mı, açmaz mı?” gibi hiçbir araştırma maraştırma yapmadan, hiç bakmadan 23 milyar TL'yi aldık, kasamıza koyduk.

Değerli arkadaşlar, bununla ilgili bile, daha iş işten geçmeden gerekli incelemeler yapılmalı ve gerekirse bunların parası iade edilmeli, toplanan bu paralar da hiç olmazsa dönüşümle ilgili kullanılmalıdır. Bugün küçük rakamlara yapacağımız bu dönüşümleri, Allah korusun, felaketler başımıza geldiği zaman, çok daha büyük rakamlarla ancak -bu işi- yapabileceğiz.

Dolayısıyla bu konu Türkiye için önemlidir, doğudan batıya nüfusun yaklaşık yüzde 70'i deprem bölgesinde yaşamaktadır. Bir an önce bu konuların araştırılarak sağlam temeller üzerine inşa edilecek sonuçlar almamız lazım diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba'ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Pazar günü yaşanan deprem nedeniyle, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun talimatıyla Ankara Milletvekilimiz, Parti Meclisi üyemiz Tekin Bingöl, Ankara Milletvekilimiz Nihat Yeşil ve İl Başkanımız Mehmet Kurukcu'yla birlikte bölgeye gittik. Bölgede ölen 9 yurttaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Özpınar, Güvendik, Gelenler ve Kaşkol köylerinde evlerin tamamı yıkılmış durumda. İnsanların orada nasıl yaşadığını da anlamak çok zor, hakikaten müthiş bir yıkım var. Yoksulluğu gözünüzle görebiliyorsunuz, hissedebiliyorsunuz; yoksulluk insanların yüzüne sinmiş durumda.

Ayrıca, evlerin tamamı yıkıldığı gibi, o insanları orada hayata bağlayan hayvanların da çok önemli bir kısmı telef olmuş. Kuzulama dönemi olduğu için kuzuların da yaşama şansı yok.

Değerli arkadaşlar, arkadaşlarımızla yaptığımız tespitleri hemen söyleyelim. Mutlaka, çok hızlı bir şekilde hayvan

çadırlarına ihtiyaç var. Kuzulama dönemi olduğu için koyunlar ve kuzular ölüyor, mutlaka hayvan çadırları hızlıca sağlanmalı. Ayrıca, çadır yetmez; Başkale ilçesi, gittiğimiz o köyler çok yüksekte, kar neredeyse 40 santim, 50 santim; mutlaka acil bir şekilde konteynerlerin de kurulması gerekir, çadırdaki insanların yaşamları mümkün değil.

Değerli arkadaşlar, bilim adamları bas bas bağıyor “Deprem olacak.” deniliyor “Elâzığ’da olacak.” deniliyor, özellikle Özpınar köyünün fay hattına kurulduğu söyleniyor. Devlet ne yapıyor değerli arkadaşlar, AKP ne yapıyor? Değerli arkadaşlar, AKP, deprem sonrası cenaze kaldırıyor, enkazdan insan cesetleri çıkarıyor, cenaze namazı kılıyor, konvoylarla birlikte insanların cenazesine gidiyor. “Takdirillah” diyor “Allah tekrarından korusun.” diyor ve maalesef, devlet, AKP, götürdüğü çadırlarla övünüyor, enkazdan çıkardığı insanlarla övünüyor. Değerli arkadaşlar, adam gibi devletin görevi cenaze kaldırmak değildir. Adam gibi devletin görevi taziyeye dilemek değildir. Devletin görevi, insanların ölmesini önlemektir. Devletin görevi, o yoksul insanların o taşın, toprağın altında ölümünü önlemektir. Buradan, en başından söyleyeyim: Bu ölümlerin sorumlusu, bu ülkeyi on sekiz yıldan beri yönetenlerdir; nokta. Bu ölen insanların sorumlusu sizsiniz, AKP’dir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir başka şey daha söyleyeyim: Bu ülkenin en büyük millî güvenlik sorunu AKP’dir değerli arkadaşlar. Bakın, çığda ölüyoruz, depremde ölüyoruz, yangında ölüyoruz. Bir bakın, geçtiğimiz günlerde bir uçak pistten çıktı, 3 kişi öldü, sorumlusu olarak pilot tutuklandı. Yahu, bu kadar insan ölüyor, geçen, çığda 41 ana kuzusu öldü, bir tane sorumlu yok, bir tane sorumlu yok değerli arkadaşlar; böyle memleket olur mu! (CHP sıralarından alkışlar) İyi şeyleri siz yapıyorsunuz, ölenleri Allah öldürüyor! Köprüyü AKP yapıyor, Avrasya Tüneli’ni AKP yapıyor, havaalanını AKP yapıyor; bu depremde ölenleri, çığda ölenleri kim öldürüyor? Onları da siz öldürüyorsunuz değerli arkadaşlar, siz öldürüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başkanım, hemen sözlerimi tamamlıyorum.

BAŞKAN – Bir dakika söz veriyorum.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, bilim adamları bas bas bağıyor, diyorlar ki: “İstanbul’da deprem olacak. İstanbul’da on binlerce bina yıkılacak, en az yüz binlerce insan ölecek.” Ne yapıyorsunuz? Bir şey yaptığınız yok. Bakın, bu ölümlerin sorumlusu sizsiniz, sizin yanınızdan tutarız. Şimdiden bağıyoruz: Eğer yeni bir deprem olursa Anadolu’da köylerde ayakta kalacak bina yok. Sizin göreviniz, depremden sonraki işleri yapmak değil, depremden önce tedbir almaktır. Bu sorumluluğu size hatırlatıyoruz değerli arkadaşlar.

Ayrıca, bakın, HDP belediyeleri konvoy gönderiyor. Bu konvoyu orada durdurmak nasıl bir ahlak, nasıl bir vicdan, nasıl bir siyaset, bunu da anlamak mümkün değil. Orada, HDP’nin gönderdiği, belediyelerin gönderdiği yardımda bile ayrımcılık yapmak olsa olsa sizin siyaset anlayışınıza yakışır.

Şimdi “Bir komisyon kurulsun.” diyoruz, “Malatya ile Elâzığ’la ilgili kurulsun.” dedik, kurulmadı. Obeziteyle ilgili kuruyorsunuz, teknoloji bağımlılığıyla ilgili kuruyorsunuz ama depreme ilgili araştırma komisyonu kurmuyorsunuz. Bakın, o depremde ölen 4 çocuğunu ve eşini -çamaşır asarken- toprağa gömen o kadının elleri sizin yakanızda olur. Bu araştırma komisyonunu lütfen kurun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Meclisimiz ve kıymetli üyeleri çok saygın bir yasama faaliyeti yürütmeye başlamışken -her zaman kendisine yakışan bir üslupla- yine sayın hatip, konuşmacı maalesef, çok böyle “sığ” -diyeceğim izin vererseniz- bir dille ağır ifadelerde bulundu. Bir defa, bu ithamı, bu dili reddediyoruz. Bu dile cevap vermek bile zül bizim için. Bu, saygın bir yaklaşım değil. Deprem böyle konuşulmaz. İki dakikalık bir süre içerisinde bu kadar hakaretin, bu kadar bağırmanın olduğu bir zemin siyasi polemikten başka bir şey değildir.

Sayın Başkan, ilgili hatip ısrarla “Deprem komisyonu kurulmadı.” dedi. Hayır, kuruldu arkadaşlar, komisyon kuruldu. Bütün partiler bir araya geldi, bu partilerin bir araya gelmesiyle beraber çok kıymetli -tüm partilerin katılımıyla- bir rapor hazırlandı, binlerce sayfalık bir rapor. Bu rapordan hem yasama hem yürütme istifade ettik. Hâlâ bununla ilgili önerileri değerlendiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakın, küçük bir örnek: Hani ısrarla “Hiçbir iş yapılmadı.” deniyor ya, sırf Elâzığ’da yüzde 50’den fazla kentsel dönüşüm yapıldığı bir gerçek. Son dönemde yoğun şekilde okullarımız, hastanelerimiz, kamu binalarımız, belediyelere olan destekle beraber kentsel dönüşümlerimiz... Depreme karşı yoğun bir faaliyet içerisindeyiz ama isteriz ki siyasi polemikten uzak, tüm farklı partilerin belediyeleri, tüm bakanlıklar bir araya gelip depreme ilgili daha hızlı işler yapsın. Bu, orada çalışan Bakanlarımıza hakarettir; bu, devletimize hakarettir. Deprem bir gerçek, bununla ilgili önemli adımlar atıyoruz ama daha somut, iyi teklifleriniz varsa baş tacı. Ama hakaret etmek, mahalle ağzıyla konuşmak kimseye bir şey kazandırmaz Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, sığ ve mahalle ağzıyla konuşmakla suçladı Sayın Bülent Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynen söylüyorum: Mahalle ağzıyla konuştu Sayın Başkan.

Cevap verin isterseniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de “sığ” dedi Sayın Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden size bir söz vereyim.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “AKP yaptı, şu oldu...” Bu, mahalle ağzı Sayın Başkan, sokak ağzı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne diyecek?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, vekil böyle konuşmaz ki!

30.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün bir deprem yaşandı, bu depremde olan eksikleri söylemek bizim görevimiz.

Tekrar söylüyorum: Devletin görevi, depremden sonra cenaze namazı kaldırmak değildir; devletin görevi, depremden sonra cenaze kaldırmak değildir; devletin görevi, o depremi önlemektir.

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) - Nasıl önleyeceğiz depremi?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Elâzığ’da 150 tane bina yapılacakı söyleniyor, bunun daha önce yapılması konusunda

uyarıyoruz.

Bakın, depremdeki bu ölümlerin sorumlusu sizsiniz. Oradaki insanları gözümle gördüm; içim acıdı, yüreğim acıdı. O insanların ölümünün sorumlusu AKP. Bu ne ağzıysa ağzı... Mahalle ağzı size yakışıyor. Ama bu ölümlerin sorumlusu sizsiniz.

Orada, deprem sırasında Nebahat Fırat çamaşır asarken 4 çocuğunu kaybediyor, kocasını kaybediyor; benim mahalle ağzıyla konuştuğumu söylüyor. Utanır insan bunu söylerken, utanır biraz! (CHP sıralarından alkışlar)

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) - Hâlâ öyle konuşuyorsun!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Orada insanlar ölmüş; yoksulluktan, fakirlikten toprağın altında kalmış. Utanın! (CHP sıralarından alkışlar)

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Biz duyuyoruz seni; mikrofon var, bağırmaya gerek yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Bülent Bey, sonrasında Erol Bey'e söz vereceğim.

31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu mikrofon biz bağırmayalım diye var. Niye bağıryorlar, anlamıyorum ki? Bu dil, iyi bir dil değil Sayın Başkan.

Diyorum ki son on sekiz yılda -muhalefetin de katkısıyla beraber ortaya çıkan raporu da referans alarak- çok muazzam bir kentsel dönüşüm sağlandı; daha çok yapacağız. Deprem bir gerçeğimiz ama...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Depremden önce yap, depremde önce.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Devletin görevi cenaze kaldırmak değildir.” diyor. Hayır, devletin görevi cenaze de kaldırmaktır aynı zamanda, vatandaşın da yanında olmaktır aynı zamanda. Acı gününde, güzel gününde vatandaşın ruhunu beraber taşımak kıymetlidir, önemlidir ama depremle ilgili çok büyük bir mesafe aldığımız da işin bir diğer gerçeğidir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 25/2/2018 tarihinde Van Milletvekili Murat Sarısaç ve arkadaşları tarafından, Van'ın Başkale ilçesinde can ve mal kaybına neden olan depremde kaynaklı sorunların ve yaşanan eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EROL KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de bugüne kadar yaşanan depremler ve Van Başkale'de yaşanan depremle ilgili sorunlar ve özellikle İstanbul depremiyle ilgili verilmiş önerge hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle bugüne kadar depremlerde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet ve yaralılara acil şifalar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hemen sözlerimin başında, az evvel konuşulan üslupla ilgili Meclisin mehabetine yakışmadığını ifade eder, üslubu beyanın aynıyle insan olduğunu da ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde son yüzyılda yaşanan depremler ve tarihsel sürece baktığımızda Türkiye'nin büyük bir kısmının deprem kuşağında olduğunu görmekteyiz. Türkiye, 1999 yılında yaşanan Marmara depremiyle birlikte bununla yüzleşti. Marmara depremi öncesi yani 1999 öncesinde -İstanbul dâhil- ülkemizin bugün birinci derecede deprem bölgesi olan birçok şehrinin tamamına yakını ikinci veya üçüncü derece deprem bölgesindeydi. Mevzuatımız, planlarımız... Yapı stoklarımızın tamamı -üzülerek ifade edeyim- ikinci derece deprem bölgesine yapılmış yapılarıdır. Türkiye son yirmi yılda deprem gerçeğiyle yüzleşmiş ve birçok düzenlemeyi de hayata geçirmiştir. Mevzuat açısından baktığımızda gerek Belediye Kanunu gerekse Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, deprem ve kentsel dönüşümle ilgili yönetmelik ve diğer düzenlemelerle birlikte bunlarla ilgili gerekli çalışmalar yapıldı.

Meclisimiz -az evvel de burada tartışıldı- 2010 yılında deprem riskiyle ilgili bir araştırma komisyonu kurmuş ve 2011 yılında da bu Mecliste bu rapor okunmuş ve kabul edilmiştir. Yapılan çalışmalara baktığımızda mevzuat düzenlemesinin hemen akabinde alan çalışmaları yapılmış, Türkiye'nin 56 ilinde 12.450 hektar büyüklüğünde riskli alan ilan edilmiş, 53 ilimizde yaklaşık 48 bin hektar yapı rezervi alanı belirlenmiş ve ilan edilmiş, riskli yapı tespiti yapılan 640 bin yapı stokumuzun 523 bini de yıkılmıştır. Mali açıdan baktığımızda ise Türkiye'de 3 milyar liralık kira yardımı, kamulaştırma için kentsel dönüşüm kapsamında 13 ilimizde 769 milyon liralık kamulaştırma yapılmıştır. Kentsel dönüşüm projelerine gerek İLBANK gerek TOKİ gerekse belediyelere toplam 7 milyar liralık kaynak aktarılmıştır.

İstanbul'la ilgili, 23 ilçede 1.444 hektar büyüklüğünde riskli alan ilan edilmiş ve rezerv alanlarıyla ilgili de 15 ilde çalışma yapılmıştır.

Sözlerimi toparlarken şunları ifade edeyim: Diğer çalışmalarla birlikte İstanbul'a 4 milyar liralık kaynak aktarıldı.

Sonuç olarak, değerli arkadaşlar, yirmi yıl önce Marmara depreminde Ankara'dan ulaşamayan bir Türkiye'den bugüne geldik. Bugün, hamdolsun, farklı şeyleri ve farklı noktaları konuşuyoruz. Gerek mevzuat düzenlemesi açısından gerek deprem riskinin azaltılması ve kentsel dönüşüm uygulamaları açısından fevkalade iyi bir noktadayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Kaya.

EROL KAYA (Devamla) – 2011 Van depremi sonrasında baktığımızda bu, Türkiye'ye örnek bir şeydir yani -Van'a uçakla giden arkadaşlarımız havadan bir daha baksınlar, birçoğunun orada oturduğunu da tahmin ediyorum- örnek bir çalışmayla bir şehir yeniden kuruldu hem de çok kısa zamanda kuruldu. Yaşadığımız Elâzığ ve Malatya depremindeki iyileştirmeleri hep birlikte görmekteyiz.

Yine, Van Başkale'de yaşananlarla ilgili de Hükümetimizin gerekli çalışmaları yapacağına inancım tamdır ancak ileriye baktığımızda çok daha hızlı hareket etmemiz gerekiyor. Arkadaşlar, Türkiye depremle yüzleşmesini son çeyrek asırda yaptı ve yapı stoku da buna uygun değil. Hükümetimizin takdire şayan çalışmalarını tebrik ediyorum. Tüm kamu kurumları, STK'ler, özel sektör ve vatandaşlar olarak sürecin daha da hızlandırılması ve siyasi her türlü istismara da fırsat verilmemesi gerektiğini ifade ediyor, bu duygular içerisinde önergenin aleyhinde bulunduğumu söylüyor, Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, şimdi birincisi, bir yıllık iktidar olursunuz, on sekiz aylık iktidar olursunuz; bir deprem olur, depremde ölenler olur ve sorunun oradaki yapı stokunun iyi olmaması, evlerin depreme dayanıksız olması, insanlar yoksulluktan, parasızlıktan kendilerini daha güvenli evlere taşıyamadığı ortaya çıkar, biz bunu eleştiririz. Dersiniz ki: “On sekiz aylık iktidarınız, nasıl yapalım?” On sekiz yıldır iktidardasınız, on sekiz yıllık bir iktidar. Deprem meselesinde Grup Başkanı diyor ki: “Deprem vergisi” diye bir vergi olmaz.” “Deprem vergisi” diye bir verginin olduğu da doğrudur, devriktidarınızda kalıcılaştırıldığı da doğrudur; deprem vergisinden bütçeye kazandırılan gelirin başka yerlerde harcandığı, depreme harcanmadığı da su gibi aşîkârdır, apaçık ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu ülkede meslek örgütleri var, meslek örgütleri. Jeoloji Mühendisleri Odası: “Türkiye Büyük Millet Meclisine açık çağrı.” diyor. Diyor ki: “Fay yasası çıkarılsın. Faylar belli. Fayın üstünde olan evler de ölüm evleri. Devlet buna katkı yapsın, fayın üzerindeki yerleşimleri taşıyalım.”

Biraz önce bahsedilen, yıkadığı çamaşırları asarken kendi hayatı kurtulup eşini ve 4 çocuğunu kaybeden kadının evi, kadıncağzın evi, 20 bin lirası olsaydı fayın üstünde olmayabilirdi. Bunu yapmak için bir çalışmaya ihtiyaç var. Diyor ki siyasi partiler: “Elimizi uzatıyoruz iktidarınıza, gelin birlikte bir komisyon kuralım.” “2010'da kurduk.” 2010'da kurdun da çünkü ölümlere engel olamadık. Gelin bir komisyon kuralım, jeoloji mühendislerini çağıralım, deprem uzmanlarını çağıralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gelin sizin, bizim büyükşehir belediye başkanlarımızı çağıralım, onun uzmanlarını çağıralım. İsimlerini saydığım odalar, milletin verdiği vergiler bunun için. Sonra da bir sonraki depremde diyelim ki: “İyi ki bu komisyonu kurmuşuz. Fayın üzerinden bilmem kaç bin tane ev kurtardık, bu kadar can kurtardık.” Emin olun, bunun şanı, şerefi, övücü yine iktidarınıza kalır, siz iktidardasınız. Ama bunu yapmayı reddedip, sonra Soma'da 301 kişi ölüyor, komisyonu kurmuyorsunuz: “Soma faciasını siyasileştirmeyin.” Depremde insanlar ölüyor, kurmuyorsunuz: “Depremi siyasileştirmeyin.” Seli siyasileştirme, çığı siyasileştirme... Doğal afetler önlenemez ama doğal afetten ölümleri önüyor diğer ülkeler. Bizim ülkemiz bedava ölümler ülkesi oldu. Bu konuda muhalefetin uzattığı eli ittirirseniz bu, politik bir tercihtir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Depremde de çığın da selin de hiçbirisi politik değildir ama bunda ölümler varsa bu, politik tercihlerin sonucunda gelmiş iktidarın, insanların siyasi tercihleri sonunda gelmiş iktidarın politik tercihlerinin sebep olduğu ölümdür. 75 milyarı Kanal İstanbul'a bir dakikada buluyor beyefendi... Şu 75 milyarın onda 1'iyle fay hattının üzerindeki o derme çatma evlerin hepsini kurtarmak mümkün. Bu bir siyasi, politik tercihtir, buna karar verenlerin dönüp dolaşıp günü geldiğinde hesap vermekten kaçamayacakları da ortadadır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

33.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Erol Kaya'nın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; biraz evvel Adalet ve Kalkınma Partisi hatibinin kürsüde yaptığı konuşmanın iki cümlesine gerçekten katılıyorum. Bunlardan birincisi: “Çok daha hızlı hareket etmeliyiz.” dedi; evet, ikincisi: “Siyasi istismar olmamalı.” dedi; evet. Ama bu söylenenlerin gereğini yapmıyorsunuz Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu olarak.

Bakın Sayın Turan, diyorsunuz ki: “Biz bir komisyon kurduk, bir rapor çıkardı binlerce sayfa.” Evet ama on yıl geçmiş, on yıl, bunun güncellenmesi gerekiyor, yaşanmış olanlardan yola çıkarak eksiklerimizin ne olduğunun birlikte saptanması gerekiyor. On yıl önceki rapor hâlâ geçerli olabilir mi? Dolayısıyla, böyle bir araştırma komisyonunun, en azından on yıl önceki o raporu güncellemek için çalışmasına ihtiyaç vardır. Sayın vekiller, bakın yani gerçekten çok ciddi bir durum. Özellikle İstanbullu vekillere sesleniyorum: Büyük vebal altında kalınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Özellikle İstanbullu vekiller, İstanbul depremi gümbür gümbür geliyor, yıllardan beri söylüyor ve yapılması gereken çok ciddi işler var ve bu ciddi işler yeterince yapılamıyor. Yani, niye özellikle İstanbullu vekillere sesleniyorum? Diğerleri önemsemiyor diye değil, bütün vekiller bunu önemsemeli ama İstanbullu vekillerin üzerine düşen çok ciddi bir görev vardır. Hangi partiden olursa olsun ihtiyaç çok açık ortadadır. İstanbul o kadar büyük bir tehlike altındadır ki sadece iktidarın ve devletin katkılarıyla da bu giderilemez. Bütün sivil toplum örgütlerinin, derneklerin, yurttaşların bu konuda ciddi bir çabasına ihtiyaç vardır. Ciddidir ve vahimdir karşı karşıya kaldığımız durum. Dolayısıyla gerçekten bu konuda adım atılması gerekiyor ve bütün siyasi partilerin bu konuda birlikte hareket etmesi gerekiyor. Bir kez daha bu çağırımı yapıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, son cümlem.

Bu konuda uzatılan eli iktidar iterse gerçekten iktidar vekillerinin vebali çok büyük olacaktır. Bunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

34.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; konu, az önce ifade ettiğim gibi polemikten ari bir konu. Bakınız, tekrar ediyorum: Bundan birkaç sene önce bir komisyon kuruldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – On yıl...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sakin... Söyleyeceğim.

Komisyon, tüm partilerimizin katılımıyla beraber çalışmalarını yaptı ve buradan, çok önemli belgelerden, tekliflerden yürütme de istifade etti fakat şöyle bir algı var: Komisyon kurma talebi kabul edildiğinde sanki deprem olmayacakmış gibi yüksek

perdeden bir söylem var. Bu, depremle direkt bağlantılı bir mesele değil Sayın Başkan. Komisyon dediğiniz yürütmeye tekliflerdir. "Şunları yapalım, bunları yapmayalım"dır. Zaten bunları Meclis yapmış.

Ayrıca, Mecliste araştırma komisyonları bir matematik hesabına dayanır. 5 tane, tüm partilerin ortak ittifakıyla kurulan komisyonumuz vardı. Bu komisyonlar büyük oranda raporlarını tamamladılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şu an 1 veya 2 tanesi devam ediyor. Dolayısıyla matematik, aslında tekrar komisyon kurmaya izin verir hâle geldi. Dolayısıyla bunu bir ara gene tartışırız, beraber değerlendiririz. Diğer ortak görüşmelerde vardığımız kanaat gibi, ihtiyaçsa -ki ihtiyaç olduğu kanaatindeyim- bu komisyonu kurarız ama bu komisyon ülkemizin deprem gerçeğine hizmet etsin diye, tedbir alınsın diye olması lazım. Siyasi kavga için bu tarz bağırırların, âdeta küfredenlerin yapacağı bir iş değil. İlmî, akademik çalışma yapılır. Ben de bu konuda partimle beraber diyorum ki tüm Grup Başkan Vekilleri konuşalım, tartışalım. Şu an zaten raporlar büyük oranda verildi diğer komisyonlarda. O yüzden, yeni bir zemin oluşacağı için yeni komisyonlara ihtiyaç var diye düşünüyorum. Ama bu, tartışarak olur, bağırarak olmaz, mahalle ağzıyla olmaz.

O yüzden, deprem komisyonuna "Evet." ama komisyondan yola çıkarak eğer "Evet deseydik deprem olmayacaktı." gibi bir yaklaşımın da doğru olmadığı kanaatindeyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Gayet güzel bir noktaya geldi konu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu yaklaşımı olumlu buluyoruz ancak milletvekillerinin konuşmalarına "mahalle ağzı" diye bir aşağılamayı doğru bulmuyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Nasıl bir tanım yapayım Sayın Başkan?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sen nasıl tanımlıyorsun? Sen nasıl tanımlıyorsun?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kaldı ki Cumhuriyet Halk Partisi, mahallelerde, milletin ağzında ne varsa Mecliste onu konuşmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, az önceki konuşmacının konuşma tanımına hangi sıfatı yüklüyorsa ben de onu yüklüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Kardeş" sıfatını yüklüyoruz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 25/2/2018 tarihinde Van Milletvekili Murat Sarısaç ve arkadaşları tarafından, Van'ın Başkale ilçesinde can ve mal kaybına neden olan depremden kaynaklı sorunların ve yaşanan eksikliklerin tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/231) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/2/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/2/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/231) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 25/2/2020 Salı günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Çetin Arık.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öneride yer alan, son yıllarda artan intihar olaylarının araştırılmasıyla ilgili önerge üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, intihar olayları sadece kişinin kendi hayatına son vermesi olarak açıklanamayacak, bir insanın trajik biçimde hayatına son vermesinin yanı sıra geride yıkılmış aileler, arkadaşlar, dostlar bırakan, toplumu derinden yaralayan, temel bir halk sağlığı sorunu olarak karşımıza çıkmakta.

Değerli milletvekilleri, biz bu araştırma önergemizi Ekim 2018 tarihinde hazırlayıp Türkiye Büyük Millet Meclisine verdik, üzerinden tam bir buçuk yıl geçmiş. Çünkü görünen köy kılavuz istemiyor, çünkü tek adam rejimi, insanımızı adım adım yoksulluğa, felakete, uçuruma sürüklüyor. Saray ve çevresi sürekli zenginleşirken halk sürekli fakirleşiyor.

Bakın, değerli milletvekilleri, Türkiye'de açlık sınırı son on yedi yılda 5 kattan fazla artmış. İşsizler ordusuna her ay bir yenisi ekleniyor. Ülke nüfusunun yüzde 40'ından fazlası asgari ücretle geçinmek durumunda. Vatandaş ayda 2.324 TL'yle hem ev kirası ödeyip çocuk okutmak, elektrik parası ödemek, su parası ödemek, doğal gaz parası ödemek, mutfak masraflarını karşılamak zorunda. İşsiz sayısı gelmiş, 4 milyon 396 bine dayanmış.

Değerli milletvekilleri, "Türkiye uçacak." "Ekonomimiz şaha kalkacak." "Tünelin sonundaki ışık göründü." dediniz ama maalesef ki tünelin sonundaki ışık, yoksulluk, çaresizlik, açlık ve intiharlar oldu. Ve sizin iktidarınız döneminde, son on yedi yılda 50.378 vatandaşımız intihar etmiş. Kimi yurttaş devlet daireleri önünde kendisini yakarken kimisi de ailesiyle birlikte siyanür içerek yaşamına son vermiş. Son iki yılda sadece Meclisin önünde 4 intihar girişimi olmuş. Peki, siz ne yapmışsınız? Yayın yasağı koymuşsunuz, gizlemeye çalışmışsınız.

Bakınız sayın milletvekilleri, ekonomi bakanı damat bey "Ekonomi uçuyor." dediği gün Konya'da 2 çocuk babası bir

vatandaşımız "Maddi sıkıntı ve borçlara daha fazla dayanamıyorum." diyerek kamyonuna asarak intihar etti. Dönüp de Konya'ya bakmadınız. Daha geçen hafta Kayseri'de bir vatandaşımız ekonomik sıkıntılar yüzünden kendisini evinin balkonundan boşluğa bırakmak isterken eşi yakaladı ama maalesef ölümüne engel olamadı.

Değerli milletvekilleri, aynı tarihlerde 3 Bakanımız Kayseri'deydi ama bu acıyı paylaşmadınız, bu acıyı görmezden geldiniz. Sayın Bakanlar Kayseri'ye şöyle bir bakıp geçtiler gittiler. Bu 3 Bakan adına evlere şenlik Tarım Bakanımız konuştu. Hani ülkenin akciğerleri yanarken, ormanları yanarken "3 uçağın motoru arızalı, 3 tanesi de yağ akıtiyordu." diyen Bakanınız "CHP'nin Genel Başkanı 'Saman ithal eden bir ülkemiz.' diyerek hakikatleri bükmeye çalışıyor, akıl tutulması yaşıyor. Benim köylümün, çiftçinin moralini bozmaya hakkınız yok." dedi, çekti gitti.

Sayın Bakan, köylünün, çiftçinin moralini bozan bizatihi kendiniz; akıl tutulması yaşayan da sizsiniz. Siz değil misiniz ki "Paramız var ki ithalat yapıyoruz." diyen? Millî ve yerli Hükûmetin Tarım Bakanı bu ülkede üniversite öğrencisi "Cebimde 1 liram var, açım." diye intihar ederken siz değil misiniz "Yunan adalarına gidip Girit yağı alıyorum, kahvaltıda yiyorum ve mutlu oluyorum." diyen?

Ey halkım, bu ülkenin yerli ve millî Tarım Bakanı, üniversite öğrencisi "Cebimde 1 liram var, açım." diye intihar ederken kendisi güzelim zeytinyağını da bırakmış "Yunanistan'ın Girit yağıyla kahvaltı yapıyorum ve mutlu oluyorum." diyor, iyi mi?

Değerli milletvekilleri, iktidar partisi halkın derdiyle dertlenmiyor, acıları hissetmiyor. Yoksulluk, fakirlik, intiharlar, depremler AKP'nin gündeminde yok; gündemlerinde kupon arazilerinin nasıl paylaşılacağı, kime verileceği, yandaşın vergi borcunun nasıl sıfırlanacağı var.

Değerli milletvekilleri, Hatay'da "Çocuklarım aç." diyerek Valiliğin önünde kendini yakan vatandaşın ardından AKP'li Belediye Meclis üyesi "Kimse aklıktan kendini yakmaz. Böyle ucuz siyasi manevraları bu millet yemez." diyor, iyi mi? Nasıl bu kadar vicdansız olabiliyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu Belediye Meclisi Üyesi hakkında nasıl bir işlem yaptınız?

Sayın milletvekilleri, şimdi ben buradan, milletin kürsüsünden milletim adına siz sayın milletvekillerine seslenmek istiyorum: Gelin, bu intiharları görmezden gelmeyelim. Gelin, insanlarımız niye intihar ediyor, neden bu intiharlar artıyor, hep birlikte araştıralım, çözüm yollarını arayalım; milletimizin bizden beklentisi bu.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Cumhuriyet Halk Partisinin, artan intihar vakaları hakkında vermiş olduğu araştırma önergesi hakkında partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Devlet, millete hizmet etmekle sorumludur. Millet ne kadar güçlü olursa, milletimiz ne kadar mutlu olursa, milletimizin sorunları ne kadar az olursa devletimiz de aynı oranda güçlü olur. Devletin güçlü olabilmesi için de milletin güçlü olması, mutlu olması gerekmektedir.

Günümüze baktığımızda, Türkiye'de günde ortalama 9 kişinin intihar ettiğini görmekteyiz. Oysa "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." felsefesine inanan bir iradenin egemen olduğu devletimizde, insanların yaşatılması için her türlü önlemi almak ve bu konuyu siyasi istismar konusu yapmaktan çıkarıp insanların neden intihar ettiğinin sebep ve nedenlerini araştırmak gerekir diye düşünüyorum.

Tabii ki intihar sebeplerini sadece ekonomik nedenlere bağlamamak gerekiyor. Sebeplerine baktığımızda, bunun yanında aile içindeki geçimsizlik, psikolojik sorunlar, istediği hedeflere ulaşamama gibi etkenler insanların canına kıyarak çok sevdiği ailesinden, çocuğundan, eşinden ayrılmasına sebep olmaktadır. Günümüze baktığımızda, intihar olayları en çok büyük şehirlerde, en az da küçük şehirlerde meydana geliyor; İstanbul'da, İzmir'de, Ankara'da, Konya'da, Bursa'da intihar olayları oldukça fazlayken Bayburt'ta, Gümüşhane'de, Erzincan'da, Artvin'de intihar olayları çok az görülmektedir. Acaba bunun sebebi, büyük şehirlerde yaşayan insanlar sosyal dayanışmayı, sosyal yardımlaşmayı bir tarafa iterek "sadece ben" duygularıyla hareket ettikleri için, alt katta yaşayan komşunun sıkıntısından haberdar olamaması mıdır? Yine, küçük şehirlerde intihar olaylarının azlığı, orada yaşayan insanların birbirleriyle sosyal dayanışmasının ve yardımlaşmasının en üst düzeyde olduğundan mı kaynaklanıyor? Yani olayın tamamen, tüm boyutlarıyla araştırılarak insanlarımızın yaşaması yönünde bu yüce Meclisin bir irade koyması gerektiğine inanıyorum ve çocuklarımızın 14 yaşında dahi intihar edecek bir duruma düşmesinin sebeplerini, bu Mecliste kurulacak bir komisyonun araştırması sanırım uygun olacaktır diyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erel.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin intiharları "halk sağlığı problemi" olarak tanımladığı araştırma önergesi üzerinde konuşuyorum.

Ne yazık ki intiharlar, artık Türkiye'nin kronik bir sorununa dönüşmüş ve gündemden düşmüyor. Sevgili vekiller, siyaset yapıyorsa, bu kurumun, bu çatının toplumda en çok öldüren, en çok hasta eden, en sık karşılaştığımız problemleri konuşması gerekiyor, araştırması gerekiyor, incelemesi gerekiyor. Bunu yapmadığımız zaman, toplumda olan bitenden uzaklaşmış oluyoruz. İntiharlar niçin oluyor, neden oluyor? Buna dönmezsek, incelemesek, deyim yerindeyse, seyirci kalmak zorunda kalıyoruz.

Dünya literatüründe, birçok ülkede araştırmalar yapılmış. Genelde, insan haklarından uzaklaşıldığında, ekonomik krizler çok yaşandığında, eşitsizlik arttığında, savaşlar olduğunda ve travma sonrası stres bozukluklarında intiharlar artıyor. Biz bunu görmezsek, bununla ilgili, üç maymunu oynarsak işin içinden çıkamayız.

Bakın, Cizre'de söylemleriyle pencereden intihar etmeye kalkışan kişiyle ilgili öyle problemler yaşandı ki: "Zaten psikolojik problemleri varmış, ilaç kullanıyormuş." Hiçbir intihar girişimi basit olarak ele alınmamalıdır. İntihar girişimleri birer çığlıktır, birer feryattır. Bunu dikkate alıp incelemek lazım, multidisipliner olarak incelemek lazım, kurumlarla beraber incelemek lazım. Siyasetçiye, medyaya, emniyete, eğitim ve sağlık kurumlarına, bütün kurumlara görev düşmektedir. Bu yapılmadığı zaman birçok uygulama, hikâyeye dönüşmektedir.

Bugün Türkiye'de giderek artan işsizlik, yoksulluk, ayrımcılık, kutuplaşma, nefret ve barıştan uzaklaşma, hele sınır dışına taşarak çatışmacı savaş dilinin kullanılması ve içeride çatışmanın hâkim kılınması, deyim yerindeyse, intihara teşviğe dönüşmektedir.

"Halk sağlığı problemi" deniliyor. Türk Tabipleri Birliği ne zaman ki "Savaş halk sağlığı sorunudur." demişti -ki

mahkemeler beraat ettirdi- bugün intiharları da halk sağlığı sorunu olarak görmek lazım. İntiharları halk sağlığı sorunu olarak gördüğümüzde bu işin çözümüne de yönelmiş oluruz.

Eşitsizlikleri görmezlikten gelirsek, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ndeki barıştan, eğitimden, sağlıktan, düşünce ve ifade özgürlüğünde birçok koşulu görmezlikten gelirsek intiharlara resmen yol açmış oluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Sevgili vekiller, Türkiye'de toplumsal travma sonrası stres bozukluğu dediğimiz olaylar da intihara neden olmaktadır. Bakın, yakın dönemde sadece kanun hükmünde kararnameyle işinden uzaklaştırılanların bir kısmı, intihar etmek zorunda kaldı. Bugün, Türkiye'de yoksulluk ve işsizlik dışında, ayrımcılık ve nefret suçlarıyla beraber, insanları ötekileştirerek, öfkeyi biriktirerek de intiharlara yol açılmakta. Gelin, araştıralım, araştırmak iyi bir şey. Üç maymundan vazgeçip görelim, duyalım, konuşalım; saklayacak hiçbir şeyimiz yok.

Hepinize teşekkür ediyoruz ve bu önergeyi destekliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Recep Akdağ'a söz veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Akdağ.

AK PARTİ GRUBU ADINA RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Çok teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Cumhuriyet Halk Partisinin intiharlarla ilgili soru önergesine karşı grubum adına konuşma yapmak üzere huzurunuzdayım.

Dünya çapında, intiharlar ilk 20 ölüm sebebi arasındadır ve her yıl aşağı yukarı 800 bin insanın intihar ederek hayatına son verdiğini biliyoruz. İntihar, insan hayatının sonlanmasında karşılaştığımız en trajik olaylardan birisidir, dolayısıyla milletvekili arkadaşlarımızın bu husustaki hassasiyetini takdirle karşılamak lazım.

Türkiye'de Sağlık Bakanlığımız, intiharı önleme çalışmaları konusunda kapsamlı çalışmalar yürütmektedir. Bu çerçevede, mesela 2015 yılından itibaren 116 bin kamu görevlisi ve aile eğitilmiştir, içlerinde sağlık çalışanları, emniyet personeli, rehber öğretmenler, cezaevi çalışanları ve din görevlileri vardır. Şu anda her ilimizde intiharı önleme il eylem planları çerçevesinde ilgili kurullar da çalışmalarını devam ettirmektedir.

Burada, Meclis araştırması için verilen önerge sahiplerinin gerekçesine baktığımda şunu görüyorum, şu ifadeyi arkadaşlarımız gerekçelerine koymuşlar: "Evet, intihar olaylarında gözle görülür bir artış var ama "ailelerin konuyu gizlemesi, güvenilir ölüm kaydı tutmaktaki eksiklikler göz önüne alındığında intihar rakamlarının çok daha yüksek olduğu gerçeğini karşımıza çıkartıyor." Acaba gerçek bu mu? Acaba gerçek ne? Türkiye'de ölüm kayıtlarıyla ilgili bir problem var mı? Türkiye'de intihar olaylarında artış var mı? Diğer ülkelerle mukayesede durumumuz nedir? Zamanım biraz kısa olduğu için, hazırladığım 2 grafik, biraz küçük gelebilir ama arkadaşlarımla yalnızca seyri görmeleri açısından da bence çok önemli.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de 2001 yılı ile 2018 yılı arasında intihar oranlarında bir fark yok, hatta 2018'de kısmi bir azalma var. Yani gerekçenin kendisi, çürük bir temele dayanıyor. Türkiye'de intihar oranlarında herhangi bir artış yok. Peki, diğer ülkelerle mukayese ettiğimizde ne var? Bakınız, burada da ülkelere göre intihar oranlarını gösteren bir tablo yaptım. Türkiye en solda, intihar oranı en düşük olan ülkelerin içerisinde. Türkiye, Dünya Sağlık Örgütü'nün sıralamasında intihar oranları açısından 100'üncü sıradadır. Bakın, burada İsveç var, Almanya var, İngiltere var, Fransa var. Yani İsveç'te, Almanya'da, Fransa'da ya da İngiltere'de ayrımcılık fazla olduğu için mi intiharlar Türkiye'dekinin 4 misli, 6 mislidir?

MURAT EMİR (Ankara) – Artış oranları yüksek Sayın Bakan.

RECEP AKDAĞ (Devamla) - Ya da bu ülkelerde değerli arkadaşlarım yoksulluk olduğu için mi, eşitsizlik olduğu için mi intiharlar Türkiye'nin 4 misli, 6 mislidir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

RECEP AKDAĞ (Devamla) - Dolayısıyla, konunun bir halk sağlığı problemi olduğu bir gerçektir ama meseleye doğru yaklaşımla yaklaşmak gerekiyor.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – İnsanlar işsiz kaldığı için intihar ediyor ülkede.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Bakan, niye 2019 yok?

MURAT EMİR (Ankara) – İntihar artış oranı çok yüksek, artış oranı.

RECEP AKDAĞ (Devamla) - Şunu biliyoruz değerli arkadaşlar: İntiharın özellikle medyada, sosyal medyada ya da politikacılarla sunum biçimi intiharı düşünen kişiler üzerinde olumsuz etkiler yapabilir. Buna Werther Etkisi diyoruz, bilimsel olarak literatürde gösterilmiş durumdur. Dolayısıyla, intiharları romantize edip sunmanın, intiharları teşvik edip artırma riski vardır halk sağlığı açısından. İntiharı bir mistik olay, bazen intikam alma, acındırma, dikkat çekme, kimi yerde politik bir protesto aracı gibi gösteren yorumlar, medya ve sosyal medya görüntüleri, halk sağlığı açısından büyük risk taşımaktadır.

Ben bu araştırma önergesini vesile kılarak bütün parti gruplarımızdan, tek tek siz sayın milletvekillerimizden bu önemli halk sağlığı konusunda farkındalık ve hassasiyetin artırılması için desteklerinizi istirham ediyorum. Yani, bu gerekçede sunulan biçimde sunulduğunda, biz halk sağlığı açısından doğru bir iş yapmıyoruz, yanlış bir iş yapmış oluyoruz. Önemli olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECEP AKDAĞ (Devamla) – Bitiriyorum Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Bir dakika verdim zaten Sayın Vekilim.

RECEP AKDAĞ (Devamla) – Son olarak şunu söylemek isterim: Bütün dünyada en sağlam dayanışma kurumu olan aile, Türkiye'de hâlâ en güçlü ve koruyucu kurumdur. İslam ülkelerinde intiharların görece olarak daha düşük olduğunu da biliyoruz. Yani biz kendi inanç değerlerimize, aile kurumumuza ve diğer kurumlarımıza sahip çıkarsak intiharlar konusunda mesafe alabiliriz.

Teşekkür ediyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Sayın Akdağ'ı dikkatle dinledim. Konunun hassas bir konu olduğu, dikkatli bir dille ele alınması gerektiği konusunda mutabıkız.

Önergemizin, intiharları romantize etmek, mistik bir olay gibi göstermek gibi bir amacı asla yok ama bir gerçek var; 2019 yılında intihar vakalarında -tabii, veri en son 2018 verisiydi- hepimizin bildiği, ülke gündemine yerleşen ürkütücü bir artış

var.

Bu topraklar, iklim olarak, coğrafya olarak, toprakların üzerinde yaşayan kişilerin dinî inançları gereğince intihar meselesinin başka coğrafyalara göre çok daha düşük olduğu ve olması gerektiği topraklardır, öyle bir coğrafya. Bu coğrafyada intihar vakalarının sayısında 2019'da çok ciddi bir artış var, bunu hepimiz biliyoruz.

Meclis bu işe el koymalı; toplantıda nasıl bir dil kullanılacak, basın yayın organlarında bu konunun verilmesiyle ilgili nasıl kriterler uygulanacak, bunların hepsi konuşulabilir ama bunların hepsi bu Meclisin ve bu milletvekillerinin konusudur.

Sayın Recep Akdağ, Sağlık Bakanlığı yaptığı dönemde çok uzun yıllar görev yaptı. Birlikte çalıştığımız, temas ettiğimiz, aynı şeyi düşündüğümüz ya da tartıştığımız çok husus oldu ama özellikle partisinin getirdiği bu daraltılmış İç Tüzük sonucu Sayın Recep Akdağ kendisinin de oy verdiği bu İç Tüzük'te üç dakika bu konuya zaman ayırabildi, sizin takdirinizle de iki dakika konuşabildi. Biz diyoruz ki: Yukarıda bir komisyon kurulsun bütün partiler birikimini, iyi niyetini o komisyona taşınsın ve o komisyon, bu mesele, bu önemli halk sağlığı sorunu tırmanırken bu işe el koysun. "Bunların araştırılacak bir yanı yok." dememek lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim söyleyeceklerim bu kadar. Oylama öncesinde bir yoklama talebimiz olacak Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer başka söz talebi yoksa yoklama isteyeceğim. Diğer Grup Başkan Vekillerinin hakkını kısıtlayan bir hak kullanımı olmasın diye de bekliyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, bu şekilde yoklama istenmez.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/231) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Özel, Sayın Tarhan, Sayın Emir, Sayın Arık, Sayın Karabat, Sayın Ünsal, Sayın Özer, Sayın Tıgılı, Sayın Hancıoğlu, Sayın Bankoğlu, Sayın Şahin, Sayın Gök, Sayın Süllü, Sayın Şevkin, Sayın Ünlü, Sayın Özcan, Sayın Önal, Sayın Özel, Sayın Kaplan, Sayın Başarır.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati 17.51

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal Adan

KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60'ıncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu üyelerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu üyeleri Genel Kurulumuzu teşrif etmişlerdir. Kendilerine Meclisimiz adına "Hoş geldiniz." diyoruz. (Alkışlar)

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/231) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Şubat 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, (2/1607) esas numaralı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/64)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
(2/1607) esas numaralı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.
Saygılarımla.

Ayhan Erel
Aksaray

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi Aksaray Milletvekili Ayhan Erel konuşacaktır.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Türkiye profesyonel futbol liglerinde takımı olmayan illerin amatör futbol lig kulüplerinden birine 3. Lig'e yükselme hakkı tanınması, Süper Lig'deki takımların tescil edebilecekleri Türk vatandaşı olmayan futbolcu sayısının 3'le sınırlanması ve diğer profesyonel ve amatör liglerde Türk vatandaşı olmayan futbolcu tescil edilememesi amacıyla vermiş olduğum kanun teklifi hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilk yabancı futbolcu olarak 1951 yılında Adalet takımında oynayarak kapıyı açan Garo'nun ardından binlerce yabancı futbolcu geldi geçti ülkemizden. Türkiye'deki ilk profesyonel yabancı futbolcuydu. Ben buradan ülkemize gelip Türk futboluna emek veren, ter döken ve futbolumuza katkı sunan tüm yabancı futbolculara teşekkür ediyorum.

Yabancı sayısı için kurallar koyduk, değiştirdik, değiştirdik, tekrar değiştirdik. 1966'dan 1999 yılına kadar geçen otuz üç yılda sadece 4 kez değişen kural bundan sonra hemen hemen her yıl değişikliğe uğradı. Millî Takım eski teknik direktörü Lucescu'nun sözü hâlâ hafızalarımızdadır: "9 tane yabancı oyuncu, 2 tane Türk oyuncuyla oynayan takımlardan millî takım çıkarmak kolay değil." Bazı yerli oyuncuların ve spor yazarlarının verdiği destekle Lucescu'nun bu çıkışı yabancı sayısının sınırlanmasını gündeme getirmişti. Yabancı sınırlamasını destekleyenler ise Millî Takım'ın başarılı olduğu dönemleri hatırlatıp bunda yabancı sınırlamasının payının olduğunu söylemekteydiler.

Son on yılda 8 kez yabancı kuralını değiştiren Türkiye bu süreçte dünya sıralamasında ne yaptı? FIFA'nın istatistiklerine bakalım: 2005 yılında 6 yabancı var, sıralamamız 14. 2006 yılı sonunda 26'ncı sıradayız. Yine 2014 yılında 8 yabancı futbolcu oynatma hakkımız var, 43'üncü sıradayız, daha sonra da 49'uncu sıraya gerilemişiz. Yabancı sınırını kaldıran düzenlemeyle "28 kişilik kadroda 14 yerli, gerisine karışmam." denildi. 14 yabancı transfer etme hakkına kavuşan kulüpler, isterlerse ilk 11'de tamamen yabancı futbolcu oynatma hakkına sahip oldular ve Türkiye, 2015'in başında dünyada 48'inci sıraya geriledi. 10 Ağustos 2017 tarihinde ise Türkiye'nin yeri bu kez 33'üncü sıradaydı.

Sayın Cumhurbaşkanımızın bir konuşmasında "Bakıyorsun sahaya neredeyse yerli oyuncu yok, bunu doğru bulmuyorum; işi bitmiş oyuncuların alınmasını doğru bulmuyorum." beyanına Türk futbolunun kalkınmasını isteyen herkesin gönülden katıldığını söylemek istiyorum. Millî Takım Teknik Direktörümüz Şenol Güneş "Ben hâlâ sayının azaltılması gerektiğini söylüyorum." demişti. Yine, bir futbol antrenörümüz "Biz dünyanın en genç nüfusuna sahip ülkelerin başındayız. Avrupa'nın en genç toplumunu oluşturuyoruz. Buna rağmen Avrupa'nın en yaşlı ligine sahibiz." demişti. Peki, neden?

Değerli milletvekilleri, gençlik ve spor il müdürlüklerine baktığımızda, gençlik ve spor il müdürlüklerinde futbol dışında tüm branşlarda takımların olduğunu, yarışmalara katıldıklarını görmekteyiz ama ne hikmetse futbolda bir çalışması yok. Oysa gençlik ve spor il müdürlüklerinin kadrolarına baktığımızda burada onlarca futbol antrenörünün futbol dışında, masa başında başka işlerle uğraştığını görmekteyiz yani devletin imkânları Türk gençliğine, Türk çocuklarına sunulmuş olsa, biliyorum ve umuyorum ki, bu gençler arasında adını tarihe yazdıran binlerce çocuğumuz olacaktır.

Yine, son oynanan derbide, Galatasaray-Fenerbahçe maçına baktığımızda, takımın birinde sadece 1 Türk futbolcunun olması da düşündürücüdür. Yine, bu yabancı futbolculara verilen paranın altyapıya harcanması durumunda ve kulüplere altyapı hizmetlerinin sunulması durumunda Türk futbolunun kısa sürede 2002'deki dünya 3'üncülüğüne eriştiği yıllara, zaferlere döneceği kanaatindeyim.

Spor, siyasete alet edilmemeli. Olaya bu yönüyle bakmadan kanun teklifimizin kabul edilmesi hususunda Sayın Cumhurbaşkanının da beyanı dikkate alınarak olumlu oy vermenizi talep ediyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Ayhan Bey.

AYHAN EREL (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanın da görüşleri doğrultusunda AK PARTİ'li arkadaşlarımızın kanun teklifine olumlu oy vermesini talep ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, vefatı nedeniyle Muzaffer İlhan Erdost'a Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Vekiller, biraz evvel üzücü bir haber aldık, onunla ilgili kısa bir açıklama yapmak istiyorum. Muzaffer İlhan Erdost hayatını kaybetti. Uzun yıllar öncesine götürdü tabii bu haber bizi. 12 Eylül darbesi olmuş, Evren cuntası işbaşında, insan hakları ihlalleri doruğa yükseliyor. 31 Ekim 1980'de Sol ve Onur Yayınlarının sahipleri olan İlhan Erdost ve ağabeyi Muzaffer Erdost gözaltına alındı. Sorgulamadan sonra 7 Kasım'da Mamak Cezaevine götürülürken ring arasında çok ağır saldırıya uğradı, dövüldü hem Muzaffer Erdost hem İlhan Erdost. O dönem görevli olan astsubay sigara içerek seyrediyordu bu vahşi saldırıyı. İlhan Erdost hücrelerine konduktan sonra bu ağır saldırıya dayanamadı ve bir bardak su bile içemedi vefat etti. Muzaffer Erdost, daha sonra ismine "İlhan" ismini de ekledi ve o zamandan bugüne kadar Muzaffer İlhan Erdost olarak anıldı, konuşuldu. Bugün maalesef Muzaffer İlhan Erdost hayatını yitirdi, çok üzüldük. Hem ailesine hem bütün sevenlerine başsağlığı diliyoruz ve kendisi hem yayıncılık açısından hem demokratiği açısından unutulmayacaklar listesine bizim tarafımızdan da yazılmış oluyor. Tekrar herkese başsağlığı diliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özel...

37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, vefatı nedeniyle Muzaffer İlhan Erdost'a Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biz de Muzaffer İlhan Erdost'un vefatını büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz. Darbe öncesi mücadelesi, darbe sonrası mücadelesiyle, devrimci kişiliğiyle, özgür yayıncılık anlayışıyla, bugüne kadar sol literatüre yapmış olduğu önemli katkılarıyla biliniyordu. Kendisini kaybetmekten büyük bir üzüntü duyuyoruz. Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyoruz, yeri dolmaz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Örs...

38.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, 24 Şubat Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, dün (24 Şubat) Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüyüydü. Trabzon halkı vatanına, milletine ve ay yıldızlı bayrağına bağlılığının her şeyin üstünde olduğunu vermiş olduğu onurlu mücadeleyle her daim göstermiştir. Bu onurlu mücadeleyi veren atalarımızla gurur duyuyoruz. Bu vesileyle, Fatih'in fethettiği, Yavuz'un valilik yaptığı, Kanuni'nin doğduğu, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Benim bütün mal varlığım Türk milletine armağan olsun." dediği yer olan Trabzon'umuzun kurtuluşunun 102'nci yıl dönümünü tekrar kutluyorum. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, vatan topraklarının kurtarılması yolunda canlarını feda eden şehitlerimizi ve ebediyete intikal eden gazilerimizi rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler (Devam)

1.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, (2/1607) esas numaralı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/64) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonunda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İYİ PARTİ Grubuna düşen bazı komisyon üyelikleri için seçim yapacağız.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için İstanbul Milletvekili Abdul Ahat Andican aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Ankara Milletvekili Şenol Sunat aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173) ^(X)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 173 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk konuşacaktır.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin geneli üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Önemli ve geç kalınmış bir kanun teklifini görüşmeye başladık. Birazdan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'yle ilgili değerlendirme yapacağım ama daha önce ülkemizin güvenliği konusunda da bir iki cümle konuşmak istiyorum.

Ordumuz İdlib'de. Neden İdlib'deyiz? Suriye rejimi nedeniyle zarar görmüş sivillerin göç dalgasına engel olmak, sınırimızda güvenli bir bölge inşa ederek o insanları oraya yerleştirmek ve asıl önemlisi, ülkemizin sınır güvenliğini korumak için. Güvenliği, sözde güven duyduğumuz ülkelerle iş birliği içerisinde sağlamaya çalışıyoruz; sözde iş birliği yaptığımız Rusya... İdlib'den hemen her gün şehit haberleri geliyor. İdlib, Türkiye açısından güvenli bir bölge midir? Sadece bugün yaptığı açıklama bile Rusya'nın İdlib konusundaki samimiyetinin göstergesi. Sayın Cumhurbaşkanı 5 Mart tarihinde 4'lü bir zirve gündemi belirledysun, Kremlin "Şu anda 4'lü bir Suriye zirvesi üzerinde çalışmıyoruz." diyor.

İdlib güvenli değil Sayın Erdoğan, İdlib'de iş birliği yaptıkların da!

Sayın Cumhurbaşkanına soruyorlar: "İdlib'de insani dram var. 300 bin Suriyeli Türkiye sınırına doğru ilerliyor. Fakat Rusya'yla Libya meselesinde farklı görüşte olmamız İdlib'deki bu insani dramı tetiklemiş olabilir mi?" Sayın Cumhurbaşkanı cevap veriyor: "İdlib'de veya Suriye'de bizim Rusya'yla olan mutabakatımız ve gayretlerimiz, müşterek gayretlerimiz çok daha farklı. Libya'da özellikle Sayın Putin'le yaptığımız mutabakatta biz burada asla sivil öldürülmesine fırsat vermeyeceğiz ama ne yazık ki rejim burada sivil katliamını devam ettiriyor."

Sputnik Haber Ajansına göre Libya'da 16 şehidimiz var, Sputnik, Rusya'nın haber kanalı. Sayın Cumhurbaşkanına göre ise Libya'da birkaç tane şehit var ve şehitler tepesi hiç boş kalmayacak. Bugün yaptığı açıklamaya göre ise 2 şehidimiz var.

Diyeceğimiz o ki, Libya da güvenli değil Sayın Erdoğan, Libya'da iş birliği yaptıkların da!

Sayın Cumhurbaşkanına soruyoruz: Libya'da ne olduğunu neden öğrenemiyoruz? Bakınız, çukur o kadar derin ki, bu bilgiyi veren gazetecilerin internet üzerinde kayıtlı bütün hesapları yasa dışı bir şekilde ele geçiriliyor. Libya şehidiyle ilgili verdikleri bilgiler siliniyor, özel şifreleri, dosyaları arşivleniyor ve yazarların kendi hesaplarına erişimleri bile engelleniyor.

(X) 173 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Gazetecilerin görevi, kamuoyunu bilgilendirmektir, Hükümetin ülke güvenliğini tehlikeye atan dış politikadaki yanlışlarının üstünü kapatmak değildir.

Siz her yanlışınızda arkanızda duran yandaşlarınızın sayesinde kandırılabilirsiniz, kanabilirsiniz. Ama bu ülkede şehide "Birkaç tane." dediğinizde alkışlamayacak, değersiz ve ruhsuz tavrınızı kutsamayacak gerçek gazeteciler de var ve bu gazetecilerin de, iftira atmamak kaydıyla yazdığı haberlerin, kişisel verilerinin, düşüncelerinin güvencesini sağlamak görevi de sizindir.

Eğer bir haber ülke güvenliğini tehdit ediyorsa yapılacak işlem bellidir: Yasal süreç işler, dava açarsınız, yayın yasağı koyarsınız, habere erişim yasağı getirirsiniz. Basın Kanunu ve Türk Ceza Kanunu bu konuda size fazlasıyla yetki veriyor. Ancak, Libya'da yaptığınız yanlışın sonuçlarına şehit analarının gizlice katlanmasını istemenizi haber yapmak, ülke güvenliğini tehdit etmek değildir. Sizin yaptığınız yanlışlar sonucu şehit olan askerlerimiz, sizin üstünü kapatmak zorunda olduğunuz, hesap veremeyeceğiniz sırrınız olabilir ama bu ne şehit anasının sırrıdır ne de Türkiye Cumhuriyeti'nin. Gazetecilerin yaptığı olsa olsa hırsınızın vatana verdiği ve vereceği zararlar konusunda vatandaşları uyarmaktır. Gerçeklerin bir gün ortaya çıkmak gibi kötü bir huyu vardır. "Muhalefetin söylemleri beni ilgilendirmiyor. Beni muhalefet mi yargılayacak?" diyorsunuz ya, sakladığınız, korktuğunuz her şey bir gün ortaya çıkacak, işte o zaman sizi milletin kendisi sandıkta yargılayacak. Tarihçilerimiz, AK PARTİ'si hükümetlerinin yanlışlarla dolu dış politikasını ibret olsun diye elbet bir gün yazacaktır.

Değerli milletvekilleri, gelelim ürün güvenliği konusuna. Ürün güvenliği deyince nedense aklıma Uğur Dündar gelir, hani kafasında bonesi, ayağında galoşu, elinde mikrofonuyla gıda imalathanelerine baskın düzenler, ifşaatta bulunurdu. Vatandaşın bütçesi günü kurtarmak üzerine. O yüzden, ne yazık ki etin kilosu bu kadar pahalıyken, ucuz sucuk, salam, sosis marketlerde, yanında ayrılarla birlikte tavuk döner 4-5 liraya lokantalarda satılırken Uğur Dündar'ı hatırlamamak elde değil. Eğer bu imalathaneler halka hizmet adına, zararına bu fiyatlardan satış yapıyorsa diyecek bir şey yok ama işin böyle olmadığını hepimiz biliyoruz. Tarım Bakanlığı zaman zaman taşıyış listesi yayınlıyor. Metropoller başta olmak üzere ülkenin her yerinde sucuktan kebaba onlarca ürün çeşidinde at, eşek, domuz eti, baldan yağa kadar çeşitli ürünlerde de içeriğine uygun olmayan madde tespit ediliyor. Son dört yılda vatandaşla yiyecek adı altında zehir yediren 3 bine yakın firma açıklandı. 2020 yılının daha 2'nci ayı bitmedi 300'ün üzerinde firma deşifre edildi. İşin en ilginç tarafı ise, listede yer alan ürünlerden bazılarının 2019, bazılarının 2018, bazılarının 2017, hatta bazılarının da 2014 tarihinde üretilmiş olmaları. Bakanlık altı sene önce üretilmiş, piyasaya sürülmüş ve parti numarası verilmiş bir üründe uygunsuzluk tespitini nedense 2020 yılında kamuoyuna açıklıyor. Gıda güvenliği standartlarına göre piyasadan toplanarak imha edilmesi gereken bu ürünlerin akıbeti belli değil. Piyasadan toplatılmış mıdır yoksa Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nde olduğu gibi, ellerindeki ürün eriyene kadar izin mi verilmiştir tartışılır.

Yurt dışına ihraç edilen meyve ve sebzeler için gümrük evraklarına eklenmesi gereken pestisit ve kimyasal kalıntı olmadığına dair analiz raporu var. Bu raporlar Tarım Bakanlığına bağlı analiz laboratuvarlarına resmî olarak düzenleniyor. Buna rağmen, Rusya, defalarca, domates başta olmak üzere, birçok ihraç tarımsal ürünü ülkemize iade etti. Tabii, iade dönemleri dönemsel olarak tartışılmalı olsa da, iade edilen kimyasal kalıntılı ürünler bizim vatandaşlarımızın sofralarında afiyetle tüketildi. Tabii, afiyet olup olmadığı artan kanser vakalarından ortaya çıkıyor.

Hadi yemekten kaçış yok ama üzerimize giydiğimiz kıyafetlerdeki kanserojen etkili boyalar ve ağır metal içeren maddelerden nasıl kaçacağız? Tekstil ürünlerinde kullanılan, ter yoluyla vücuda nüfuz eden kanserojen etkili boya ve kimyasallar tüketicilerin sağlığını doğrudan tehdit ediyor. Azo boyar maddesi Türkiye'de 1995 yılından beri Gümrük Birliği Anlaşması'yla yasaklanmıştır. Peki, özellikle üzerinde Çin, Hindistan, Tayvan üretimi yazan ithal ürünlerde bu denetim sağlanabilmiş midir -yine soruyorum- iç piyasada bu yasaklı maddenin kullanımının denetimi sağlanabilmiş midir?

En çok da çocuklarımız risk altında. Çocuk ürünleri olarak adlandırılan yelpaze çok geniş. Çocuk tekstili, çocuk ayakkabısı, yürüteçler, mama sandalyeleri, karyolar, oyuncaklar, kırtasiye malzemeleri ve birçok ürün. En fazla rastlanılan kimyasal risk, özellikle aksesuar ve bebek giysisi grubunda görülüyor. Bebek giysilerinde, nikel, kurşun ve kadmiyum gibi maddeler var ve nikel alerjen bir madde, daha da ilerisi kanserojen bir madde. Özellikle çocuk oyuncaklarında Çin menşeli kanserojen, sağlığa uygun olmayan, güvenli olmayan ürün piyasada dolaşıyor. Çocuklarımıza oyuncak alırken bin kere düşünüyoruz. Ancak burada asıl sorun ne biliyor musunuz? Nikel ve diğer kimyasalların hiçbir gözle tespit edilemiyor ve doğal olarak vatandaşımız, içinde kanserojen de olsa, alerjen de olsa bu ürünleri kullanıyor. Nedeni ise çok basit çünkü daha ucuz.

Avrupa Birliği üyesi ülkelere ihraç varsa denetim bir şekilde yapılabilir çünkü Avrupa Birliği üyesi ülkeler diyor ki: "Bizim vatandaşımızın canı, sağlığı önemli; paramız da var, pahalı da olsa alırız." Bizim ülkemizde öyle mi? Vatandaş da biliyor, giydiği de sağlıksız, yediği de. İki tercihi var: Ya aç kalacak ya da sağlıksız doyaçak. Birincisi imkânsız, aç yaşanmıyor. Açlık sınırı 2.219 lira, yoksulluk sınırı 7.229 lira, asgari ücret 2.324 lira. Rakamlar ortadayken ne yapıyor vatandaş? Artık, gıda ve ürün güvenliğini arka plana atıp bir ürün ne kadar ucuz olursa o kadar makbul deyip karnını doyurabiliyor.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz günlerde Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nde bir değişikliğe gidildi. Bu değişiklik, gıda güvenliği konusunda Bakanlığın vatandaşın sağlığına gösterdiği duyarlı yaklaşımın yayınlanmış resmî belgesidir. Yönetmelik değişikliğine göre Tarım Bakanlığı aroma vericilerle bal ve pekmez üretimini yasakladı ancak üreticilere stokladıkları sahte ürünleri eritmeleri için yıl sonuna kadar satış izni verdi. Gerçekten merak ediyorum, sahte ballar sağlığa zararlı ise neden bugüne kadar üretimine izin verildi? Sahte ballar zararlı ise 31 Mart 2020 tarihine kadar bu malların satışına neden izin veriliyor? 2020 sonuna kadar bu ballar vatandaşın sağlığına zarar vermeyecekse neden 2021 tarihinden itibaren zararlı sayılıyor? Anlaşılan, birileri bugüne kadar kollanmış, bir yıl daha kollanıyor. Tarım Bakanlığı taklit ve taşıyış edilmiş gıdalarla ilgili "Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye düşürecek şekilde bozulmuş, değiştirilmiş gıdalar." ifadesini kullanıyor, hem yasaklıyor hem izin veriyor. Yorumu size bırakıyorum.

Bu arada, hazır, konu gıda güvenliği konusuna gelmişken dile getirmemiz gereken bir başka konu da şu: İşsiz, atanamayan gıda mühendisleri üç yıldır atama bekliyorlar. Sadece gıda mühendisleri değil, su ürünleri mühendisleri, ziraat mühendisleri de atama bekliyor. Kötü haber: Tarım Bakanımız "Kısa vadede personel alımına dair bir müjdemiz yok." diyor.

Değerli milletvekilleri, bu örnekleri veriyorum çünkü arkasında bizim de durduğumuz, önem verdiğimiz bir kanun teklifini görüşüyoruz. Eksikliklerine rağmen bu kanun teklifinin kanunlaşması gerekiyor, geç bile kalınmış. Ama kanunu çıkarmak kadar, çıkan kanunun uygulanması da asıl önem arz eden konu.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'muz var, 2010 tarihli. Kanun, gıda güvenliğini de kontrolünü de denetimini de düzenliyor. Sonuç ne? Sonuç, sadece 2020 Ocak ayında 300 firmanın afişe edilmesi. Ceza yazıyorsunuz, firma "A" adıyla üretim yapıyorsa iki gün sonra "B" adıyla üretime başlıyor, merdiven altında yapılan üretim yan binanın merdiven altına taşıyor.

Tekraren altını çiziyorum: Ürün güvenliği, insan sağlığı, can ve mal güvenliği açısından hayati öneme sahip bir konudur. Bu nedenle, denetimi kamu gücü tarafından önemle takibe muhtaçtır. Ayrıca, mevcut olan bir kanunumuz daha var: 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun. Şu an Mecliste, bu kanunu bir sene sonra yürürlükten kaldıracak bir teklifi görüşüyoruz. 4703 sayılı Kanun, ürün güvenliği, piyasa gözetimi ve denetimiyle ilgili

hükümler içerse de günümüzün ihtiyaçları konusunda yeniden dizayn edilmesi gerekiyor, doğrudur. Ama neden 2020'de? Bugüne kadar güvenli ürünler tüketiyorduk da birdenbire ürünün kalitesi mi bozuldu? Hayır. Türkiye'nin Gümrük Birliği Anlaşması'yla taraf olmasıyla beraber Türkiye pazarlarının Avrupa Birliği pazarı olarak kabul edilmesi nedeniyle, Avrupa Birliği mevzuatında yapılan değişikliklere Türkiye mevzuatının uyumlu olması zorunludur. Aslında, yapılan bu düzenleme, Avrupa Birliği mevzuatına uyumu içeren bir düzenlemedir.

2001 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen 4703 sayılı Kanun, ürün güvenliğine uygun değerlendirme faaliyetlerinin usul ve esaslarını, kimin, neyi, nasıl denetleyeceğini belirten kanundur ve tamamen Avrupa Birliğinin ilgili mevzuatı göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Fakat 2010 yılında Avrupa Birliği mevzuatında değişimlerin meydana gelmesi, ürünlerin geri çağırılması ve ürünlerin izlenebilirliği başta olmak üzere e-ticaret gibi konularda Avrupa Birliği mevzuatının değişmesi üzerine, 2013 yılında bir revizyon taslağı Bakanlıkça oluşturulmuş, oluşturulan taslağın Başbakanlığa gönderilmesi 2015 yılını bulmuştur. 2015 Kasımında yapılan genel seçim nedeniyle taslak Meclise gelememiş, yeni bir revizyona tabi tutularak 2018 yılında Sanayi Komisyonuna gelmiş, Komisyon raporunu hazırlamasına rağmen bu sefer de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi değişikliği nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna gelememiş ve kadük kalmıştır. 2013 yılında başlayan ürün güvenliği ve denetimiyle ilgili düzenlemelerin insan, can ve mal sağlığı açısından önemi ortadayken 3 yasama dönemi ardından Meclise ancak getirilebilmiştir; dikkatinizi çekiyorum kendi vatandaşımız güvenli ürün kullansın diye değil, Avrupa Birliği istediği için.

Hangi zorunluluk altında olursa olsun, bu kanunun yeniden düzenlenmesi gerekiyordu. Bu konuyu bir daha hatırlatıyorum, hemfikiriz ama yanlış gördüğümüz hususları ortaya koymak, vatandaşımızın hem sağlığı hem de güvenli alışveriş yapabilmesi için görevimiz.

Bir kere, ilgili yasa teklifinin Avrupa Birliği mevzuatına uyumu düzenlemek üzere hazırlandığı hem kanun teklifinin gerekçesinde hem de Komisyon toplantısında sıkça dile getirildi. Ancak aynı mahiyetteki kanun teklifi 2018 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda da görüşülmesine rağmen, 2020 yılında Komisyona getirilen teklifle ilgili olarak Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna bilgi verilmediği gibi, görüşülmesine de açılmamıştır. Sanayi Komisyonunda biz bu kanun teklifini 29 Ocakta görüştük, neredeyse bir ay önce. Bir ay sonra Genel Kurula gelecek bir kanun teklifi, doğrudan alakalı olduğu hâlde Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun incelemesinden neden kaçırılır?

AK PARTİ'sinin kanun teklifi gerekçelerini kim hazırlıyorsa kendilerini tebrik etmek lazım. Kanun tekliflerinin reklamını o kadar güzel yapıyorlar ki gerekçede reklamı yapılan konuları nedense madde metinlerinde göremiyoruz. Mesela, kanun teklifinin genel gerekçesinde "E-ticarette piyasa gözetimi ve denetimi, ürün sorumluluğu tazminatı gibi hususların da düzenlenmesi gerekliliği doğmuştur." ibaresi yer almasına rağmen, hazırlanan teklifte e-ticaretle ilgili bir düzenlenme bulunmaması bunun göstergesidir; kanun teklifinin eksik ve günümüz şartlarından uzak hazırlandığının ayrıca bir göstergesidir.

E-ticaret, dijitalleşen dünyada ekonominin itici güçlerinden birini oluşturuyor. Kanun teklifinin görüşüldüğü Komisyonun adı Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu. Ancak, kanun teklifinin komisyon görüşmeleri sırasında gerekçede yazması nedeniyle dile getirdiğimiz öneriler "Bu kanunun konusu değil." denilerek dikkate alınmamıştır. Bir malın imalatı, dağıtımı, ihracatı, ithalatı konuşulurken alışverişin riske en açık trend pazarı e-ticaretin boşlukta bırakılması kabul edilir gibi değildir.

Bu konuya en güncel, corona virüsünden bir örnek vermek istiyorum. Bu arada, bugün Tahran'dan Esenboğa'ya acil iniş yapan bir uçakla ülkemiz de virüs tehdidiyle tanıştı. Dünyanın her yanında salgına karşı korunma ürünlerine rağbet arttı ve fırsatçılar bu korkudan yararlanmaya çalıştı. Bakıyorsunuz, birçok internet sitesinde, virüse karşı insanlara güç verdiği belirtilen ürünler "Dünya Sağlık Örgütü onaylı" uydurmasıyla satılmaya başlandı. Sahte olan ve insanları kandırma amacı güden bu ürünler dünyanın en büyük e-ticaret firması Amazon'da da oldukça rağbet gördü. Amazon'da kendi ürünlerini satan mağaza sahipleri bu tür ürünlerle ilgili oldukça gelir elde etti.

Amazon, satışta bulunan ürünler konusunda, Avrupa için FFP2 ve FFP3 standartlarına, Amerika için ise N95 standardına uygunluğu konusunda Dünya Sağlık Örgütü'nün "Onayımız yok." açıklamasıyla harekete geçti ve sitelerinde corona virüsüne karşı önlem sahtekârlığına izin vermeyeceğini söyledi ama küçüklü büyüklü birçok alışveriş sitesinde hem de fahiş fiyatlarla satışlar devam ediyor. E-ticareti gündemimize almayacaksa neredede kaldı ürün güvenliği, neredede kaldı denetim?

Kanun teklifinin bazı maddeleri ileriki dönemlerde hukuki çelişkiler yaratabilecek durumdadır. Gelişen teknoloji, beraberinde yeni sorunları da yanında getirmekte ve mevcut hukuk kuralları içerisinde bu sorunlara çözüm bulmak güçleşmekte, bazen de imkânsız hâle gelmektedir. Güvenli olmayan ürünlerden doğan zararlar için sadece Borçlar Kanunu hükümleri yeterli olmadığı gibi, tüketicinin korunmasıyla ilgili hukuki düzenlemeler de yetersiz kalmaktadır.

Bir üreticinin, piyasaya, teknik düzenlemeye uygun olmayan ve/veya güvensiz ürün arz etmesi hâlinde, aynı fiilin birden çok hukuk kuralını ihlal etmesi ve sorumluluk türleriyle karşı karşıya kalması ihtimal dâhilindedir. Kanun teklifinde Borçlar Kanunu'na atıfta bulunulması, cezalandırma ve uyuşmazlıkların çözümü konusunda yetersiz kalacaktır.

Değerli milletvekilleri, bizim ülkemiz sözde "tekstil ülkesi" değil mi? Peki, o zaman, nerede üzerinde "Türk Malı" yazan ürünlerimiz? Üzerinde iddialı markaların etiketini taşıyan ürünlerde bile "Made in China" yazıyor. Şimdi, corona virüsü çıktı, bakalım bundan sonra üretimi nerede yaptıracağız?

Biliyorsunuz, meşhur virüsle birlikte dünyada steril maske ihtiyacı patladı. Dünyada steril maske üretimi neredeyse Çin'in tekelindeydi, yüzde 70'i Çin'de üretiliyordu. Tekstil üreticisi ülkemizde ise bu konuda sadece 5 firma steril maske üretebiliyor ve üretici görünen 100'e yakın medikal firma içinden ne yazık ki 95'i ithalatçı ve bu malzemeyi Çin'den ithal ediyor.

Virüs İran sınırından kapımıza dayandı. Önlemini önceden almış birçok ülke vatandaşları için maske stokladı. Hatta, bizim ülkemizde üretim yapan firmaların elinde bile şu anda maske yok. Ama bizim hastanelerimizde, Sağlık Bakanlığımızda stok veya alım talimatı hâlen yok; yarın arasak da bulamayacağız, fiyatlar da fahiş olarak artacak.

Bazen krizleri fırsata çevirmek lazım. Ülkemizin tekstil alanındaki yatırımlarına sağlık tekstilini de eklessek iyi olmaz mı? Birçok firma bu konuda üretim yapmaya hazır. Altyapısını geliştirmek için teşvik ve desteğe ihtiyacı var. Özellikle seçim bölgem Denizli'de Denizlili tekstilciler Hükümetten bu konuda müjdeli bir haber bekliyor. Bürokratik engelleri aşalım, bir an önce maskeyle ilgili önlemleri de üretimleri de artıralım diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Abdurrahman Başkan konuşacak.

Buyurun Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sizleri ve televizyonları başında bizi izleyen büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün başlayan üç ayların milletimize ve vatanımıza hayırlar getirmesini niyaz ediyorum.

Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde, İdlib'de ve Libya'da şehit düşen güvenlik görevlilerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve büyük Türk milletine sabırlar dilerim.

Ayrıca, bugün ebediyete uğurladığımız 21'inci Dönem Çankırı Milletvekilimiz İrfan Keleş'e de Cenab-ı Allah'tan rahmet

diliyorum.

(2/2537) esas numaralı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Dünyada gelişmiş ülkelere bakıldığında, ekonomik ve teknolojik gelişmelerini ve kalkınmalarını, yüksek standartları ve kaliteyi eğitimden sağlığa, üretimden çevreye kadar her alanda hayatlarına yansıttıklarını görmekteyiz. Ülkelerin kalkınması ve gelişmişlik düzeyi, eğitilmiş nitelikli insan gücü kadardır. Gelişmiş ülke olmanın önemli unsurlarından biri de piyasaya arz edilecek her ürünün insan sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından asgari güvenlik koşullarını sağlaması gerektiğidir. Güvenli ürün, normal kullanım koşullarında risk taşımayan veya kabul edilebilir ölçülerde risk taşıyan ve yukarıda bahsedilen temel gerekler bakımından azami ölçüde koruma sağlayan ürünü ifade eder. Bu saydıklarımızla ilgili mevzuata uygun ürünler güvenli ürün olarak kabul edilirler.

Aslında, ürün güvenliği ve teknik düzenlemelere ilişkin hususlar, ilk olarak Avrupa Birliği'nin ilgili yatay mevzuatı temel alınarak hazırlanan 29 Haziran 2001 tarihli ve 4703 sayılı Kanun'la düzenlenmiştir. Ancak daha sonra Avrupa Birliği mevzuatındaki gelişmeler neticesinde, nihai kullanıcının korunması için birtakım düzenlemelerin gerekliliği doğmuştur. Bu kanun teklifiyle amaçlanan, "şeffaflık" "güvenilirlik" "vatandaş memnuniyeti ve katılımı" gibi kavramların bu süreçte dâhil edilmesini sağlamaktır. "Ürün güvenliği" kavramı bu noktada stratejik bir öneme sahiptir. Gerek dış ticarete konu gerekse iç piyasaya arz edilen ürünlerin asgari güvenlik koşullarını taşıması gereklidir. İhracatta ülke imajının güçlenmesini sağlayan ürün güvenliği, taşıma konusu olmaması, ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme, iç pazarda da yerli üreticiyi haksız rekabetten korumak, her şeyin en iyisini hak eden halkımıza sağlıklı ve güvenli ürün sunmanın en etkili yoludur. Hepimiz bir ihtiyacımızı karşılamak ve bir fayda elde etmek için çeşitli ürünleri tüketiriz, kullanırız. Ürünlerin sadece güvenli olması ve uygun üretilmesi yetmez, kullanıcıların ürünün kullanımıyla ilgili temel bilgileri ve içerdiği riskleri bilmeleri, ürünün belgelendirilmesi ve ilgili uygunluk işaretiyle işaretlenmesi gereklidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığı "Güvensiz Ürün Bilgi Sistemi (GÜBİS) adında bir internet sitesi kurmuştur. Tüm bakanlıklar ürünlerle ilgili bildirimlerde bulunmakta olup bu sitede güvensiz ürünler yayınlanmaktadır, bu sayede vatandaşlarımız da güvensiz ürünleri görebilmektedir. Bu sistem gerçekten farkındalık yaratmak açısından çok önemlidir. Yapılan bir araştırma sonucunda GÜBİS internet sitesinde yayınlanan bazı ürünler üzerinden durumu örneklerle açıklamak isterim: Çocuklarımızın yoğunlukla kullandığı keçeli boya kaleminde, belirlenen limitlerin üzerinde PVC ve plastiği yumuşatmada kullanılan "fitalat" adında bir madde tespit edilmiştir. Fitalat kısırlığa ve meme kanserine yol açabilmektedir. Hâlihazırda birçok çocuk oyuncağında ve bebek ürünlerinde bu maddeye rastlanmış, kısa sürede de tespit edilerek yasaklanmıştır. Bu örnekten de anlaşılacağı üzere, ürün güvenliği insan sağlığı için çok ama çok önemlidir. Bizim görevimiz, ürün güvenliği konusundaki bilgilendirme ve yaptırımları artırarak vatandaşlarımızın sağlığıyla oynanmasını önlemektir. Bütün bu sürecin layıkıyla yapılması ve bir uygunluk değerlendirme işaretinin gerçekten o ürünün güvenliğini sağlaması, bu işlemlerin devletin koyduğu kurallara istinaden yapılması gereklidir. Bu kanunla, ürün kurallarının daha iyi anlaşılması ve bu kuralların farklı sektörler arasında tek ve pazarda uyumlu yeknesak uygulamasına katkıda bulunması amaçlanmaktadır. Malların serbest dolaşımında ticaret ve tüketici kuruluşları, standardizasyon kuruluşları, imalatçılar, ithalatçılar, dağıtıcılar, uygunluk değerlendirme kuruluşları ve ticaret birliklerine ilişkin bilgi edinmek isteyen diğer ilgililere yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Avrupa Komisyonu tarafından 26 Temmuz 2016 tarihinde Avrupa Birliği Resmî Gazetesi'nin C 272 sayısında yer alan Avrupa Birliği ürün kurallarının uygulanmasına ilişkin Mavi Rehber'in Ticaret Bakanlığı tarafından çevirisi internet sayfalarında yayınlanmıştır. Kanundaki teknik düzenlemelerde ürün güvenliği, uygunluk değerlendirmesi, standardizasyon ve akreditasyon alanında Avrupa Birliği sistemi uygulandığı için ilgili AB mevzuatı esas alınmıştır. Söz konusu kanun çerçevesinde, yerli, ihraç ve ithal tüm ürünlerin aynı kurallara tabi olması, üretime ve yatırıma giden ham ve ara malların dışında tüketiciye yönelik ürünlerin de bu kurallar ve düzenlemeler içinde bulunması sağlanmıştır. Böylelikle, Türk malı imajının zedelenmesine yol açacak, insan sağlığını ve güvenliğini tehdit eden ürünler üretim safhasında belirlenecek, standartlara uygunluğu sağlanmış olacaktır. Ayrıca, ihraç edilen ürünlerde de yanlış ve yanıltıcı içerik beyan etme ve ithalatçı ülkeden uygunsuzluğun ülkemize rapor edilmesi hâlinde, ürün yetkili kuruluş tarafından incelenip aynı sonuca varıldığı takdirde yaptırım uygulanacaktır.

29 Haziran 2001 tarih ve 4703 sayılı Kanun'la CE işareti onaylanmış kuruluş, piyasa gözetimi ve denetimi gibi birçok kavram kamuoyunun gündemine girmiştir. CE işareti, tüketicilerin emniyetli olarak sınıflandırılan ürünleri tespit etmesini kolaylaştırmakta ve bu işareti taşıyan ürünler tüketicilere yüksek kaliteli ürünler olarak sunulmasını sağlarken ambalaj, etiket ve emniyetle ilgili standartlara uygunluğunu da göstermektedir. "Bir ürünün sizin veya ailenizin sağlığına zararsız ve tehlikesiz olduğunu nasıl anlarsınız?" diye sorduğunuzda, çoğunlukla size "Ürün üstündeki açıklamalara ya da markasına bakarak." diyeceklerdir. Bunun dışında, kitlenin çoğunluğu fiyat-güvenilirlik bağlantısı kuracak ve pahalı ürünün güvenli olduğuna karar verecektir. Ülkemizde yapılan bir araştırmada, her 3 kişiden 2'si ürün satın alırken CE işaretinin dikkatini çektiğini belirtmektedir. Bu konuda yapılan araştırmalarda en dikkatli kesim, Marmara Bölgesi'nde yerleşik, eğitilmiş kesim olup en az dikkat edenler ise gençler ve eğitim düzeyi daha düşük olanlar olarak tespit edilmiştir. Bu arada, araştırmaya katılan kişilerin yüzde 22'si CE işaretinin anlamını doğru olarak bilmektedir. Bunların bilgi kaynaklarının ise internet, radyo ve televizyon olduğu belirtilmiştir. Bu konuda vatandaşların kamu spotlarıyla bilgilendirilmesine ihtiyaç olduğu da aşıktır.

Getirilen kanun teklifinin olumlu ve Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde değişiklikler taşıdığı görülmektedir. Kanun teklifinin 20'nci maddesine göre uygulanacak olan cezai yaptırımların orantılı ve ölçülü olması, üreticilerin yapılarının büyüklüklerine göre cezaların alt ve üst limit aralıklarının fazla olmaması gerektiğini düşünmekteyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Antalya Milletvekili olarak Antalya'mızın sorunlarına değinmeden geçemeyeceğim. Gerek merkezî gerekse yerel yönetim politikaları, illerin ekonomileri için doğrudan etkiye sahiptir. Antalya için büyük öneme sahip olan turizm ve tarım sektörleri il ekonomisini şekillendiren faktörlerin başında gelmektedir. Bir ilde tek bir ihtisas bölgesi uygulaması Antalya'mızda anlamını yitirmektedir. İlimizin tarım ve gıda potansiyeli nedeniyle Antalya merkez, Korkuteli, Serik, Manavgat ve Kumluca bölgelerinin her biri birer ihtisas organize sanayi bölgesi oluşturma potansiyeline sahiptir. Korkuteli bölgesinde mermer ihtisas organize sanayi bölgesi kuruluş izinleri alınmış ve kuruluş aşamasına geçilmiştir. Bu kapsamda ulaşım ve teknolojik altyapının oluşturulması hususlarında bakanlıklarımızdan destek beklemekteyiz.

Antalya'nın cazibesi, turizm ve tarım sektörünün etkisiyle bölgesel ve şehir içi ulaşımının yetersiz kaldığı görülmektedir. Kent merkezindeki çevre yollarının şehirler arası otoyol ağına bağlanması gerekmektedir. Ulaşım yapısındaki yetersizlikler ticarete de olumsuz yansımaktadır, Antalya-Isparta, Kemer-Kumluca, Finike-Demre-Kaş yolu bunlardan sadece birkaçıdır.

Antalya'da resmî tır otoparklarının, lojistik depolama ve dağıtım merkezlerinin olmaması nedeniyle araç beklemeleri izinsiz yerlerde ve sağlıksız koşullarda yapılmaktadır. Liman ve serbest bölgede donanımlı tır park alanlarına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu nedenle, konaklama, güvenlik, yiyecek içecek, duş, tuvalet gibi hizmetlerin verildiği lojistik merkezlere acil ihtiyaç vardır. Bu sorunu çözümlerin bir yolu da modern yük taşımacılığı üssü kabul edilen lojistik köylerin Antalya'da uygulanması için çalışmaların başlaması gerekmektedir. Ürüne değer katabilmek için lojistik şartları çok önemlidir. Lojistik köy taşımacılığı,

hızlandırmayı sağlamasının yanı sıra ekonomik ve sosyal gelişime de katkı sağlayacaktır.

Antalya'da kum, kil ve doğal taş ihracatı, meyve ve sebze ihracatından sonra en önemli 3'üncü ihraç kalemini oluşturmaktadır; bu ürünler büyük oranda limanlar yoluyla ihraç edilmektedir. Antalya Limanı bölgenin ihracata açılan kapısı konumundadır ancak Antalya Limanı tarife ücretlerinin diğer limanlara kıyaslandığında çok yüksek olması firmaların maliyetlerini artırmakta, uluslararası pazarda rekabet güçlerini azaltmaktadır. Öyle ki, bölgenin ihracatçıları kara yolu maliyetine katlanarak yakın limanları tercih etmek durumunda kalmaktadır. Bunlardan birini yaşayarak görenlerden birisinin ben olduğumu da belirtmek istiyorum. Özel sektör işletmesi olsa da bir kamu hizmeti niteliğindeki liman işletmesinde sunulan hizmet tarifeleri makul seviyeye düşürülmelidir. Antalya gibi illerde sanayicinin enerji maliyetlerinin de desteklenmesi son derece önemlidir. Genel Kurulda ve bütçe görüşmelerinde dile getirdiğim gibi, solar enerji yatırımları için öncelikle OSB'ler olmak üzere teşvik edici oranlarda kredi imkânlarının yaratılması sanayicinin maliyetlerini düşürmesine de vesile olacaktır. Bu, tüm organize sanayi bölgeleri için de geçerli olacaktır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Antalya sadece turizm değil, elverişli iklim şartlarıyla yıllardır meyve ve sebze üretiminde Türkiye'nin kalbi statüsünde olmuştur. Antalya, tarım sektöründeki yerli ve yabancı yatırımcıların en yoğun şekilde yatırım yaptığı ve tarım sektöründe yeniliklerin uygulandığı yer olma özelliğini korumaktadır. Gelişim ve değişimde kaydettiği başarı, gıda güvenliği ve yüksek kalite anlayışı içinde tüm dünyaya sunduğu lezzetli tarım ürünleri ve Avrupa standartlarındaki tarımsal tesisleriyle Antalya tarımda da bir marka olduğunu ispatlamıştır. Entansif tarımın uygulandığı ilimizde üretim gelirlinin yanında tarım sektörünün istihdam yaratmış olması Türkiye ekonomisi açısından çok önemlidir. Antalya ilinin bitkisel ve hayvansal üretim yapısı, tohumculuk sektörü, kesme çiçek üretimi, tıbbi ve aromatik bitkiler, biyolojik mücadele ajanı üretimi, gen kaynakları, endemik bitki zenginliği açısından fevkaladedir. Ayrıca, uygun iklim çeşitliliği, doğal zenginlikleri ve tarımsal ürün ihracat değerleriyle birlikte kullanılan tarım teknolojisi, üretimdeki çeşitlilik ve pazara yönelik üretim açısından dikkat çekmektedir. Ülkemizde şimdiye kadar 12 bin civarında bitki türü ve alt türü tespit edilmiştir, bunlardan 4 bin kadarı endemiktir yani sadece o yöreye aittir. Antalya ilini de içeren Toros Dağları endemikleri ve tıbbi bitkileri en fazla barındıran bölgelerin başında gelmektedir. Toroslarda bulunan 750 endemik türün 500 tanesi Antalya'da bulunmaktadır. Bu çeşitlerden 200 tanesi Antalya'ya özgü endemik tür olarak bilinmektedir.

Antalya, tarım sektöründe ürün ve dış pazar bağımlılığı altında kendini kısıtlar bir yapıya sahiptir. Mevcut seraların teknolojik yapısı eskidir. Tarım ve Orman Bakanlığı mevcut seraların modern seralara dönüştürülmesi için teşvik programı uygulamakta ve bu bağlamda Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verilen teşviklerin yatırımcı ve üreticilere iyi anlatılması gerekmektedir. Seraların modernleşmesi ve ölçeklerinin büyütülmesi için yatırım maliyetleri dikkate alınarak sera tasarımı, sera malzemeleri üretimi, kurulumu ve sonrası hizmetlerinin daha fazla teşvik edilmesi gerekmektedir. Bu, hem üretimin artırılması hem de çeşitlenmesi için fırsat yaratacaktır. Üretim planlamasında daha az girdiyle daha çok verim elde edilerek verimlilik sağlanmalıdır. Çiftçilerin danışmanlık ve bilgi ihtiyacını zamanında karşılamak için mobil tarımsal danışmanlık merkezleri kurulmalıdır.

Tarım ve Orman Bakanlığının özellikle Antalya'da akıllı seracılık eğitim merkezi oluşturarak üreticilerin teorik ve pratik bilgilerinin güncellenerek artırılmasına katkıda bulunması gereklidir. Antalya'da akıllı tarım uygulamaları uygun ölçek büyüklüğünü gerektirmekte ve bu ancak seracılıkta yani örtü altı üretimde mümkün görülmektedir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; üreticimizi ilgilendiren iki konuyu da burada gündeme getirmek istiyorum.

Özellikle bölgemizde tarımın ve örtü altı üretim yapan üreticilerimizin üzerinden durması gereken önemli kurumlardan biri de TARSİM'dir yani Tarım Sigortasıdır. Tarım sigortası, ülkemizde tarımsal faaliyet gösteren çiftçilerin yaptıkları tarımsal emekleri güvenceye almak için poliçe bazında teminatlarla emeklerini koruma altına alan bir sigorta ürünüdür. Tarım sigortası tarımsal ürünleri, hayvancılığı, seracılığı, tarım aletleri ve makineleri ile tarımsal yapıları kapsar. Ancak, tarım sigortaları konusunda çiftçilerimizin bilgi eksiklikleri had safhada olup Bakanlığımızca acilen bilgilendirilmeye ve sigorta kapsamının genişletilmesine ihtiyaç vardır. Sayın Cumhurbaşkanımızın (2020/2015) sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nda iyi tarım ve organik tarım uygulamalarının yer alması organik üretimin artışıyla yavaşlatacaktır, bunun karara ilave edilmesi ise bu sektörden beslenen tüm üreticilerimiz için can suyu olacaktır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Antalya'da turizm faaliyetlerinin başlamasının üzerinden yarım asırdan fazla bir süre geçmiştir, günümüzde bir turizm yerleşkesi olarak hem ulusal hem de uluslararası bir önem taşımaktadır. Şehir, turizm faaliyetlerinin gelişmesiyle birlikte, başta halkın ekonomik yapısı olmak üzere, toplumsal yapı ve çevre üzerinde dikkat çeken değişimlerin yaşanmasına sahne olmuştur. 1990'lı yıllarda ortalama 2 milyon turist ağırlayan şehrimiz, son yıllarda bu alanda rekorlar kırarak ülkemizin millî gelirine de büyük katkılar sağlamaktadır. Özellikle 2019 yılında turist sayımız 15 milyon 644 bin 108'e ulaşmış olup bu, son yılların turist rekoru olmuştur. Hedefimiz, Antalya'mızda 20 milyon turisti ağırlamaktır. Sadece turist sayısını artırmak yeterli olmayıp katma değeri yüksek turizm faaliyetleriyle kişi başına harcamayı 1.000 euro seviyesine çıkarmak için yeni çözümler üretmeliyiz.

Turist sayısının artışı birtakım sorunları da beraberinde getirmektedir. Türkiye'nin en önemli turizm merkezi olan Antalya'nın kıyılarının uzunluğu girinti çıkıntı dâhil 640 kilometre, düz hat olarak ise 500 kilometredir. Üçüncü havaalanının hızla bitirilmesi turizm açısından kolaylık sağlamanın yanında, turist sayısının artışıyla da kompanse edebilecektir. Ayrıca, Antalya'mızın hızlı tren ağına bağlanması ülke ekonomisine katkı sağlarken, turizmde kış ayları doluluğuna etki ederek istihdama da katkıda bulunacaktır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak (2/2537) esas numaralı Kanun Teklifi'ne olumlu oy vereceğimizi belirtiyor, yüce heyetinizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına, Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, sayın vekiller ve ekran karşısında bizleri izlemekte olan değerli halkımız; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifine ilişkin Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar "ürün güvenliği" kuşkusuz önemli bir kavram. Kullandığımız ürünlerin içeriği, üretilirken hangi süreçlerden geçtiği, insan sağlığına aykırı olabilecek ne türden kimyasalları içerdiği ya da içermediği bir bütün olarak ürünün, üreticinin üretim sürecinden başlayıp tüketiciye varana kadar olan bütün süreçlerin ele alınması, değerlendirilmesi ve bunların hiç kuşkusuz ki hiçbir muğlaklığa yer vermeksizin ayrıntılı biçimde ele alınması son derece esastan öneme sahip bir konu. Tabii, bu kadar önemli belki de bu konuda ivedi adımlar atmamış olmamızdan kaynaklı olarak, bu ürünlerin standardize olmamış olması, bu ürünlerin insan sağlığına zararlı olmuş olması sebebiyle belki de yıllardan beri -belki de değil, öyle- insanlarımız bu toksik malzemelerle, bu toksik maddelerle, ağır metallerle, işte fitalat gibi kanserojen kimyasallarla karşı karşıya kalıyor.

Buna ilişkin daha önce ivedi adımlar atılabilir miydi? Evet, atılabilirdi. Ama şu anda konuşmuş olduğumuz tasarı bile en

az yedi yıllık bir zaman atlamaşının, yedi yıllık bir gecikmenin sonucunda gündeme gelmiş durumda. Yanlış hatırlamıyorsam, geçen dönem de gündemdeydi yani daha doğrusu, 2018 yılında seçimler sebebiyle bir kenara bırakıldı, gündem dışı edildi ve şimdi yeniden başlıyoruz. Aslına bakılırsa Avrupa Birliği müktesebatı çerçevesinde ürün güvenliğine ilişkin belirlenmiş olan çerçeveye -uzun lafın kısıtı- uyum sağlamaya çalışıyoruz; yapmaya çalıştığımız şey bu. Dolayısıyla, aslında ürün güvenliği konusunda Avrupa Birliği müktesebatının öne sürdüğü ya da dikte ettiği şey her neyse bunun Türkçeye çevrilmesi ve bunun bir mevzuat hâline getirilmesi durumuyla karşı karşıyayız. 2004 yılında Genel Ürün Güvenliği Direktifi, ardından -2014 zannediyorum- Yeni Yaşam Yaklaşım Rehberi'nin oluşturduğu bu çerçeve doğrultusunda bu konuda biz de adım atacaktık. Ama dedim ya, 2013 yılından beri, yani yedi yıldan beri bu sürünmede.

Bu sürünceye hiç kuşkusuz siyasi saiklerle ortaya çıkıyor. Yani iktidarın Avrupa Birliğine dönemsel olarak yakın tutum alması, dönemsel olarak Avrupa Birliğini terk ederek bir Şanghay Beşlisi'ne dümen kırması gibi şeyler bu tür konularda son derece hayati olan meseleleri de gündem dışına itiyor. İktidar açısından yani AKP açısından düşünüldüğünde, AKP'nin iktidara geliş stratejisinin temeli Orta Doğu'da güç merkezi olmak ve Avrupa Birliğine tam üyelik esasına dayanıyordu. Dolayısıyla Avrupa Birliğine tam üyelik esası söz konusu olduğunda da Avrupa Birliğinin dikte ettiği şeyler ya da Avrupa Birliği müktesebatının diyelim... Dikte etmek belki biraz daha otoriter bir kavram, bu müktesebatın Türkçeleştirilmesi ve mevzuatın bu şekilde oluşturulmasıydı söz konusu olan ama AKP'nin ikinci iktidar döneminden sonra başlayan süreç, daha doğrusu iktidar olmaktan muktedit olmaya geçtiği süreçle birlikte Avrupa Birliği gibi kurumlara arasındaki mesafe açılmaya başladı. İşte, aslında, Kopenhag Kriterleri, Maastricht Kriterleri ve benzeri, az ya da çok bizim mevzuata göre biraz daha ileri olduğu söylenebilecek olan bu kriterler çerçevesinde adım atmaktan dönemsel olarak AKP uzaklaştı. Aslında bakarsanız değerli arkadaşlar, ürün güvenliği konusunda da yedi yıllık bir gecikmenin en önemli meselesi bu politik tutumdur, bürokrasiye teslim olma hâlidir, liyakatli yöneticilerin olmaması durumudur. Dolayısıyla yedi yıllık bir gecikmeden bugün bahsediyoruz.

Teklif genel olarak bakıldığında Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun ve diğer komisyonların, alt komisyonların ya da tali komisyonların fikrinin alınmamış olması bir eksiklik. Yine sivil toplumun yeterli düzeyde bu sürece dâhil edilmemiş olması da önemli eksikliklerden bir tanesi. Nerede meşveret varsa, nerede fikirler yarışıyorsa, çatışıyor -derler ya barıkayihakikat müsademeyiefkârdan doğar diye- orada gerçeği bulma, gerçeğe ulaşma imkânı daha fazla artacaktır ama iktidarın genel olarak her şeyi biliyor olmasından, her konuda muktedir olmasından kaynaklı bu kesimlerin fikrinin alınmamış olması, bu teklifin en önemli "defekt"lerinden bir tanesi olarak ortaya çıkıyor.

Bu teknik düzenlemeler üzerinde düzenleme yapma ve sınırlandırma yapma yetkisinin Cumhurbaşkanına verilmesi hadisesiyle bir kez daha AKP'nin yasa yapma mantığında her şeyin son bağlayıcısının Cumhurbaşkanı olma esasını görüyoruz. Bunun kabul edilebilir bir tarafı yok arkadaşlar. Yani "Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin esas budur." denilecektir filan ama bu türlü meseleleri sürekli Cumhurbaşkanlığına havale ediyor olmak ve son karar vericinin orası olduğuna işaret etmek aslında Avrupa Birliği kriterlerini hayata geçirmeye çalışırken diğer taraftan oraya atfedilen demokratik muhtevayı tamamen boşa çıkarmak anlamına geliyor.

Yine 2018'de kadük olmuş hâliyle aşağı yukarı bire bir, noktası virgölüne kadar benzer diyebileceğim bir teklifle karşı karşıyız. Gerçekten bir ürünün imalatından tüketimine kadarki süreçte rol alan tüm kesimlerin nitelikleri, görevleri, sorumlulukları, yetkileri, yükümlülükleri açık biçimde tanımlanmalı, tanımlanmış olmalı ki tasarının da esasen iddiası bu. Burada söz konusu olabilecek, bunlara riayet etmeyen, aykırı davranan kesimlere ilişkin de yaptırımların söz konusu edildiği bir tasarıyla karşı karşıyayız.

Burada, değerli arkadaşlar, önemli bir vurgu var; sürdürülebilir ihracattan bahsedilmiş, sürdürülebilir ihracat artışından bahsedilmiş. Bu açıdan da Türk malının dünyadaki imajının güçlendirilmesine ilişkin bir vurgu var. Evet, imajın güçlendirilmesi iyi bir şeydir ama bunu yalnızca teknik düzenlemelerle, yalnızca ürün güvenliğiyle yapamazsınız. Aynı zamanda, ülkemizin takip ettiği siyasi istikametinin demokratik kamuoyları tarafından kabul gördüğü; tutarlı, sistematik ve süregelen bir siyaset anlayışının olduğu yerde ürünler açısından da bir prestij söz konusu olur. Yani siz örneğin Afrin'deki çalıntı zeytinleri toplayıp İspanya'ya satarsanız ilanihaye uğraşsanız da o zeytinyağının ya da zeytin ürününün prestijini düzeltemezsiniz. Yani bu mesele teknik bir mesele değildir, esasen bu mesele siyasi bir meseledir. Mülteciler konusundaki her kritik aşamada Avrupa'yı "Açarım sınırları, gelirler." diye tehdit ederseniz sizin ürününüzün prestiji, dış piyasalardaki prestiji de kuşkusuz bununla ilişkili düzeyde olacaktır.

Yasa teklifinin 2'nci maddesinde "...bütün ürünleri kapsamakla birlikte bir ürüne ilişkin özel bir kanunun bulunması durumunda, Kanun hükümleri söz konusu ürüne, özel kanunda hüküm bulunmayan hallerde uygulanacaktır." diye bir hüküm var. Mealen "Eğer herhangi bir ürünle ilgili özel bir kanun varsa ona ilişkin güvenliği o kanuna bakarak çerçeveye alacaksınız, o kanun onu belirleyecek." deniyor.

Şimdi, burada şöyle bir problem var: Örneğin ürün güvenliği konusunda bizim en sıkıntılı olduğumuz alan gıda güvenliği konusu fakat teklif zimnen demiş oluyor ki: "Gıda güvenliğini, tarımsal ürünlerin güvenliğini bu işin dışında tutuyoruz. Neden? Çünkü buna Gıda Güvenliği Yasası var. Arkadaşlar, bu Avrupa Birliği müktesebatı olduğu gibi çevirip buraya dercetmek akıl alacak iş değil. Bakın, ülkemizin koşulları farklı, dolayısıyla bir zihni süzgeçten geçirmek lazım. Avrupa Birliğinde gıda kodeksi Türkiye'yle ne yazık ki karşılaştırılamayacak kadar güvenli, Avrupa Birliği gıda güvenliği konusunda Türkiye'yle karşılaştırılamayacak kadar ileride, Avrupa'dakiler bu ürün güvenliğinin içerisine gıdayı koymamışlar. İyi de bizim hâlimiz böyle mi? Taklit, tağşiş, sahte ürün, ağır metallerle ya da toksik atıklarla kirlenmiş olan gıda üretimi yani dolayısıyla orada ne yazıyorsa onu Türkçeye çevirmek mevzuat yapmak anlamına gelmiyor.

Bakın, bu işin en matrak tarafı da -geçenlerde yine burada anlattım- kedilerin, köpeklerin ve gelinciklerin kimliklendirilmesi ilişkin bir mevzuatımız var bizim, bir yönetmeliğimiz var. Dağda gezen gelincikleri dahi kimliklendirecek bir hâle gelmişiz, bu kadar ilerlemişiz. Ya, Bakanlıkta dil bilen insanlar var iyi kötü yani buna baksalar, mesela bu İngilizcesi "ferret" denen hayvanın Türkiye'de bir ev hayvanı olmadığını, bunların yaban hayvanı olduğunu, dolayısıyla o Avrupa Birliği müktesebatını olduğu gibi Türkçeye çevirip de burada bir yönetmelik hâline getirmenin çok komik bir hâl olduğunu görürler. Dolayısıyla bunu olduğu gibi çevirip getirmenin anlamı yok. Yine olduğu gibi büyük olasılıkla çevrilmiş ve getirilmiş, bunun içerisinde "gıda güvenliği" kavramı ihmal edilmiş. Oysa bu yasa tasarısının yeniden, baştan ele alınması ve gıda güvenliğini bu "ürün güvenliği" kavramının en olmazsa olmaz, en elemanter unsuru hâline getirmemiz gerekiyor. Bunu niye söylüyoruz? Bakın, Türkiye'de yapılan bir araştırmaya göre domates, yeşil biber ve salatalıktan alınan 90 ürünün 14'ünde yani yüzde 15'inde pestisit kalıntıları tespit edilmiş durumda. Olur, biz böyle yaşıyoruz zaten. Fakat, ağustos ayında 30 adet domates, yeşil biber ve salatalık örneklerinden tespit edilen pestisit sayısı 56'yken, daha sonra yani kışa doğru 96'ya ve kasım ayından sonra 139'a çıkmış. Yani ürünler üretilirken eğer mevsiminde tüketmezseniz, toksik, daha doğrusu tarımsal zehir kullanma ihtimali giderek artıyor. Yine, domates, salatalık, yeşil biber örneklerinden 90 örneğin 45'i yani yarısı semt pazarlarından alınmış, yarısı da zincir marketlerden. Zincir marketlerde toksisite oranının çok daha fazla olduğu görülmüş pazarlara göre. Çünkü zincir marketler bir standardı takip ediyorlar. O elmaya baktığı zaman o elma kıpkırmızı olacak, domates natüremorttaki domates gibi olacak. Oysa bunların her biri, ürüne ekstradan, dışarıdan kimyasal katkı vermek anlamına geliyor.

Dolayısıyla, burada çok önemli, esastan bir mevzu var. 90 örneğin yüzde 52'sinde hormonal sistemi bozucu pestisitlere rastlanmış. Bu ne demek biliyor musunuz arkadaşlar? Küçük kız çocuklarının, daha ergenliğe gelmeden, örneğin sekonder cinsel karakterlerinin artması, âdet görmeye başlaması ve ciddi manada hormonal problemlerle karşı karşıya kalması demek. Pestisitlerin önemlice bir kısmı, hormonları taklit etmek suretiyle buna benzer sonuçlar doğuruyor ve insan sağlığı açısından o kadar riskli ki kansere kadar varan çok ciddi sonuçlar söz konusu olabiliyor.

Yine, analiz edilen 90 gıda örneğinin yüzde 49'unda sucul canlılar, arılar, algler ve faydalı böcekler açısından çok zararlı olan pestisit kalıntıları fark edilmiş durumda, bunlar ortaya çıkartılmış durumda. Bu ara toplamdan meseleye baktığımızda şunun altını özellikle çizmek gerekir: Biz bir ürün güvenliğini bahsedeceksek mutlaka bunun mütemmim cüzü gıda güvenliği olacak, olmak zorunda çünkü ekonomik kriz içerisinde olan gıda şirketleri, toplumun satın alma gücünün düşmesinden dolayı satamadığı ürünleri son kullanma tarihini değiştirerek satıyor, yoksul insanlar fiyatın düşmesine bağlı olarak bunları daha fazla tüketiyorlar, ilanihaye bu süreç devam ediyor.

Örneğin, son aylarda, Süttaş'ın kaşar peynirinde son kullanma tarihini değiştirerek piyasaya sürmesi teşhir edildi. Carrefour bu konuda birtakım adımlar attı. Peki, Bakan ne yaptı? Bakan bununla ilişkili herhangi bir yaptırım yapmayı bir kenara bırakın, Süttaş'ın kamuoyunda yeniden güven kazanması için, açacağı fabrikanın açılışına katıldı, ona bir anlamda prestijini iade etti.

Yine, 95'te insan sağlığına zararlı sucuk üretmekten dolayı üç ay meslekten men edilen ve hapis cezası alan zat Osman Selçuk Aldemir, Erdoğan tarafından Aydın Üniversitesi rektörlüğüne getirildi. Yani ürün güvenliği dediğimizde bir ürünün güvenliğinden tek başına bahsetmiyoruz, zihnimizin, aklımızın, fikrimizin de güvenliğinden bahsediyoruz yani bu kadar ciddi sapmaların, bu kadar ciddi hataların yapıldığı yerde ne yazık ki böyle bir durumla karşı karşıyayız.

Bakın, 19 Şubat 2020'de gıda kodeksi değişti, önemli değişiklikler yapıldı fakat hangi akla hizmettir arkadaşlar, 2020 yılının sonuna kadar Bakanlık izniyle sahte balları satabileceksiniz! Yani içerisinde glikoz şurubu, fruktoz şurubu olan, baktığında bal olan ama öz itibarıyla bal olmayan şeye bu devlet "Senenin sonuna kadar erit kardeşim." dedi. Şimdi, biz böyle bir yasa teklifinde gıda güvenliğini konuşmayacağız da neyi konuşacağız?

Taklit, tağşiş yapan firmaların hiçbir tanesine bir şey olmuyor. Bakın, açık söylüyorum, sürekli sürekli buna benzer şeylerle karşı karşıya kalıyoruz ama bunlar hâlâ üretimlerini devam ettiriyorlar. "Bal" diye glikoz şurubu, fruktoz şurubu yiyoruz; "natürel sızma zeytinyağı" diye tohum yağları, trans yağları tüketiyoruz; bitkisel yağ ve nişastalardan süt ve süt ürünleri yapılıyor. Yani çok uzatmak istemiyorum ama durum son derece vahim. Ee, peki, güvenlik konusunda bakanlar ne yapmış? 2014 yılında Mehdi Eker demiş ki: "Ürün doğrulama ve takip sisteminin oluşturulması için çalışmayı sürdürüyoruz, bu işi yapmamız an meselesi." Sonra ne olmuş? 2015 Ağustosunda Mehdi Eker gitmiş, Kutbettin Arzu gelmiş, 2015'in Kasım ayında Kutbettin Arzu görevi Faruk Çelik'e devretmiş. Faruk Çelik demiş ki: "Kardeşim, bu işin artık iler tutar tarafı kalmadı. Biz bunu en kısa zamanda Meclis gündemine getireceğiz ve ürün güvenliği konusunda adımlar atacağız, çok ağır cezalar getireceğiz." 2016 yılında yine Faruk Çelik, cezaların 10 kat artacağını söylemiş ama daha sonra Faruk Çelik, Fakıbaba'ya görevi devretmiş. Fakıbaba, yasal düzenlemelerin devam ettiğini ve eli kulağında, çıktı çıkacak olduğunu kamuoyuna beyan etmiş. Ama ardından Fakıbaba gitmiş, Pakdemirli gelmiş. Pakdemirli de geçen diyor ki: "Mevcut mevzuatta caydırıcı bir ceza yok. En yüksek mertebeden mevzuata göre ceza veriyoruz ama adamlar caymıyorlar, orada dükkânını kapatıyoruz, öte tarafta başka isimle, başka cisimle yeniden açıyorlar. Yasal düzenlemeyi yapıyoruz, eli kulağında, en kısa süre içerisinde bu güvenlik konusunda adımlar atacağız, kimseye nefes aldırmayacağız." Biri gidiyor, biri geliyor, olan vatanında da tüketim alışkanlıklarını ciddiye alacaksınız ve kaliteyi orada da yüksek tutacaksınız. Mantiği önce gıda güvenliği, diğerleriyle birlikte, hiç kuşkusuz diğerleri de son derece önemli.

Yine, teklifte, teklifin esas amacının iç piyasa ve ithalattaki ürünler olduğuna ilişkin bir vurgu var ama iki tane istisna var: Bir tanesi Avrupa Birliği. Gümrük birliği sebebiyle Avrupa Birliği, gümrük birliği standardı doğrultusunda tabii ürünler satılacak. Bir de şöyle enteresan bir şey var, ben anlayamadım, anlayan varsa beri gelsin, deniyor ki: "Avrupa Birliği dışında ihraç ettiğimiz ülkelerde eğer malın ayıplı olduğu ülke tarafından fark edilir ve bu konuda bir rapor tutulursa biz de döneriz bu konuda yaptırım uyguluyoruz." Ya, arkadaşlar, ürünün prestiji artacaksa Avrupa Birliğine hangi standart uygulama üzerinden ve kalitede ürün gönderiyorsan bunu Irak'a da göndereceksin. Niye? Çünkü Kürdistan bölgesi, Almanya'dan sonra en fazla ihracat yapılan bölge. Oradaki insanların da tüketim alışkanlıklarını ciddiye alacaksınız ve kaliteyi orada da yüksek tutacaksınız. Mantiği nedir, çok anlayabilmiş durumda değilim doğrusunu isterseniz.

Yine, burada da ülke menfaatlerinin gerektirdiği durumlarda istisna ve sınırlamalarda Cumhurbaşkanı yetkili kılınmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Milletvekili.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Yani şimdi ne olacak? Şöyle mi olacak: Siyasi durum icap ettiğinde Gümrük Birliği ilişkisi kurulmuş olan Avrupa Birliğine o standartların dışında mal satmaya mı çalışacağız? Ne olacak yani bu Cumhurbaşkanının bu konudaki sınırlandırıcı yetkisi, çok anlaşılır değil.

Yine, bir ürünün güvenli olmaması hâlinde piyasaya arzının, piyasada bulundurulmasının yasaklanması, piyasadakilerin toplatılması, nihai kullanıcıda olanların ise geri çağırılması hükmü var. Bakın, dedim ya, bu, tarıma ve gıda ürünlerine göre yeniden ele alınmalı ve yeniden planlanmalı. Gıda ürünleri açısından bakıldığında, bunları geri çağırmanız, tarımsal ürünleri, patatesi, domatesi toplatmanız söz konusu değil. Onun için, burada gıda ve tarımı da ele alacak yeni bir çerçeve mutlaka oluşturmak gerekir.

Gıdaların geri çevrilmesi... İşte, Rusya'ya ihraç ettiğinizde Rusya geri gönderiyor çünkü ona uygun bir analiz sistemi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RİDVAN TURAN (Devamla) – Son cümlemi söylüyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kayıtlara giriyor.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Peki, ne oluyor? Yani biz hiç Konya'da bunların imha edildiğini görmedik, bunlar iç piyasaya sürülen şeyler ve yoksul ülkelere satılan şeyler, bizden daha fukara olan ülkelere satılan şeyler. Bunun da ticari etikle ilgisinin olmadığını düşünüyorum.

Sonuç olarak söyleyeceğim şey şudur: İçerisinde önemli vurguların ve maddelerin de olduğu bir tekliftir ancak bu teklifi ülkenin gerçekleri doğrultusunda yeniden ele alıp değerlendirmek söz konusu olmazsa teklifin içi boşalacaktır.

Teşekkürler. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Tahsin Tarhan.

Buyurun Sayın Tarhan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 173 sıra sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz, 2018 yılında Sanayi Komisyonumuzda uzlaştığımız, piyasaya sunulan ürünlerin

güvenli olmasını sağlamayı amaçlayan, tüketici haklarını korumayı hedefleyen, 2013'ten beri gündemde olup 2015-2018 yılında hazırlanıp kadük kalan, 2018 yılında alınan seçim kararı sebebiyle Genel Kurula indirilmeyen, önceki Ürün Güvenliği Yasa Tasarısı'nda Bakanlar Kuruluna verilen tüm yetkiler, güncellenen teklifte, Temmuz 2018'de yürürlüğe giren tek adam rejimi değişikliğiyle Cumhurbaşkanına bırakıldı.

Değerli milletvekilleri, tekrar dile getirmek isterim ki bu kanun tasarısını 2018 yılındaki Komisyon görüşmelerinde desteklemiştik. Cumhuriyet Halk Partisi doğru işlerin yanında, yanlışların daima karşısında olacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Komisyonların yasa yapım sürecinde daha fazla yetki üstlenmesi, sektör bileşenlerinin sürece daha fazla katılması gerekmektedir. Yasa yapma yeri komisyonlardır. Komisyonlar Genel Kurulun mutfağıdır. Yasalaştığı tarihten itibaren bir yıl sonra yürürlüğe girecek Avrupa Birliği mevzuatı gereği yapılması gereken bu yasa, umuyoruz ki Türk malı imajına da büyük katkı sağlayacaktır.

Ürün güvenliği demişken başından beri takip ettiğim, kamuoyunun da gündeminde yer alan, ülke olarak en önemli ürünümüz 3 başbakan, 4 bakan, 5 babayiğit, 6 seçim, on yıl sonunda yerli otomobilin tanıtımı yapıldı. Yerli, millî ve elektrikli otomobil hikâyesini anlatmak istiyorum sizlere. Tarih, Ocak 2011, dönemin Başbakanı TUSİAD Genel Kurulunda bir konuşma yapıyor "İşin babaları burada, yerli otomobil üretelim." diyor ve süreci başlatıyor. Dönemin Bakanı hemen arkasından açıklama yapıyor, tarih Eylül 2011: "Yerli otomobil ekonomik olacak." Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı "Yerli otomobil en azından 3-4 model olacak." diyor, yıl 2011. Bakanlar açıklar, yandaş medya durur mu? Hemen yandaş medyanın manşetinde: "Sır projeye Yeni Şafak ulaştı. Yerli otomobil şubatta vitrinlerde." Yıl, 2012. Seçim giriyor araya, Bakan değişiyor, yeni Bakan geliyor. Yeni Bakan işin kolayını buluyor, diyor ki: "Yerli oto için Saab'ın haklarını Çin'den aldık." Ya, Saab markası Çin'in değil ki İsveç'in markası. (CHP sıralarından alkışlar) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı diyor ki: "Yerli otomobilin projesini hızlı bir şekilde bitirmek için 3 milyarlık işi 1 milyara bitireceğiz. TÜBİTAK, NEVS firmasıyla bu projede iş birliği yapacak, bu iş 1 milyara bitecek." Hatırlarsınız, yerli otomobil geliyor, farlarını açtılar, bir gün çamurluğunu açtılar, bir gün kapısını açtılar.

Arkadaşlar, yıl 2015, aynı hikâye o dönem de var. "40 milyon euroluk yerli otomobil İsveç'ten geldi." diyor, 2015'te aynı hikâye ve ilginç olan "Çinli NEVS ile TÜBİTAK arasındaki anlaşma belgeleri araçların teslim tarihi ve özelliklerini yansıtıyor." diyor. Araçlar sorun çıkınca 7 Hazirandaki seçime yetişmemiş, ek sözleşme yapılmış. Seçimde otomobilin ne işi var, gerçekten merak ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, Bakan açıklıyor ama Saab firması sert açıklama yapıyor. Saab'ın CEO'su "Markamızı kullanmayın. Sayın Bakan, bizim ismimizi neden kullanıyorsun? NEVS firması bizi temsil etmiyor. Otomobil konusunda Türkiye'yle hiçbir anlaşmamız yok." diyor, Saab'ın CEO'su açıklama yapıyor.

Değerli arkadaşlar, yıl 2015 Aralık ayı, Bakandan açıklama: Yerli otomobil için tarih verdi. "Yerli otomobil 2018'de yollarda." diyor dönemin Sanayi Bakanı. Geldik 2018'e... "2018 yılında yollarda." diyor. Çok merak ettiniz değil mi? O otomobil bu, Türkiye tanıdı bu otomobili, bu otomobili herkes biliyor, her seçim sürecinde gündeme geldi.

Peki, hiç merak ediyor musunuz bu otomobil nerede? Ben bu kürsüden her seferinde çıktım dedim ki: Bu platformdan elektrikli araç çıkmaz. Bana hakaret ettiler, "Ya, bu CHP zihniyeti." deyip bana hakaret ettiler. "Her şeye karşısınız." Peki, şimdi soruyoruz: 47,7 milyon, yani 47 milyon euro bu arabaya ödendi. Bu araba nerede? Kayıp. Eğer bu arabanın hesabını vermezseniz sonuna kadar takipçisi olacağım, her zaman gündeme getireceğim. (CHP sıralarından alkışlar) Ama benim bir önerim var: Eğer hafızalara kazınmasını istiyorsanız, gelin, gelecek nesiller bu kadar pahalı bir aracı görsün, müzeye koyalım. Dünyanın en pahalı aracı çünkü, 47 milyon euro, müzeye koyalım, en azından, gelecek gençler ne kadar para verdiğinizi görsün. İşte, belgesi de burada, Ziraat Bankası Gebze Şubesi'nden bu havale çıkmış.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkasına da "Fikri Işık sağ olsun." yazalım.

TAHSİN TARHAN (Devamla) – 47 milyon euro Gebze'den bu firmaya gitmiş. Firmayı da çok merak ediyorsanız, firma Saab'ın hurdalarını almış ve Türkiye'ye de otomobil satmış.

Değerli arkadaşlar, tekrar aynı Bakan, yıl 2015 "İlk yerli otomobil; işte, fiyatı." diyor. Diyor ki Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı: "Üretilen ilk yerli otomobile ilişkin, Gebze'de hayırsever bir iş adamımız otomobili almak istediğini söyledi, 5 milyona sattım ilk otomobili." demiş. 5 Milyon liraya ilk otomobili satmış. Ya, sattın da bu para nerede, merak ediyorum. Hadi, sattın, parayı aldın, onun karşılığında ne verdin, onu da merak ediyorum. Düşünün yani.

Değerli arkadaşlar, 2016'da üretilen yerli otomobil sayısı. Gene dönemin Bakanı açıklama yapıyor, diyor ki: "2016'da 30 ya da 40 adet yerli, millî otomobilimiz yollarda olacak." 2016'da, yanlış anlamadınız. Bu arada bakanlar açıklar da, sürekli açıklama yapar da yandaş medya durur mu? Hiç durmaz. Yandaş gazetenin bir tanesi bu yerli otomobili 72 kez "Yerli otomobil yollarda." diye manşet yapmış, 72 kez, bir tanesi; diğer yandaş gazeteleri saymıyorum. Manşetlerin birkaç tanesini sizlerle paylaşmak istiyorum. Manşet: "Elektrikli ilk yerli otomobil 2017'de yollarda." Diyor ki: "Yerli otomobil için gaza basıldı." Asıl ilginç olan ne, biliyor musunuz? "Yerli otomobil Google ve Tesla'ya rakip." Ya, buna kargalar güler ya; ayıptır ya, bu manşet de atılmaz ya. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakan değişiyor, yeni bakan geliyor, diyor ki: "Ya, TÜBİTAK'ın işi otomobil yapmak mı? Bu işten, bu araçtan elektrikli araç çıkmaz." Bu sefer -yerli otomobil işi tuttu ya, seçimden seçime bu iş çok iyi gidiyor- şartlar değişti, Cumhurbaşkanı Erdoğan yerli otomobili yapacak babayiğitleri tek tek açıkladı. Şartlar değişti, bu iş babayiğitlere devredildi. Bizim Saab'dan haber yok; 47 milyon euro gitti, onu hiç kimse konuşmuyor, gitti o para. Tarih 2 Kasım 2017. Değerli arkadaşlar, asıl ilginç olan, bir yıl sonra, 1 Haziran 2018'de Erdoğan yerli otomobilin CEO'sunu açıkladı. Ya, 5 babayiğide bu işi verdin -özel sektör- CEO'yu sen niye açıklıyorsun? Cumhurbaşkanı, otomobil fabrikasının CEO'sunu açıklıyor; acı olan bu.

Değerli milletvekilleri, "yerli" kelimesi Türk Dil Kurumuna göre: "Yurt içinde yapılan veya bir yurdun kendine özgü niteliklerini taşıyan; belli bir bölgede yetişen; bir yerin ilk sakini olan, oturduğu bölgede doğup büyüyen, ataları da orada yaşamış olan" demektir. Endüstriyel bir ürün için de yerlilik; çizim, mühendislik ve ilk imalatının o ülkede yapılmasıyla oluşur. Peki, soruyorum: Bunu da tanıdınız, bu araç yerli mi? Tasarım yılı 2018, yeri İtalya, Vietnam'da sergilenmiş, satamamışlar. Bu mu yerli, bu mu millî? İtalyanların ürettiği bir araç.

Değerli milletvekilleri, buradan yola çıkarak tanıttığımız otomobil sizin iddia ettiğiniz gibi yerli, millî değil, yüzde 1'i bile yerli değil çünkü tasarımı İtalyanların, motoru için doğrudan Alman Bosch'la çalışılacak. Bu aşamada, her zaman söylediğimizi bir kez daha söylemek istiyoruz: Biz yerli otomobile karşı değiliz, biz bu ülkede otomobil zaten üretiyoruz, yüz binlerce araç üretiyoruz. Bizim ülkemizde markamız yok, yani bizim kendi markamız yok, biz otomobil üretiyoruz. Otomotiv sektöründe genel kabul, otomobil üretiminin kolay ama satmanın zor olduğudur. Yani sadece üretmek değil, pazarlanabilir, iç ve dış pazarda dünya markalarıyla yarışabilir, kârlı bir araç üretmek gerekmektedir. Yerli otomobil üretmenin maliyeti ve satışı dışında ülkemizi getireceği ekonomik durumu da göz önüne almamız gerekir. Otomobil sektörü zorda, fabrikalar zaten tek tek kapanıyor. Bugün 100 bin lira olan bir otomobil, ülkemizde vergilerle birlikte 308 bin liraya satılıyor. Yani 1 tane araçtan, 100 bin liralık 1 araçtan 200 bin lira vergi geliri elde ediliyor. Yani devletin kazancı çok yüksek. 2019 yılında araç satışlarından elde edilen vergilerden 24 milyar lira gelir elde edildi, otomobilden.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin boşa geçecek zamanı da büyük maliyetleri karşılayacak ekonomisi de yoktur. Ülke olarak doğru adımlar atmak gerekirken şehir hastaneleri, havaalanları, köprüler, yollar ve tüneller gibi "yap-işlet tutmazsa halk ödesin" projelerinden sonra şimdi de başımıza yerli otomobil işi mi çıkacak? Eğer gerçekten ülkede üretime değer verecekseniz niye kapanan fabrikalara sahip çıkmadınız? Onlarca fabrika yurt dışına taşınıp gidiyor. Türkiye'den Şeker fabrikaları, PETKİM, TÜPRAŞ, TEKEL... Değerli milletvekilleri, bu saydıklarım sadece birkaçı. 50 milyon dolar bulunamadığı için Tank Palet Fabrikasını Katar'a peşkeş çeken on yedi yıllık iktidar döneminde AKP Hükûmeti, özelleştirme ısrarıyla satıp savurduğu kamu kurumlarının elden çıkarılmasıyla Türkiye'nin elinde üretim yapacak ve istihdam sağlayacak fabrika bırakmadı.

Yerli oto için 22 milyar lira yatırım yapılacak deniliyor. 4 bin istihdamdan bahsediliyor. 5 ayrı modelden 175 bin adet satılacağı söyleniyor. 2019 yılında, Türkiye'de 387.256 otomobil satılmış. İlginç olan, en fazla tanıtım yaptıkları SUV satışlarında daralma var. 2018 yılına göre yüzde 20 azalma var, otomobil sektöründe düşüş var. 5 babayığit 2,5 milyar avro yatırım yapacaklar, yüzde 70'ini kredi olarak kullanacaklar. 2,5 milyar avronun yüzde 70'i 1 milyar 750 milyon avro. Yüzde 4 faizle bankalardan bunu alsalar 70 milyon euro ediyor yıllık. Eğer Türk lirası alırlarsa 1 milyar 750 milyon euronun TL karşılığı 12 milyar, yüzde 10'la alsalar 1 milyar 200 milyon. Hiçbir otomobil firması bunu kazanamaz. Hani inşaat firmaları projelerden daire satmaya çalışırlar ya -siz iyi bilirsiniz bunu- bu iş de ona döndü, aynen ona döndü biliyor musunuz, topraktan otomobil satmaya başladılar. Her yerde yerli otomobilin reklamı var; arazinin imar problemi çözülmemiş, fabrikanın temeli atılmamış, üretim bantlarının henüz imalatı başlamamış, İtalya'dan hazır alınmış, kaça alındığını söylemediğiniz bir aracı pazarlamaya çalışıyorsunuz. Türkiye'de yerli otomobil girişim grupları var, onların fikirlerinden faydalanmıyorsunuz, projenin yanına yaklaştırmıyorsunuz Türk firmalarını, bir CEO'ya her şeyi teslim etmişsiniz. Otomobil sektöründe kime sorarsanız sorun, 27 Aralık 2019 tarihinde tanıtılan aracın iki sene içerisinde fabrika kurularak her şeyinin eksiksiz bir şekilde banttan inmesi çok zor. Sayın Cumhurbaşkanı Gemlik'te 1 milyon metrekaare devlet arazisini 5 babayığide vereceğini söylüyor. Bu arazi TOGG grubuna kiraya mı verilecek, bağış mı olacak, satılacak mı, bu proje başarılı olmazsa TOGG grubuna mı kalacak; ne olacak bu arazi? Henüz fabrikası olmayan, tüm aksamları ithal bir araç üreteceğiz diyorsunuz, üstelik bunu da "yerli ve millî" diye tanıtıyorsunuz. Hayal dünyasından çıkın da gerçeklere dönün. Beş yıl önce 47 milyon euroyu hayal dünyanız için çöpe attınız, hâlâ bu paranın hesabını vermediniz. Fabrika yok, otomobil var...

Son olarak şunu üstüne basa basa belirtmek istiyorum: Tanıtılan, tasarımı İtalyan yerli otomobiliniz ne kadar yerliyse Türkiye'de üretilen Renault ve TOFAŞ o kadar yerlidir.

Genel Kurul saygıyla selamlıyorum. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Teklifin tümü üzerinde şahsı adına ilk olarak İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar. Ben bir sonraki konuşmacı olduğumu düşündüğüm için daha geriden geldim buraya.

Evet, öncelikle teşekkür ediyorum ve şöyle ki 173 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin geneli üzerinde ben de şahsım adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geneli üzerinde görüşmelerine başlamış olduğumuz bu kanun teklifi 20 Ocak 2020 tarihinde esas komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna ulaştırıldı ve burada benim dikkat çekmek istediğim bir konu, tali komisyonlar olarak da Çevre Komisyonu ile benim de üyesi olduğum Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna havale edildi bu teklif. Ancak bu süreçte baktığımız zaman, havale edildiği ne Çevre Komisyonunda ne de Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda görüşüldü bu kanun teklifi ve ilgili esas komisyona bu tali komisyonların bir raporu dahi ulaşmadı. Biz Komisyon üyeleri olarak, teklifin ilgili olduğu komisyona havale edildiği konusunda dahi bilgilendirilmedik yani tali komisyon üyeleri olarak böyle bir bilgi de ulaşmadı bize. Teklifin temelini oluşturan, gümrük birliğinin modernizasyonu tabii ki. Buna yönelik müzakere sürecinde bulunan Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeleri kendi ülkemizde yani bugün düzenlediğimiz kanundaki değişikliklerde bilgi sahibi olamadık. Yani baktığımız zaman Komisyonun neredeyse tüm üyeleri yok burada ve ilgili tali komisyon üyeleri de bu süreci takip edemiyorlar. Bunun ben bir eksiklik olduğunu dile getirmek istiyorum. Gerçekten bu dönemde sağlıklı, kapsamlı, nitelikli bir yasama süreci ve komisyon süreci maalesef yaşayamıyoruz. Bakın, dün ve bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda 21 tane farklı kanunu ilgilendiren, farklı kanunlarda değişikliği ilgilendiren ve neredeyse 5-6 tane esas komisyonu ilgilendiren bir kanun teklifi sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor. Yani millî eğitimden tutun enerjiyle ilgili, kültür-turizmle ilgili birçok alandaki görüşmeler sadece bir komisyonda görüşülüyor ve o komisyon üyelerinin şu an haberleri dahi yok. Sağlıklı bir süreç işletilmiyor, doğal olarak Genel Kurulda da sağlıklı bir sürece şahit olamıyoruz maalesef. Bakın, Komisyonun ve tali komisyonun ilgili üyeleri maalesef burada yok. Bunu ben dile getirmek istedim çünkü en azından bizim, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeleri olarak Avrupalı mevkidaşlarımızla yapmış olduğumuz görüşmelerde bu konularda bilgi sahibi olmamız gerekiyor. Ki bugün de gerçekten uluslararası, Avrupa Parlamentosundan önemli bir heyetle görüşmeler vardı ve görüşmelerin ana gündemi de "Gümrük Birliği Anlaşması'nın güncellenmesiyle ilgili nasıl adımlar atılabilir?" idi. Ancak orada, bizim ilgili Komisyon üyelerimizin bu kanunla ilgili bir görüşleri yoktu. Ben bunu özellikle dile getirmek istedim ve burada, ilgili komisyon başkanlarını özellikle, daha duyarlı olmaya ve komisyonları daha etkin çalıştırmaya davet ediyorum.

Doğal olarak AB Uyum Komisyonu üyesi olarak şahsım adına da bana bir konuşma imkânı veren Değerli Komisyon Sözcümüz Sayın Tarhan'a da teşekkür ediyorum bu bağlamda.

Evet, değerli milletvekilleri, biz 1995 yılından itibaren Gümrük Birliği Anlaşması'nı imzaladık Avrupa Birliğiyle ve birçok teknik engellerin kaldırılması ve mevzuat uyumlaştırılması yönünde de önemli taahhütlerde bulunduk. Türkiye ile Avrupa Birliği arasında yatırım ve ticaret anlamında önemli kazanımlar elde edildi. Özellikle bu üretkenlik ve ticarete konu olan ürünlerin teknik anlamda uyumlaştırılması, ticaret, rekabet hukuku, gümrük mevzuatında da önemli kazanımlar elde edildi. Gerek dünya ekonomisi ve gerekse de dünya ticaretiyle entegrasyonda da önemli faydalar sağlandı. Ancak, gümrük birliği kapsamında tarım ürünleri ve sanayi ürünleriyle ilgili ortak dış tarife kabul edilmesine rağmen, bu alanların anlaşmaya dâhil edilmemesi önemli bir eksikliktir. Yirmi beş yıllık bir süre zarfında, gümrük birliği sırasında, tabii ki dünyadaki ekonomik gelişmelerle birlikte ve Avrupa Birliğiyle ticaretimiz bağlamında da gümrük birliğinin güncellenmesi ihtiyacı ve tekrar gözden geçirilme ihtiyacı ortaya çıktı. Baktığımız zaman, şu an gerçekten bu müzakere süreci başladı, neredeyse beş yıl oldu. Ancak güncellenmesi noktasında, gümrük birliğinin modernizasyonu noktasında hâlâ, maalesef bir sonuç elde edilemedi. Neden böyle bir aşama kaydedemiyoruz? Bunun temeli de doğal olarak, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki gümrük birliğinin modernizasyonu Türkiye ile Avrupa Birliği ilişkilerimizin gelmiş olduğu noktayla bağlantılı.

Bugün baktığımızda Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinin temel, ana tartışma noktası olan, bizim de taahhüt ettiğimiz Kopenhag siyasi kriterlerinde maalesef yaşadığımız geriye gidişler. Bu geriye gidişler doğal olarak gümrük birliği alanında da bir ilerleme kaydedilmesine engel oluyor.

Nedir bu siyasi kriterler? Güvenlik, adalet, yargı bağımsızlığı, hukukun üstünlüğü, bağımsız işleyen kurumsal yapıların güvence altına alınması mutlaka gereklidir. Yani bu yapısal eksiklikler, bu kriterler ortadayken bugün yapmış olduğumuz teknik ve yapısal düzenlemeler maalesef yeterli ve güven verici olmayacaktır.

1963 yılından itibaren gerçekten ulusal bir stratejik hedef olarak ortaya koyduğumuz Avrupa Birliği üyelik perspektifinin son on sekiz yılını tek başına yöneten Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde, maalesef şu an geldiğimiz aşamada değerli milletvekilleri, üyelik müzakerelerimiz fiilen durma noktasına geldi ve hep söylediğimiz gibi, maalesef günübürlük, kısa vadeli, seçim dönemlerine endeksli, iç politikaya göre şekillenen bir süreçten geçiyoruz. İlişkilerde bugün tarihte hiç olmadığı kadar bir geriye gidiş yaşıyoruz. Dış politikada alınan yanlış kararlar ve bir türlü sonuçlanamayan vize muafiyeti süreci ve bütün maliyetleriyle maalesef baş başa ve yalnız kaldığımız, yönetilemeyen bir mülteciler sorunu ve Gümrük Birliği Anlaşması'na indirgenen bir Avrupa Birliği ilişkileri süreci tarihin en kötü sürecinde.

Şahsım adına söz aldığım için Avrupa Birliğiyle ilgili bu genel değerlendirmeleri gerekli gördüm.

Genel olarak baktığımız zaman değerli milletvekilleri, evet, teklif Avrupa Birliği ülkelerini, özellikle Avrupa Birliği ülkeleriyle ticaretimize konu olan ürün gruplarında ancak tabii, bu diğer ürün gruplarını da etkileyecektir. Bu ürünlerin ticaretinin her şartta güvenli olmasını, taşıma konusu olmamasını; ürüne dair işaret, etiket, belgelendirme, alıcıyı yanıltmama temel kurallarına uyulması zorunluluğunu; yetkili kuruluşları, akreditasyon birimini ve hak arama yollarını temellendiren bir yasa teklifi.

Kanun görüşmelerinde de -değerli teklif sahibi de burada- gerçekten birçok çeviri hatası, sözcük hatası ve ifade hataları vardı. Bunlar gerçekten özensiz ve acele hazırlandığını gösterdi bize. Hızlıca geçirildi, tali komisyonlara belli bir fırsat verilmedi az evvel söylediğim gibi ama baktığımız zaman, neredeyse üç dört hafta sonra Genel Kurula geldi. Yani bu acele ve özensizliğin bir anlam ifade etmediğini de ortaya koyduk. İleride sorun yaratacak bazı düzenlemeler de vardı, bunlar da maalesef detaylı görüldü. Biz öneriler verdik. Bugün Genel Kurul aşamasında da bu öneriler verilecek. Umuyorum bu teknik düzenlemeler düzeltilecek çünkü bunlar Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde gümrük birliği görüşmelerinde engel yaratacak düzenlemelerdir.

Evet, doğal olarak Avrupa Birliğiyle bir yatay mevzuatın güncellenmesi ihtiyacı için buraya getirildi bu kanun. 2011 ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun güncellendi. Burada tabii ki düzenleme olarak CE işareti, onaylanmış kuruluş, piyasa denetimi gözetimi çok önemli. Birçok kavramda ihtiyaç duyulan, önemli değişiklikler... İmalatçı ve tüketici güvenliği açısından sorunlar giderilecek.

Söyle söyleyebilirim: Burada kanun hazırlanırken aslında belki bir fırsat da elde etmiş olduk. Avrupa Birliği bağlamında önemli düzenlemeleri de buraya ekleyebildik. Bugün Avrupa'nın tartıştığı Avrupa Yeşil Anlaşması, dijital gündemle uyumlu yeni sanayi stratejilerine dönük düzenlemeler, e-ticarette ilgili önemli alanlar da bu mevzuat içerisine entegre edilebilirdi, bu da bir fırsattı.

Bir de şunu belirtmek istiyorum, gerekçede şunu söylüyor: "Ülkemizin ihracat artışının temelini sağlamak, sürdürülebilir bir ticaret..." Değerli milletvekilleri, bunun için bu teknik yasal düzenlemelere gerek yok; bir ülkenin ticaretinin, yatırımının artması için, ihracatının artması için evrensel değerler var, kurallar var. Bunlar; güvenli, bağımsız kurumların olması, bağımsız işleyen kurumsal yapıların olması, yabancı yatırımcılara güven verecek bir yatırım ortamı, hukuk ve adalet sisteminizin güçlü olması ve bağımsız olmasıyla ilgilidir, bunları öncelememiz gerekmektedir. Biz bugün ülkemizde adalet, bağımsız yargı, hukukun üstünlüğü, bağımsız işleyen kurumsal yapılar temelinde maalesef Avrupa normları, Avrupa Birliği kuralları ve evrensel ticaret kuralları bakımından sıkıntılar yaşıyoruz, geriye gidişler yaşıyoruz ki bunlar, uluslararası raporlar ve Avrupa Birliği raporlarında da karşımıza çıkıyor. Yani bir düzenleme yapacaksa asıl bunlarla ilgili düzenlemeleri ya da bize yapılan uyarıları dikkate almamız gerekiyor. Mesela 4703 sayılı Kanun'da var ve doğal olarak bu kanunda da kapsama alınıyor, Cumhurbaşkanına doğrudan yetkiler veriliyor düzenlemeyle ilişkili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu, gerçekten ileride sorun yaratacak bir alan yani bağımsız işleyen kurumsal yapılar noktasında bir sıkıntı yaratacaktır çünkü Avrupa Birliği kriterleri açısından kurumsallaşma en temel alandır, gümrük birliği mevzuatı açısından da bu önemlidir. Bugün bizim Cumhurbaşkanlığı makamı siyasallaşmış bir kurumdur, şahsileşme vardır kurumsallaşma yerine. Bunu dikkatinize sunmak istedim.

Son olarak da yedi yıl aradan sonra tekrar gündeme getirildi, kadük kalan bir kanundu. Bu kanun teklifiyle Avrupa Birliğiyle ilişkilerde Gümrük Birliği Anlaşması'nın güncellenmesi amacı var, böyle bir beklenti var ancak bunun ötesinde asıl ihtiyacımız olan, söylediğim gibi, Kopenhag siyasi kriterleri başta olmak üzere demokratikleşme ve bütüncül bir yapısal ekonomi programı olmadan biz ne Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizde bir çıkış yakalayabileceğiz ne de ekonomik anlamda ülkemizin geçtiği zor süreçten kurtulabileceğiz. Bu bilgileri sizlere sunmak istedim.

Teşekkür ediyorum sabrınız için. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Hulusi Şentürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulumuzun değerli üyeleri; Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi hakkında şahsım adına söz almış bulunuyor, bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, günlük yaşamımızda, yiyecekten içeceğe, giyecekten kullanıma kadar her geçen gün çeşitlenen çok sayıda ürün kullanıyoruz. Bu ürünlerin uygun olmaları ve uygun kullanımlarıysa gerek bizim açımızdan gerekse çevremiz açısından hayati öneme sahiptir. Bu öneminden dolayıdır ki tüm ülkeler piyasaya arz edilen ürünlerin güvenli olmasını sağlayabilmek için teknik düzenlemeler hazırlar ve yine bu teknik düzenlemeler çerçevesinde de piyasa gözetimi ve denetimi dediğimiz faaliyetlerini icra ederler.

Ülkemizde de bu alanda en kapsamlı düzenleme 2001 yılında Meclisimiz tarafından kabul edilen ve 2002 yılında da yürürlüğe giren 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'dur. Bu Kanun, Gümrük Birliği Anlaşması şartları gereği Avrupa Birliği mevzuatı esas alınarak hazırlandı ve yürürlüğe girdi. Bu kanuna bağlı olarak da hazırlanan tebliğ ve yönetmelikler çerçevesinde yetkili bakanlıklarımız tarafından bugüne kadar piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri yapıldı ve yapılmaya da devam etmektedir. Ancak, 2010 yılında Avrupa Birliğinin piyasa gözetimi ve denetimi alanındaki mevzuatında önemli değişiklikler söz konusu oldu. Bu değişikliklerin başlıcaları şunlar: Öncelikle, geri çağırma müessesesi düzenlendi yani piyasaya arz edilmiş, fakat uygun olmadığı anlaşılan ürünün geri çağırılmasıyla ilgili müessese oluşturuldu. Yine, uygun olmayan ürünü piyasaya arz eden iktisadi işletmecinin doğru tespit edilebilmesi için iktisadi işletmecilerin izlenebilirliğiyle ilgili düzenleme yapıldı. Yine, bu çerçevede, uygun olmayan bir ürünün yol açacağı zararın tanzimiyle ilgili düzenleme yapıldı ve e-ticaret de 2010 yılında Avrupa Birliği tarafından Piyasa Gözetimi Ve Denetimi Mevzuatı kapsamına alındı. Bizim de ülkemizdeki mevzuatı bu çerçevede yeniden ele almamız gerekiyordu.

Bunun yanı sıra, demin de söylediğim gibi, 2002 yılından beri 4703 sayılı Yasa çerçevesinde yetkili bakanlıklarımız on

sekiz yıldır piyasa gözetimi ve denetimi çalışması yapıyorlar. Bu kadar süre zarfında elde edilen deneyimler, denetim esnasında karşılaşılan kimi zorluklar ve sorunlar sebebiyle de bu kanunun yeni baştan ele alınması zarureti ortaya çıktı. Bu zaruret çerçevesinde, 2013 yılında yetkili bakanlıklarımızdan oluşan bir ekip çalışma yaptı, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini aldı ve görüşülmek üzere Meclisimize gönderilmesi amacıyla 2015 yılında da Başbakanlığa gönderdi fakat o tarihte Hükümet değişikliği olduğu için ne yazık ki o taslak Meclise gelemedi.

Daha sonra, tekrar, yetkili bakanlıklarımız bu taslağı ele aldılar, ilgili kurum ve kuruluşlarla görüşmeler yapıldı, 2018 yılında Meclise gönderildi ve o yıl ilgili komisyonda görüşülen bu kanun taslağı komisyonda kabul edildi fakat o dönemde de yeni hükümet sistemine geçildiği için ne yazık ki Genel Kurulda gerçekleştirilemedi.

Bunun üzerine, söz konusu taslaklar bu ihtiyacın bir an önce giderilebilmesi için tekrar ele alındı, yetkili bakanlıklarımızla görüşmeler yapıldı, ilgili kurum ve kuruluşlarla görüşmeler yapıldı ve bugün görüşülmekte olan teklif hâlini aldı. Peki, bu teklifle biz ne gibi yeni düzenlemeler getiriyoruz, müsaadenizle kısaca bunlara değinmek istiyorum.

Birincisi: İmalatçı, ithalatçı ve yetkili temsilcisi tek tek tanımlanıp sorumlulukları tek tek belirleniyor. Daha evvel bunlar ayırmamıştı, sadece “üretici” diye geçiyordu, bu da asıl sorumluyu bulmak ve cezalandırmakta ciddi sıkıntıya yol açıyordu. Yeni düzenlemeyle artık imalatçı, ithalatçı ve dağıtıcı ayrı ayrı tanımlandı ve yetki ve sorumlulukları da ayrı ayrı belirlendi.

İkincisi: Yine, mevcut mevzuatta güvensiz ürün ile teknik mevzuata uygun olmayan ürün ayrımı yoktu. Hâlbuki burada aslolan güvensiz ürünü ortadan kaldırmak. Dolayısıyla bu tanım getirildi ve bu sayede de güvensiz ürünlere daha ciddi müeyyide uygulanabilmesinin yasal altyapısı oluşturulmuş oldu.

Üçüncüsü: Gelişmiş ülkelerde zorunlu olarak uygulanan ama bizde ihtiyari olan geri çağırma müessesesi zorunlu hâle getiriliyor. Artık piyasaya arz edilen bir ürünün güvensiz olduğunun anlaşılması durumunda imalatçıya imalatçıya, ithalatçıya ithalatçıya, tüketiciye hiçbir ek külfet yüklemeksizin bu ürünü geri çağırma zorunluluğu geliyor, bununla ilgili detaylar düzenleniyor.

Yine, ürünün izlenebilirliğinin sağlanabilmesi için, tüm aşamalarda, üretici, dağıtıcı vesaire hepsinin ürünü kimden aldığını ve kime sattığını belgelendirmesi ve bu konuda yetkili kurumları bilgilendirmesi zorunluluğu getiriliyor. Böylece uygunsuzluk tespit edildiğinde uygunsuzluğun kaynağına erişilmesine imkân sağlanıyor.

Bir diğeri, ürün güvenliği tazminatı. Uygunsuz bir ürünün kullanılmasından doğacak bir zararın üretici ya da ithalatçıya ithalatçı tarafından giderilmesiyle ilgili düzenleme yasada yerini alıyor.

Değerli arkadaşlar, piyasa gözetim ve denetiminin risk odaklı yapılabilmesi için bu konuda da yasada gerekli düzenlemeyi yapıyoruz.

Bazı ürünler, özelliği gereği, riski barındırmak zorunda olan ürünler. Çünkü kullanım olarak ihtiyacımız var ama risk ortadan kaldırılamıyorsa bu gibi ürünlerde risk hakkında tüketicinin bilgilendirilmesi zarureti AB mevzuatı çerçevesinde getiriliyor.

Bir başka getirilen yenilik, Türk malı imajının korunabilmesi için, AB pazarları dışındaki ülkelere bile satılan ürünlerde ürün güvenliğine uyulması ve taşıma konu olmaması zorunluluğu getiriliyor. Bu konuda aykırı davranışlar mevcut mevzuatımızda herhangi bir müeyyideye tabi tutulamıyordu. Bundan sonra bunlarla ilgili müeyyide uygulanabilecek hâle gelecek.

Değerli arkadaşlar, bir başka değişiklik, e-ticarete konu çalışmalar da artık piyasa gözetimi ve denetimi kapsamına alınıyor. Dolayısıyla internet olsun, radyo ya da televizyon olsun, ürünün satışına aracılık eden tüm kurum ve kuruluşların yetkili bakanlıklara karşı sorumluluğu düzenleniyor ve bunu yerine getirmediği takdirde bu kuruluşlara karşı da müeyyide uygulanabilecek.

Bilindiği gibi, piyasa gözetimi ve denetiminden bahsederken piyasaya arz edilmiş ürünlerin piyasa gözetiminden bahsediyoruz. Oysa bazı ürünlerin, teknik mevzuat gereği, daha piyasaya arz edilmeden denetlenmesi gerekiyor, bunu da üçüncü taraf, bağımsız kuruluşlar yapıyor. Ama o bağımsız kuruluşların bakanlıklara karşı bir sorumluluğu yoktu; yeni düzenlemeyle, hangi bağımsız kuruluş hangi ürün grubunda akrediteyse, o ilgili bakanlığa da bu konuda o kuruluşu denetleme yetkisi getiriyoruz ve böylece, özellikle denetim ve raporlamada yaşanan kimi sıkıntıların inşallah çözülmesiyle ilgili ciddi bir atım atmış oluyoruz.

Para cezalarının caydırıcılığı artırılıyor. Ayrıca, yapılacak düzenlemelerde tüm tarafların bilgilendirilmesi ve Avrupa Birliği yani yurt dışı paydaşlarımızın da bilgilendirilmesi yasal zorunluluk hâline getiriliyor.

Teknik düzenlemelerde engellilerin erişebilirliği zorunlu hâle getiriliyor.

Değerli arkadaşlar, hakkında teknik düzenleme olmayan konularda yasal bir boşluk vardı, bu boşluk da genel ürün güvenliği mevzuatının düzenlenmesi ve ona atıf yapılmasıyla inşallah giderilmiş oluyor.

Son bir değişiklik de bazı ürünlerin, piyasaya arz edilmiş, satılmış ama, kullanım esnasında denetimi hayati önem taşıyor; motorlu araçlar gibi, asansörler gibi. Bunlarla da ilgili mevzuat altyapımız zayıftı, bu teklifle bu konuda da eksikliğimiz tamamen giderilmiş oluyor.

Değerli arkadaşlar, ürün güvenliği ve denetimi; doğrudur, tüketiciler için çok çok önemli; doğrudur, ülke ekonomilerinin gelişimi için çok önemli, haksız rekabetle mücadele için çok önemli ama “standartlar çağı” denen bir çağda yaşıyoruz, “küreselleşme” denen bir çağda yaşıyoruz ve gelişmiş ülkeler standardizasyon ve uygunluk değerlendirme alanındaki üstünlüklerine güvenerek ne yazık ki “serbest ticaret” adı altında, gelişmekte olan ülkelere teknik bariyerler uyguluyorlar. Keşke vaktim olsa örneklerini versem, bu konuda “Küresel Rekabette Standardizasyon Etkisi” diye de kitabım var TSE Başkanlığında yazdığım. Ne yazık ki en gelişmiş ülkeler bizim gibi ülkeleri engelleyebilmek için haksız uygulamalar yapıyorlar. Uluslararası anlaşmalar, bu tür durumlarda ülkelere istisna kullanma hakkı veriyor. Bu hak, 4703 sayılı Yasa’da da vardı, bu yasada da, yeni sistem gereği, Bakanlar Kurulunda olan yetki Cumhurbaşkanına geçerek devam ediyor.

Küresel ticareti ve bu konuda yaşanan Batı’nın sömürgeci politikalarını bilen herkes, gelişmekte olan ülkelerin böyle bir politika aracını elinde bulundurmasının zarureti ve gerekli olduğuna inanacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Milletvekili.

HULUSİ ŞENTÜRK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Ben bu kanun teklifinin hazırlanmasında emeği geçen tüm arkadaşlara ve özellikle Komisyon aşamasındayken değerli katkılar sunan ve oy birliğiyle bu teklifin komisyondan geçmesini sağlayan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonumuzun Sayın Başkanına ve tüm değerli üyelerine teşekkür ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, Niğde ili Bor ilçesi Kaynarca köyünün afet nedeniyle boşaltılması sonucu afet evlerine yerleştirilen köylülerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Niğde Bor Kaynarca köyü afet tehlikesi nedeniyle taşındı. 254 tane, köy için, afet evi yapıldı. Yirmi yılda geri ödeme yapılması, aksi durumda faiz işletileceği belirtildi. Süre geldi. Örneğin 40 bin lira kredi alan köylünün şu an 47 bin lira borcu oldu. Köy halkının ödeme gücü yok. Bu faizlerin affı ve ödeme güçlüğüne düşenlere destek bekleniyor. Yaklaşık beş yıldır köylü büyük sıkıntı çekiyor. Genelde tarımla uğraşan, lahana üreten köylü kıt kanaat yaşıyor. İktidardan, futbol kulüplerinin borcunu dahi yapılandırıyor afet nedeniyle evsiz kalıp kredilerini ödeyemeyenlerin faizlerinin düşürülmesi ve destek olunması isteniyor. Başkanlığınız tarafından ilgili bakana iletilmesini temenni ediyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

40.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 24 Şubat Hoca Ahmet Yesevi'nin vefatının 854'üncü ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

24 Şubat 1166 Hoca Ahmet Yesevi'nin vefatı. Ahmet Yesevi, Türklerin manevi hayatına asırlarca hükmeden Türk halk sufilik geleneğinin kurucusu; Arslan Baba'dan teslim aldığı emaneti insanlara hikmetleri aracılığıyla damla damla özümseten, kutsal emaneti Horasan erenleriyle dünyanın dört bir bucağına ulaştıran, Türk diliyle yazdığı hikmetleriyle dilimizin gelişmesi ve zenginleşmesine büyük katkısı olan Pir-i Türkistan, büyük veli, öncü şair. O şöyle der: "Nerede görsen gönlü kırık merhemi ol/ Öyle mazlum yolda kalsa hemdemi ol/ Garip, fakir, yetimleri her kim sorar/ Razi olur o kuldan Perverdigâr/ Dünyaperest kimselerden yüz çevir/ Hüda bizardır katı yürekli, gönül incitenden."

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.07

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60'ıncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 26 Şubat 2020 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:20.09